

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

۱۴۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
خلاصه تحولات اقتصادی کشور در سال ۱۳۶۹ - / تهیه و تنظیم در اداره
بررسیهای اقتصادی - تهران : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، [۱۳۷۱] -
ج: جدول، نمودار
سالانه
۱. ایران - اوضاع اقتصادی - ۱۳۶۸ - الف. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
اداره بررسیهای اقتصادی. ب. عنوان.
۸ خ ۲ ب / HC ۴۷۱ خ ۲۷۸ ب ۳۳۰/۹۵۵۰۸۴۴

تاریخ انتشار: شهریور ماه ۱۴۰۴

تهیه و تنظیم: اداره تحقیقات و بررسیهای اقتصادی
تهران - اتوبان شهید حقانی - باغ موزه بانک مرکزی
تلفن: ۲۹۹۵۱
تهران، صندوق پستی: ۱۵۳۸۶۵۱۳۰۷
پست الکترونیک: G.Secdept@CBI.IR
نشانی پایگاه اطلاع رسانی: <http://www.cbi.ir>

علائم

شرح	علامت
رقم نزدیک صفر است.	—
رقم در دسترس نیست.	oo
آمار وجود ندارد.	ooo
رقم ناچیز است و به آخرین رقم اعشاری نیز نمی‌رسد.	*
ارقام مقدماتی است.	□
در ارقام تجدید نظر شده است.	▲
محاسبه (درصد تغییر) امکان‌پذیر نیست.	θ
رشد‌های بالاتر از ۵۰۰ درصد و پایین‌تر از ۵۰۰- درصد وجود دارد.	▣

توجه: در تمام جداول درصد تغییر از ارقام کامل محاسبه شده است و اختلاف جزئی در سرجمع و اجزا ناشی از گرد کردن ارقام است.

نقل مطالب مندرج در این نشریه با ذکر ماخذ مجاز است.

فهرست مندرجات

۱	مقدمه
۳	تحولات اقتصادی جهان
۵	اقتصادهای پیشرفته
۷	اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه
۹	تحولات بازار نفت
۱۱	تولید و هزینه ناخالص داخلی
۱۱	تحولات بخش واقعی اقتصاد
۱۱	انرژی
۱۲	کشاورزی
۱۲	وضعیت بارندگی
۱۲	تولید محصولات کشاورزی
۱۳	بورس کالای کشاورزی
۱۳	حمایتهای مالی از بخش کشاورزی
۱۴	تجارت خارجی بخش کشاورزی
۱۶	ضریب خوداتکایی
۱۶	صنعت و معدن
۱۶	شاخص تولید کارگاههای بزرگ صنعتی
۱۷	تولیدات منتخب و صادرات صنعتی
۱۷	مجوزهای صنعتی و معدنی
۱۸	تامین مالی صنعت و معدن
۱۸	مشارکت نظام بانکی در اجرای طرح رونق تولید
۱۹	ساختمان و مسکن
۱۹	تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن
۲۰	شاخصهای قیمت
۲۰	شاخصهای قیمت ساختمانی
۲۰	شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری
۲۱	شاخص قیمت زمین
۲۱	حمل و نقل
۲۳	جمعیت و سیاستهای اشتغالزایی
۲۴	تحولات بخش مالی
۲۴	بودجه و وضع مالی دولت
۲۷	تحولات بازرگانی خارجی کشور
۲۷	واردات

۲۷	صادرات
۲۸	رابطه مبادله گمرکی
۲۸	تراز پرداخت‌های خارجی
۲۹	پول و اعتبار
۲۹	نقدینگی و عوامل موثر بر آن
۳۰	سهام پول در نقدینگی
۳۰	بررسی عوامل موثر بر پایه پولی
۳۱	بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی
۳۱	سپرده‌های بخش غیر دولتی
۳۱	مطالبات غیر جاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول)
۳۱	نظام‌های پرداخت
۳۲	پرداخت‌های نقدی (اسکناس و مسکوک)
۳۲	نظام تصفیه چک
۳۲	ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی
۳۳	مبادلات الکترونیکی
۳۳	شتاب
۳۳	سحاب
۳۴	ساتنا
۳۴	پایا
۳۵	سیما
۲۵	تحولات بازار دارایی‌ها
۳۵	بورس اوراق بهادار
۳۶	بورس‌های کالایی
۳۷	فرا بورس
۳۷	بازار بدهی
۳۸	تامین مالی
۳۹	بازار ارز و طلا
۳۹	نرخ‌های ارز و قیمت سکه
۴۰	روند قیمت‌ها
۴۱	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
۴۱	تورم در استان‌ها
۴۲	شاخص بهای تولیدکننده
۴۲	شاخص بهای کالاها و خدمات صادراتی
۴۲	تحلیل هزینه و رفاه خانوار
۴۵	فهرست جداول آماری
۴۷	جداول آماری

خدمات، بخش‌های «حمل و نقل و انبارداری»، «عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتورسیکلت» و «اطلاعات و ارتباطات»، به ترتیب با ۰/۷، ۰/۵ و ۰/۳ واحد درصد بیشترین سهم از رشد اقتصادی را دارا بودند.

در سال ۱۴۰۲، از میان اجزای تشکیل‌دهنده هزینه ناخالص داخلی، مصرف بخش خصوصی و تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) به ترتیب ۱/۶ و ۶/۳ درصد نسبت به سال قبل از آن افزایش یافتند. در مقابل، مصرف بخش دولتی ۰/۶ درصد نسبت به سال قبل از آن کاهش داشت. همچنین در سال مورد بررسی، صادرات و واردات کالاها و خدمات به ترتیب به میزان ۱۳/۲ و ۱/۵ درصد افزایش داشت. در مجموع، تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) در سال ۱۴۰۲ از ۵/۳ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن برخوردار بود.

مروری بر عملکرد شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر) با سهم قریب به ۷۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت (شامل حدود ۲۷۳۵ کارگاه) نشان‌دهنده افزایش ۳/۸ درصدی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن می‌باشد. در این سال، شاخص تولید ۱۹ گروه صنعتی از مجموع ۲۴ گروه صنعتی (با سهم ۶۶/۸ درصدی از شاخص کل) از افزایش عملکرد نسبت به سال قبل از آن برخوردار بودند که از جمله این صنایع می‌توان به «صنایع تولید فلزات اساسی»، «صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر» و «صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی» با بیشترین سهم در رشد محقق شده این سال اشاره نمود.

در سال ۱۴۰۲، میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق شهری (به قیمت‌های جاری) با افزایش ۴۶/۱ درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۹۰۰/۱۶ هزار میلیارد ریال رسید. این میزان عملکرد به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰، نشان از افزایش ۵/۲ درصدی سرمایه‌گذاری حقیقی در ساختمان‌های

مقدمه

اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲ تحولات مثبتی را تجربه نمود. رویکرد کلی سیاست‌های بانک مرکزی در این سال بر تثبیت وضعیت اقتصاد کشور، کنترل و مدیریت نقدینگی، کاهش نوسانات نرخ ارز، تنظیم‌گری بازار پول و بازار ارز و تامین مالی و هدایت منابع به سمت فعالیت‌های تولیدی متمرکز بود. بررسی آمارهای اقتصادی کشور در این سال، نشان‌دهنده آن است که در نتیجه اتخاذ رویکردهای مذکور و دیگر تحولات اقتصادی و سیاسی کشور، تغییر و بهبود قابل ملاحظه‌ای در روند برخی از شاخص‌های مهم اقتصاد کلان نظیر نرخ رشد تولید و نقدینگی بوجود آمده است. در ادامه، به برخی از مهم‌ترین تحولات اقتصادی کشور اشاره می‌شود.

در سال ۱۴۰۲، براساس آمار حساب‌های ملی سالانه، تولید ناخالص داخلی کشور «با احتساب نفت» و «بدون احتساب نفت» به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰، به ترتیب به ۷۶۰۶۵/۸ و ۷۰۱۵۲/۸ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب با افزایش ۵/۰ و ۴/۰ درصدی همراه بود. در این سال، رشد ارزش افزوده گروه‌های «نفت و گاز»، «صنایع و معادن»، «خدمات» و «کشاورزی» به ترتیب معادل ۱۸/۸، ۵/۱، ۴/۰ و ۰/۸ درصد بود که به ترتیب از سهمی معادل ۱/۳، ۱/۸، ۱/۹ و ۰/۱ واحد درصد در رشد اقتصادی سال ۱۴۰۲ برخوردار بودند. در گروه صنایع و معادن، بخش صنعت با ۰/۷ واحد درصد و در گروه

جدید مناطق شهری نسبت به سال ۱۴۰۱ دارد. عملکرد مزبور در نتیجه افزایش سرمایه‌گذاری در شهرهای بزرگ و سایر مناطق شهری بوده است؛ مولفه مزبور بر حسب مراحل ساخت نیز در ساختمان‌های شروع شده و نیمه تمام مثبت بوده و در ساختمان‌های تکمیل شده و تهران، طی سال مورد بررسی منفی بوده است.

طبق داده‌های مرکز آمار ایران، جمعیت کشور در سال ۱۴۰۲ با ۰/۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۸۵/۳ میلیون نفر بالغ گردید. در این سال، نرخ بیکاری کل کشور با ۰/۹ واحد درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۸/۱ درصد رسید. کاهش جمعیت بیکار (معادل ۸/۶ درصد) و افزایش جمعیت فعال (معادل ۲/۲ درصد) منجر به کاهش نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۲ شد.

در سال ۱۴۰۲، بانک مرکزی تلاش نمود با کاهش تدریجی رشد کل‌های پولی و کنترل و مهار تورم و همین‌طور تعقیب سیاست‌های هدایت اعتباری به فعالیت‌های مولد اقتصادی، زمینه را برای افزایش تولید و اشتغال پایدار فراهم نماید. از مهم‌ترین این اقدامات، می‌توان به جلوگیری از سرایت آثار سیاست‌های مالی (بودجه‌ای) دولت به ترازنامه بانک مرکزی از طریق مدیریت بهتر حساب خزانه نزد بانک مرکزی (سپرده‌ها و بدهی‌های دولت)، تداوم اجرای «سیاست احتیاطی کنترل رشد ترازنامه شبکه بانکی» از طریق سیاست کنترل مقداری ترازنامه (اعم از کنترل دارایی‌ها و بدهی‌ها) و اعمال جرایم نظارتی بانک‌های خاطی با افزایش نسبت سپرده قانونی تا سقف ۱۵/۰ درصد، افزایش نسبت سپرده قانونی در سطح شبکه بانکی به میزان نیم واحد درصد، توسعه عملیات بازار باز، اصلاح دستورالعمل گواهی اعتبار مولد (گام) با رویکرد تسهیل صدور و انتقال اوراق گام در زنجیره‌های تولید، انتظام‌بخشی به بازار پول از طریق رعایت نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار با هدف ایجاد ثبات در نظام پولی و مالی کشور اشاره نمود.

به دنبال اقدامات صورت‌گرفته توسط بانک مرکزی و تدوین و اجرای برنامه پولی و تعیین هدف رشد نقدینگی ۲۵/۰ درصد برای سال ۱۴۰۲، رشد نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ نسبت به دو سال قبل از آن (رشد نقدینگی در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ترتیب معادل ۳۹/۰ و ۳۱/۱ درصد بود) کاهش قابل توجهی یافت و به ۲۴/۳ درصد رسید.

در سال ۱۴۰۲، پایه پولی معادل ۲۷/۸ درصد افزایش یافت که در مقایسه با رشد آن در سال ۱۴۰۱ (۴۲/۹ درصد)، ۱۵/۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در این سال، خالص‌دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با سهمی معادل ۱۸۱/۵ واحد درصد، مهم‌ترین عامل فزاینده رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ بود که در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۱۵۵۱۲/۲ هزار میلیارد ریال افزایش داشت. در این سال، افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی عمدتاً به تغییر نرخ تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های خارجی مربوط بوده و به دلیل ثبت مشابه در سرفصل سایر بدهی‌های بانک مرکزی، واجد آثار پولی نمی‌باشد. افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها و خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی به ترتیب با سهمی معادل ۴۴/۵ و ۰/۷ واحد درصد از دیگر عوامل رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ بودند. تنها عامل کاهنده رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲، خالص سایر اقلام بانک مرکزی بوده که با ۴۹۱/۴ درصد کاهش نسبت به سال قبل، سهمی کاهنده به میزان ۱۹۸/۹ واحد درصد در رشد پایه پولی داشت. موضوع ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی و افزایش سایر بدهی‌های بانک مرکزی به دلیل افزایش حساب اسناد پرداختنی به صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی از مهم‌ترین عوامل کاهش خالص سایر اقلام بانک مرکزی در مقایسه با پایان سال ۱۴۰۱ بوده است.

در سال ۱۴۰۲، ضریب فزاینده نقدینگی با ۲/۷ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۱ از ۷/۴۱۴ به ۷/۲۱۳ رسید. افزایش

حداکثری نیازهای قانونی و رسمی ارز کشور، مجموعه اقدامات و برنامه‌هایی را در راستای افزایش پیش‌بینی‌پذیری بازار ارز و جلوگیری از سرایت نوسانات مقطعی نرخ ارز به قیمت کالاهای اساسی و مرتبط با معیشت مردم به انجام رساندند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به پیگیری ضوابط مربوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه رسمی ارز کشور، پیگیری رفع تعهدات وارداتی با هدف جلوگیری از خروج ارز از کانال واردات، ایجاد انطباق میان نقشه ارزی و تجاری کشور و فراهم‌سازی بستر استفاده از منابع ارزی موجود در خارج از کشور از طریق دیپلماسی پولی و بانکی اشاره کرد.

تحولات اقتصادی جهان

اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۳ با چالش‌ها و نوسانات زیادی مواجه شد. روند نامتوازن بهبود اقتصادها پس از همه‌گیری کرونا، تداوم تورم بالا، افزایش نرخ‌های بهره به ویژه افزایش نرخ‌های بهره توسط فدرال رزرو و اتخاذ سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی فشار مضاعفی بر اقتصادهای در حال توسعه وارد کرد.

از سوی دیگر، تداوم عملیات نظامی روسیه در خاک اوکراین و آغاز جنگ غزه در هفتم اکتبر سال ۲۰۲۳ به گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر تشدید این حوادث به کل منطقه خاورمیانه که به ترتیب حدود ۳۵/۰ و ۱۴/۰ درصد از کل تقاضای نفت و گاز جهان را تامین می‌کند، دامن زد. به علاوه، تشدید درگیری‌های نظامی در دریای سرخ که مرکز ترانزیت حدود ۱۱/۰ درصد از کل حجم تجارت جهانی است، این منطقه را به منطقه‌ای با ریسک بالا برای حمل و نقل دریایی تبدیل کرد و موجب افزایش شدید هزینه‌های حمل و نقل و بیمه‌ای شد.

مجموع عوامل مذکور، در کنار بحران بدهی‌های کشورهای در حال توسعه، فشارهای مضاعفی بر زنجیره‌های عرضه جهانی وارد کرد و موجب افزایش قابل توجه بهای انرژی و تهدید امنیت غذایی و بی‌ثباتی سیاسی گردید.

تغییرات اقلیمی و ملاحظات زیست‌محیطی نیز از دیگر عوامل مهم تاثیرگذار بر اقتصاد جهانی در این سال بود. بسیاری

۴/۰ درصدی «نسبت سپرده‌های قانونی به کل سپرده‌ها» از عوامل موثر در کاهش ضریب فزاینده نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ بود.

در سال ۱۴۰۲، بررسی عملکرد ارقام جدول تراز پرداخت‌ها نشان‌دهنده آن است که حساب‌جاری از مازاد ۸/۶ میلیارد دلار برخوردار بود که نسبت به سال قبل از آن ۳۹/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. طی این سال، به‌رغم کاهش قیمت‌های جهانی نفت و کاهش قیمت جهانی کالاهای اولیه^(۱)، ارزش صادرات کالای نفتی و غیرنفتی به واسطه افزایش مقدار صادرات نفت و افزایش وزن صادرات گمرکی، افزایش یافت. این موضوع، در کنار افزایش ارزش واردات کالا طی همین سال، در نهایت کاهش ۵/۳ درصدی مازاد کالا را رقم زد. همچنین، افزایش تردد فرامرزی کالا و مسافر به واسطه اثرگذاری بر ارایه خدمات در حوزه‌های «مسافرت» و «حمل و نقل کالا و مسافر»، منجر به افزایش عملکرد صادرات و واردات خدمات شد که برآیند تحولات مذکور، افزایش کسری حساب خدمات در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن بود.

در سال ۱۴۰۲، نرخ ارز در بازار رسمی، در پی تداوم سیاست‌های بانک مرکزی در چارچوب ساماندهی و تعمیق بازار رسمی ارز و شرایط نسبتاً مناسب تامین انواع تقاضای ارز در مرکز مبادله ارز و طلا، از روند کاملاً باثباتی برخوردار بود. همچنین، بهبود انتظارات نسبت به شرایط عرضه ارز در بازار رسمی، در کنار شکل‌گیری فضای نسبتاً با ثبات در حوزه بخش خارجی و اخبار سیاسی، بر ثبات نرخ ارز در بازار غیررسمی نیز اثرگذار بود و این موضوع باعث شد به‌رغم بروز برخی تنش‌های سیاسی و نظامی در منطقه و شکل‌گیری روند افزایشی در نرخ ارز بازار غیررسمی در ماه‌های انتهایی سال، نرخ ارز در این بازار طی سال ۱۴۰۲ از ثبات نسبی برخوردار باشد، به طوری که ضریب تغییرات نرخ مذکور در این سال نسبت به سال ۱۴۰۱ با کاهش زیادی همراه بود. علاوه بر این در سال ۱۴۰۲، مجموعه دولت و بانک مرکزی در کنار تلاش برای تامین

۱- Primary Commodities

از کشورها به دلیل بحران انرژی به استفاده بیشتر از سوخت‌های فسیلی روی آوردند و بلایای طبیعی مانند سیل و خشکسالی خسارات سنگینی به برخی اقتصادها وارد کرد.

در ادامه تحولات مورد اشاره، انعطاف‌پذیری فعالیت‌های اقتصادی جهان به میزان قابل توجهی کاهش یافت. همچنین در نتیجه سیاست‌های انقباضی در راستای مهار تورم و کاهش مخارج دولت، کاهش سرمایه‌گذاری و مصرف، رشد اقتصادی جهان با ۰/۲ واحد درصد کاهش از ۳/۵ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۳/۳ درصد در سال ۲۰۲۳ محدود گردید.^(۱)

در سال ۲۰۲۳، روند کلی تحولات اقتصادی در همه مناطق جهان یکسان نبود؛ به‌گونه‌ای که اقتصاد ایالات متحده آمریکا، اقتصادهای پردرآمد شرق آسیا مانند ژاپن و کره جنوبی و برخی اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه رشد فزاینده را تجربه کردند. افزایش مخارج دولتی و خصوصی و مشارکت نیروی کار، افزایش سرمایه‌گذاری به‌ویژه سرمایه‌گذاری در بخش تکنولوژی و رفع تدریجی مشکلات زنجیره عرضه جهانی و کاهش زمان تحویل کالا موجب بهبود سمت عرضه در این اقتصادها شدند. در مقابل، منطقه یورو در سال مورد بررسی عملکرد بسیار ضعیفی داشت و رشد اقتصادی این منطقه با ۲/۹ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۲۲ به ۰/۵ درصد در سال ۲۰۲۳ محدود گردید. آثار ماندگار قیمت‌های بالای انرژی و ضعف در تولید و سرمایه‌گذاری تجاری از عوامل کاهنده رشد در این منطقه بودند. کشور آلمان با نرخ رشد ۰/۲- درصدی پایین‌ترین نرخ رشد اقتصادی منطقه را به خود اختصاص داد.

در سال ۲۰۲۳، تورم جهانی در نتیجه کاهش شدت تاثیر شوک‌های قیمت انرژی و انتقال آنها به تورم هسته^(۲)،

روندی کاهنده داشت و با ۲/۰ واحد درصد تغییر از ۸/۷ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۶/۷ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. به‌رغم روند کاهشی نرخ تورم جهانی، بسیاری از اقتصادها تورمی بالاتر از اهداف تورمی تعیین شده را تجربه کردند. بیشتر بانک‌های مرکزی جهان برای مهار تورم، نرخ‌های بهره را افزایش دادند؛ اما این سیاست به نوبه خود موجب کاهش سرمایه‌گذاری و تقاضا و به دنبال آن افزایش نرخ بیکاری شد. به‌علاوه، تشدید تنش‌ها بین چین و دنیای غرب، اختلافات اساسی بر سر تایوان، استانداردهای حوزه فناوری، قوانین تجارت و اختلافات سرزمینی چین با همسایگان خود، فشارهای ژئوپلیتیکی و درگیری‌های منطقه خاورمیانه از عوامل کلیدی افزایش قیمت‌های انرژی و تغییر سطح عمومی قیمت‌ها بودند. در سال ۲۰۲۳، اگرچه چین به تدریج مرزهای خود را باز کرد، اما تاثیر قرنطینه‌های مکرر تحت سیاست «کووید-صفر» طی سه سال قبل از آن موجب اختلال در زنجیره عرضه جهانی شد.

تشدید موج‌های گرمای بی‌سابقه، خشکسالی، آتش‌سوزی و سیل از جمله بلایای طبیعی و زیست محیطی بودند که جهان در سال ۲۰۲۳ تجربه کرد. آب و هوای گرم یا خشکسالی‌ها و سیل‌های ویران‌گر و نیز تغییرات نامساعد در الگوهای بارش که موجب اختلال در عرضه محصولات کشاورزی می‌شود، از عوامل فزاینده قیمت جهانی مواد غذایی در سال ۲۰۲۳ بودند.

در بازار انرژی، قیمت انواع نفت خام طی سال ۲۰۲۳ با نوسانات زیادی همراه بود. طی نیمه اول سال، قیمت نفت خام تحت تاثیر ممنوعیت واردات نفت خام روسیه از سوی اتحادیه اروپا، افزایش چندباره نرخ بهره بانک‌های مرکزی بزرگ جهان و نگرانی در مورد تورم و رکود جهانی افزایش و کاهش‌های متعددی را تجربه کرد؛ اما روند کلی قیمت نزولی بود و در سطح پایین‌تری در مقایسه با رقم‌های مشابه در سال ۲۰۲۲ (قیمت نفت خام در سال ۲۰۲۲ در نتیجه آغاز عملیات نظامی روسیه در اوکراین افزایش قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرد) قرار گرفت.

۱- World Economic Outlook, IMF, January ۲۰۲۴, October ۲۰۲۳, Updated July ۲۰۲۴

۲- نرخ تورم هسته یا Core Inflation تغییر در هزینه‌های کالاها و خدمات بدون لحاظ هزینه‌های غذا و انرژی (به دلیل نوسان شدید قیمت این کالاها) محاسبه می‌شود. نرخ تورم هسته برای تعیین تاثیر افزایش قیمت‌ها بر درآمد مصرف‌کننده استفاده می‌شود.

مرکزی از عوامل تضعیف کننده قیمت در سال مورد بررسی بودند^(۳).

۱-۱- اقتصادهای پیشرفته

در سال ۲۰۲۳، با تثبیت نسبی وضعیت اقتصادی جهان پس از همه‌گیری کووید-۱۹، رویکرد انبساطی سیاست‌های کلان اقتصادی پس از یک دوره دو ساله در اغلب اقتصادهای پیشرفته انقباضی شد و حمایت‌های مالی دولت‌ها کاهش یافتند، که کاهش حمایت‌های مالی به کاهش درآمد قابل تصرف خانوارها و بنگاه‌های اقتصادی و در نتیجه کاهش مصرف و سرمایه‌گذاری منجر شد. به دنبال مجموعه تحولات مورد اشاره، نرخ رشد اقتصادی در سال مورد بررسی در اقتصادهای پیشرفته به ۱/۷ درصد رسید که در مقایسه با رقم مشابه در سال قبل از آن (۲/۶ درصد) به میزان ۰/۹ واحد درصد کاهش یافت. در بین اقتصادهای پیشرفته، ایالات متحده آمریکا با رشد اقتصادی ۲/۵ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۲۲، جایگاه نخست را به خود اختصاص داد. افزایش مصرف خصوصی، بهبود بازار کار، تولید انرژی و نیز تاثیر محرک‌های مالی اجرا شده توسط دولت طی سال‌های قبل از عوامل تقویت‌کننده رشد اقتصادی این کشور در سال مورد بررسی بودند.

در نیمه دوم سال ۲۰۲۳، قیمت نفت خام روند متفاوتی را پیش گرفت؛ به گونه‌ای که در سه ماهه سوم سال در نتیجه تصمیم داوطلبانه کاهش تولید روسیه و عربستان سعودی از کشورهای اوپک پلاس و کاهش شدید ذخایر نفت خام، قیمت نفت خام افزایش یافت و در ماه سپتامبر به حداکثر مقدار خود یعنی حدود ۹۵/۰ دلار به ازای هر بشکه رسید؛ این در حالی است که در سه ماهه چهارم، این روند دوباره نزولی شد. برآیند تغییرات فوق موجب شد تا متوسط قیمت هر بشکه نفت خام برنت^(۱) از ۱۰۱/۰ دلار در سال ۲۰۲۲ به حدود ۸۳/۰ دلار در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد.

در مجموع، کاهش ذخایر نفت خام آمریکا، درگیری شدید رژیم اشغالگر قدس و حماس، افزایش تنش‌های جغرافیای سیاسی و درگیری‌های نظامی در دریای سرخ، ائتلاف اوپک پلاس شامل عربستان و روسیه مبنی بر کاهش داوطلبانه تولید نفت و محدودیت‌های تردد از کانال پاناما از عوامل فزاینده قیمت نفت بودند. در مقابل، افزایش تولید کشورهای غیر اوپک پلاس، کاهش رشد تقاضای جهانی به ویژه کاهش تقاضا در اروپا و چین، بکارگیری سیاست‌های انقباضی و افزایش نرخ‌های بهره بانک‌های

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای پیشرفته

(درصد)

	تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی		نرخ تورم		رشد اقتصادی	
	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲
جهان	۰/۵	۰/۵	۶/۷	۸/۷	۳/۳	۳/۵
اقتصادهای پیشرفته	۰/۵	-۰/۳	۴/۶	۷/۳	۱/۷	۲/۶
ایالات متحده آمریکا	-۳/۰	-۳/۸	۴/۱	۸/۰	۲/۵	۱/۹
منطقه اروپا	۱/۹	-۰/۵	۵/۴	۸/۴	۰/۵	۳/۴
آلمان	۶/۸	۴/۴	۶/۰	۸/۷	-۰/۲	۱/۸
فرانسه	-۰/۷	-۲/۰	۵/۷	۵/۹	۱/۱	۲/۶
ایتالیا	۰/۲	-۱/۵	۵/۹	۸/۷	۰/۹	۴/۰
اسپانیا	۲/۶	۰/۶	۳/۴	۸/۳	۲/۵	۵/۸
ژاپن	۳/۴	۲/۰	۳/۳	۲/۵	۱/۹	۱/۰
انگلستان	-۲/۲	-۳/۱	۷/۳	۹/۱	۰/۱	۴/۳
کانادا	-۰/۶	-۰/۴	۳/۹	۶/۸	۱/۲	۳/۸

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، «گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهان»، آوریل ۲۰۲۴، نسخه ویرایش شده جولای ۲۰۲۴

۲- Independent Statistics and Analysis, U.S. Energy Information Administration, eia, October ۲۰۲۴

۱- نفت خام برنت، نفت خام سبکی است که به عنوان معیاری برای تامین قیمت جهانی بنزین مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو با ۲/۹ واحد درصد تغییر از ۳/۴ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۰/۵ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت. در میان کشورهای این منطقه، اقتصادهای مبتنی بر خدمات با رشد اقتصادی فزاینده و اقتصادهای صنعتی با رشد کاهنده روبه‌رو بودند. رشد اقتصادی آلمان به عنوان بزرگترین اقتصاد منطقه یورو با ۲/۰ واحد درصد کاهش از ۱/۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۰/۲- درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. اسپانیا با رشد ۲/۵ درصدی بالاترین نرخ رشد منطقه یورو در سال ۲۰۲۳ را به خود اختصاص داد؛ هر چند که بیشترین کاهش رشد اقتصادی (معادل ۳/۳ واحد درصد) نیز مربوط به این کشور بود. در بین اقتصادهای پیشرفته، بیشترین کاهش رشد معادل ۴/۲ واحد درصد، مربوط به کشور انگلستان بود. رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۲۳ به ۰/۱ درصد رسید. رشد اقتصادی سایر اقتصادهای پیشرفته مانند ژاپن با ۰/۹ واحد درصد افزایش به ۱/۹ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید که ناشی از افزایش تقاضا و بهبود سرمایه‌گذاری تجاری در این کشور بود. این در حالی است که رشد اقتصادی کانادا از ۳/۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت.

در سال ۲۰۲۳ همان‌گونه که اشاره شد، با اینکه اغلب اقتصادها سیاست‌های سخت‌گیرانه‌ای را برای مقابله با تورم در پیش گرفتند؛ به‌رغم همه اقدامات انجام شده تورم همچنان در اغلب کشورها در سطح بالاتر از اهداف پیش‌بینی شده قرار گرفت. از اوایل سال ۲۰۲۳ بانک‌های مرکزی در سراسر جهان شروع به افزایش نرخ بهره کردند.^(۱) در میان بانک‌های مرکزی بزرگی که تورم بالاتر از تورم هدف را تجربه کردند، بانک‌های مرکزی کانادا، انگلستان، بانک مرکزی اروپا و فدرال رزرو همگی

نرخ‌های سیاستی خود را در ماه ژوئیه ۲۰۲۳ افزایش دادند. در این میان، بانک ژاپن به تسهیل سیاست پولی^(۲) ادامه داد، اما در ماه ژوئیه ۲۰۲۳ تصمیم گرفت تا انعطاف بیشتری در کنترل منحنی بازده^(۳) خود ایجاد کند؛ به طوری که بازدهی اوراق قرضه ده ساله این کشور تا ۱/۰ درصد افزایش یافت. مورد استثناء، کشور چین بود که با وجود تورم پایین‌تر از هدف، در ژوئن و اوت ۲۰۲۳ نرخ‌های بهره را کاهش داد. نرخ‌های بهره به طور مستقیم از طریق افزایش هزینه تامین مالی و به طور غیر مستقیم با کاهش کیفیت و میزان اعتبارات اقتصاد و بازارها را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

تورم در اقتصادهای پیشرفته با ۲/۷ واحد درصد کاهش از ۷/۳ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴/۶ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. نرخ تورم در ایالات متحده آمریکا که در سال ۲۰۲۲ به یکی از بالاترین سطوح خود طی ۴۰ سال گذشته (۸/۰ درصد) رسیده بود، در سال ۲۰۲۳ به ۴/۱ درصد کاهش یافت. تورم منطقه یورو با ۳/۰ واحد درصد کاهش از ۸/۴ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۵/۴ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. در بین کشورهای منطقه یورو، بالاترین نرخ تورم متعلق به اقتصاد آلمان به میزان ۶/۰ درصد بود.

در سال ۲۰۲۳ در بین اقتصادهای پیشرفته، بالاترین نرخ تورم معادل ۷/۳ درصد مربوط به انگلستان بود که نسبت به سال ۲۰۲۲ به میزان ۱/۸ واحد درصد کاهش داشت؛ از آن جا که بیش از یک چهارم مواد غذایی این کشور از اتحادیه اروپا وارد می‌شود، برگزیت (خروج رسمی انگلستان از اتحادیه اروپا در دسامبر ۲۰۲۰) و به دنبال آن افزایش تعرفه‌ها و تشریفات اداری واردات، کمبود نیروی کار و افزایش دستمزدها، افزایش قیمت جهانی انرژی و مواد غذایی و کاهش ارزش پوند در مقابل دلار آمریکا از عوامل کلیدی فزاینده سطح عمومی قیمت‌های این کشور بودند.

۱- افزایش نرخ‌های بهره در سال ۲۰۲۳ باعث ایجاد بحران بانکی در ایالات متحده آمریکا و ورشکستگی برخی بانک‌های منطقه‌ای همچون، کاهش سودآوری و مشکلات نقدینگی در بانک‌های اروپایی و آمریکایی و تشدید نگرانی‌ها در خصوص ثبات نظام بانکی شد.

۲- Monetary Easing

۳- Yield Curve

۱-۲- اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

رشد اقتصادی در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه با ۰/۳ واحد درصد تغییر از ۴/۱ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴/۴ درصد در سال ۲۰۲۳ افزایش یافت. همچنین، تورم در این اقتصادها از ۹/۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۸/۳ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت. رشد اقتصادی چین با ۲/۲ واحد درصد تغییر از ۳/۰ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۵/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ افزایش یافت. با فروکش کردن پیامدهای بیماری کرونا و حذف محدودیت‌های مرتبط با قرنطینه، فعالیت‌های اقتصادی در چین بهبود پیدا کرد. محرک اصلی رشد اقتصادی چین، رشد بخش خدمات بود که به دنبال آن مصرف و پس‌انداز خانوارها بهبود پیدا کرد، اما تقاضای مسکن همچنان ضعیف باقی ماند. تقاضای پایین مسکن همراه با محدودیت‌های مالی سازندگان املاک، موجب کاهش مداوم سرمایه‌گذاری در بخش املاک شد. افزایش هزینه‌های دولت به منظور ظرفیت‌سازی در برابر بلایای طبیعی در نتیجه افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت و تولیدات صنعتی از دیگر عوامل تقویت‌کننده رشد اقتصادی کشور چین بودند.

رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه آسیایی با ۱/۳ واحد درصد افزایش به ۵/۷ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید که ناشی از رشد تقاضای داخلی بود که به نوبه خود نشان‌دهنده کاهش پس‌اندازها در اقتصاد و بهره‌مندی از آثار سرریز رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۳ بود. افزایش تقاضای جهانی به ویژه تقاضای صادراتی از کشورهای چین و هند و کشورهای جنوب شرق آسیا از عوامل تقویت‌کننده رشد این منطقه بودند. رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه آسیایی در سال ۲۰۲۳ بیشتر از رشد اقتصادی سایر اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه بود. تورم کشورهای در حال توسعه آسیایی با ۱/۵ واحد

درصد کاهش به ۲/۴ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید که به مراتب کمتر از تورم سایر اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه بود. رشد اقتصادی هند با ۱/۲ واحد درصد افزایش از ۷/۰ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۸/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید که ناشی از انعطاف‌پذیری در تقاضای داخلی این کشور بود. در سال ۲۰۲۳ تورم هند با ۱/۳ واحد درصد تغییر به ۵/۴ درصد کاهش یافت که همچنان در بین کشورهای در حال توسعه آسیایی بالاترین رقم بود. این کشور به دلیل جمعیت زیاد آسیب‌پذیر و وابستگی شدید به کالاهای وارداتی از افزایش قیمت‌های جهانی آسیب دید و با کسری تراز حساب جاری مواجه شد. افزایش قیمت‌های انرژی، افزایش واردات طلا و کاهش صادرات این کشور از دلایل عمده کسری تراز تجاری هند بود.

رشد اقتصادی اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا (آسه‌آن) با ۱/۴ واحد درصد تغییر از ۵/۵ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۴/۱ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت.

رشد اقتصادی در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی در سال ۲۰۲۳ به حدود ۳/۲ درصد رسید که نسبت به سال ۲۰۲۲ به میزان ۲/۰ واحد درصد افزایش داشت. در میان اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی، رشد اقتصادی روسیه از ۱/۲- درصد در سال ۲۰۲۲ به ۳/۶ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید که عمدتاً به افزایش قابل ملاحظه هزینه‌های نظامی در این کشور مربوط بود.

رشد اقتصادی ترکیه با ۱/۰ واحد درصد کاهش به ۴/۵ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید. تورم این کشور در سال ۲۰۲۳ به ۵۳/۹ درصد رسید که همچنان با اختلاف زیاد بالاترین نرخ تورم در میان اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی به

حساب می‌آید. تورم در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی با ۸/۴ واحد درصد تغییر در سال ۲۰۲۳ به ۱۹/۴ درصد کاهش پیدا کرد.

رشد اقتصادی در آمریکای لاتین و دریای کاراییب روند کاهشی داشت. رشد اقتصادی این منطقه از ۴/۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۲/۳ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت. کاهش رشد اقتصادی این منطقه عمدتاً به اتخاذ سیاست‌های پولی سخت‌گیرانه به منظور مقابله با تورم، کاهش سرمایه‌گذاری جهانی و کاهش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در این منطقه مربوط بود. تورم این منطقه در سال ۲۰۲۳ با ۰/۴ واحد درصد افزایش به ۱۴/۴ درصد رسید. در میان اقتصادهای بزرگ این منطقه، رشد اقتصادی برزیل و مکزیک به دلیل کاهش تقاضای داخلی اقتصاد در نتیجه تضعیف مصرف بخش خصوصی، آثار سیاست‌های پولی انقباضی و رشد اقتصادی ضعیف شرکای

تجاری آنها روندی نزولی داشتند و به ترتیب به ۲/۹ و ۳/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ رسیدند.^(۱)

رشد اقتصادی خاورمیانه و آسیای مرکزی در سال ۲۰۲۳ به ۲/۰ درصد رسید که نسبت به سال ۲۰۲۲ به میزان ۳/۴ واحد درصد کاهش یافت. تورم این منطقه در سال ۲۰۲۳ به ۱۶/۷ درصد رسید که نسبت به سال قبل از آن ۲/۸ واحد درصد افزایش داشت.

رشد اقتصادی کشورهای صحرای آفریقا در سال ۲۰۲۳ به ۳/۴ درصد رسید که نسبت به سال قبل از آن ۰/۶ واحد درصد کاهش داشت. آثار منفی شوک‌های آب و هوایی، مشکلات سمت عرضه اقتصاد و افزایش محدودیت‌های لجستیکی مانند محدودیت‌های بخش حمل و نقل از عوامل عمده این کاهش بود. تورم در کشورهای صحرای آفریقا از ۱۴/۵ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱۶/۲ درصد در سال ۲۰۲۳ افزایش یافت.

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه

(درصد)

	تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی		نرخ تورم		رشد اقتصادی	
	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲
جهان	۰/۵	۰/۵	۶/۷	۸/۷	۳/۳	۳/۵
اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه	۰/۶	۱/۵	۸/۳	۹/۸	۴/۴	۴/۱
کشورهای در حال توسعه آسیایی	۱/۰	۱/۲	۲/۴	۳/۹	۵/۷	۴/۴
چین	۱/۵	۲/۳	۰/۲	۲/۰	۵/۲	۳/۰
هند	-۱/۲	-۲/۰	۵/۴	۶/۷	۸/۲	۷/۰
آسه‌آن (ASEAN) (۱)	۱/۰	۲/۷	۳/۵	۴/۸	۴/۱	۵/۵
اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه اروپایی	-۰/۵	۲/۷	۱۹/۴	۲۷/۸	۳/۲	۱/۲
روسیه	۲/۵	۱۰/۵	۵/۹	۱۳/۷	۳/۶	-۱/۲
ترکیه	-۴/۱	-۵/۴	۵۳/۹	۷۲/۳	۴/۵	۵/۵
خاورمیانه و آسیای مرکزی	۴/۰	۸/۴	۱۶/۷	۱۳/۹	۲/۰	۵/۴
آمریکای لاتین و حوزه کاراییب	-۱/۲	-۲/۴	۱۴/۴	۱۴/۰	۲/۳	۴/۲
برزیل	-۱/۳	-۲/۵	۴/۶	۹/۳	۲/۹	۳/۰
مکزیک	-۰/۳	-۱/۲	۵/۵	۷/۹	۳/۲	۳/۷
صحرای آفریقا	-۲/۸	-۲/۰	۱۶/۲	۱۴/۵	۳/۴	۴/۰

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهان»، آوریل ۲۰۲۴، نسخه ویرایش شده جولای ۲۰۲۴
 ۱- شامل کشورهای اندونزی، مالزی، فیلیپین، سنگاپور و تایلند می‌باشد.

۱- Regional Economic Outlook, (Different regions and Months, April, October, July), ۲۰۲۳, ۲۰۲۴

حوزه مناپ

کشورهای واردکننده نفت در حوزه خاورمیانه و آسیای مرکزی با ۳/۵ واحد درصد کاهش به ۱/۸ درصد رسید. در سال ۲۰۲۳، نسبت تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی در کشورهای صادرکننده نفت در حوزه خاورمیانه و آسیای مرکزی با ۷/۴ واحد درصد کاهش و در کشورهای واردکننده نفت در این حوزه با ۲/۲ واحد درصد افزایش همراه شد.

در سال ۲۰۲۳، تورم کشورهای حوزه مناپ با ۳/۶ واحد درصد تغییر به ۱۷/۷ درصد افزایش یافت که ناشی از رشد بدهی‌های بخش عمومی در چندین کشور این حوزه و قیمت‌های بالای مواد غذایی و ناامنی غذایی در منطقه بود. بدین ترتیب تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی منطقه مناپ با ۴/۱ واحد درصد کاهش به ۴/۸ درصد در سال ۲۰۲۳ رسید.

رشد اقتصادی در کشورهای حوزه خاورمیانه و شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان (حوزه مناپ) در سال ۲۰۲۳ در مقایسه با سال ۲۰۲۲ با ۴/۱ واحد درصد کاهش به ۱/۶ درصد رسید. کاهش رشد اقتصادی حوزه مناپ عمدتاً به سیاست‌های پولی سخت‌گیرانه، کاهش تولید نفت خام اوپک پلاس و کاهش تولید نفت یکجانبه عربستان سعودی، درگیری‌های شدید در سودان در نتیجه افزایش ریسک منطقه و کاهش سرمایه‌گذاری و تغییرات اقلیمی و بحران‌های محیط زیستی و تشدید فشار بر امنیت غذایی مربوط بود.

در سال ۲۰۲۳، رشد اقتصادی کشورهای صادرکننده نفت در حوزه خاورمیانه و آسیای مرکزی با ۳/۶ واحد درصد کاهش به ۲/۱ درصد رسید. همچنین، در این سال رشد اقتصادی

برخی شاخص‌های عمده اقتصادهای حوزه خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان

(درصد)

تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی	تورم		رشد اقتصادی		
	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	
	۰/۵	۰/۵	۸/۷	۶/۷	جهان
	۳/۵	۳/۳	۱/۶	۵/۷	خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان(حوزه مناپ)(۱)
	۵/۷	۲/۱	۱۳/۳	۱۱/۴	کشورهای صادرکننده نفت(۲)
	۵/۳	۱/۸	۱۵/۱	۲۵/۷	کشورهای واردکننده نفت(۳)

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول، گزارش «چشم‌انداز اقتصاد منطقه‌ای (خاورمیانه و آسیای مرکزی)»، آوریل ۲۰۲۴ (ارقام سال ۲۰۲۲ از شماره اکتبر ۲۰۲۳ گرفته شده است)
 ۱- حوزه مناپ به دلیل وضعیت سیاسی نامشخص و ناآرام سوریه و افغانستان، شامل این دو کشور نمی‌باشد. ۲- کشورهای صادرکننده نفت شامل الجزایر، بحرین، ایران، عراق، کویت، لیبی، یمن، عمان، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، قزاقستان، آذربایجان و ترکمنستان است. ۳- کشورهای صادرکننده و واردکننده نفت از منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی هستند.

تحولات بازار نفت

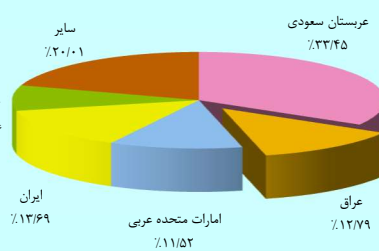
۳۸/۶ اگزا ژول (۶/۲ درصد) مربوط به کشورهای عضو اوپک بود. در سال مورد بررسی، بیشترین سهم از مصرف انرژی‌های اولیه در جهان مربوط به نفت، زغال‌سنگ و گاز طبیعی به ترتیب با سهم‌های ۳۱/۷، ۲۶/۵ و ۲۳/۳ درصد بود که در مجموع سهم انرژی‌های فسیلی از تامین انرژی در جهان در این سال، معادل ۸۱/۵ درصد بوده است. انرژی‌های هسته‌ای، برق آبی و تجدیدپذیر نیز در مجموع با ۱۱۴/۸

در سال ۲۰۲۳ میلادی، مصرف انرژی‌های اولیه^(۱) در جهان به ۶۱۹/۶ اگزا ژول رسید که نسبت به سال ۲۰۲۲ حدود ۲/۰ درصد افزایش داشت. از کل مصرف انرژی‌های اولیه جهان در این سال، ۲۲۹/۹ اگزاژول (۳۷/۱ درصد) مربوط به سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) و

۱- شامل نفت، گاز طبیعی، زغال‌سنگ، انرژی هسته‌ای، برق آبی و انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد.

اگزاژول سهم ۱۸/۵ درصدی از مصرف انرژی‌های اولیه را به خود اختصاص دادند.

سهم تولیدکنندگان نفت خام اوپک در سال ۲۰۲۳

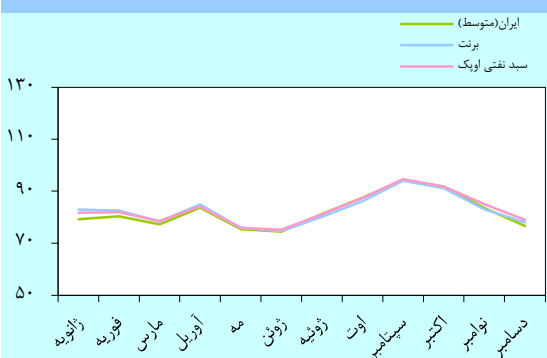

مصرف انرژی‌های اولیه در ایران در سال ۲۰۲۳ به ۱۲/۷ اگزاژول بالغ گردید که نسبت به سال ۲۰۲۲ معادل ۱/۹ درصد افزایش داشت. انرژی‌های اولیه مورد مصرف در ایران در این سال عمدتاً شامل گاز طبیعی و نفت (با مجموع سهم ۹۷/۱ درصد) بوده و سایر انرژی‌ها سهم قابل توجهی در مصرف انرژی‌های اولیه ندارند.

در سال مورد بررسی، میانگین تولید نفت جهان^(۱) با ۲/۲ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۲۲، به رقم ۹۶/۴ میلیون بشکه در روز رسید. در این سال، تولید نفت کشورهای عضو اوپک با ۰/۶ درصد کاهش به ۳۴/۰ میلیون بشکه در روز رسید که ۳۵/۳ درصد از تولید نفت جهان را تشکیل می‌داد. همچنین، مصرف نفت جهان^(۳) به ۱۰۰/۲ میلیون بشکه در روز بالغ گردید که نسبت به سال قبل ۲/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۲۰۲۳، قیمت انواع نفت خام در بازارهای جهانی نسبت به سال ۲۰۲۲ با کاهش روبه‌رو شد. همچنین، بهبود سهولت در جریان تجارت نفت خام، افزایش تولید نفت اعضای اوپک، رشد کند اقتصاد جهانی، کاهش فشارهای تورمی و کاهش ریسک‌های جغرافیای سیاسی ناشی از جنگ در اروپا که یکی از عوامل افزایش قیمت نفت در سال ۲۰۲۲ بود؛ مهم‌ترین عوامل در کاهش قیمت نفت در این سال بودند. متوسط قیمت نفت خام برنت و وست تگزاس به ترتیب با ۱۸/۱ و ۱۷/۸ درصد کاهش، بیشترین میزان کاهش را در سال ۲۰۲۳ تجربه کردند و قیمت آنها به ترتیب به ۸۲/۶ و ۷۷/۶ دلار در هر بشکه رسید. همچنین، متوسط نفت خام ایران و سید نفتی اوپک به ترتیب معادل ۸۲/۱ و ۸۳/۰ دلار به ازای هر بشکه معامله شد که در مقایسه با مقادیر مشابه در سال ۲۰۲۲ به ترتیب حدود ۱۶/۲ و ۱۶/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد.

متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای برخی از انواع نفت خام طی سال ۲۰۲۳ (بشکه - دلار)

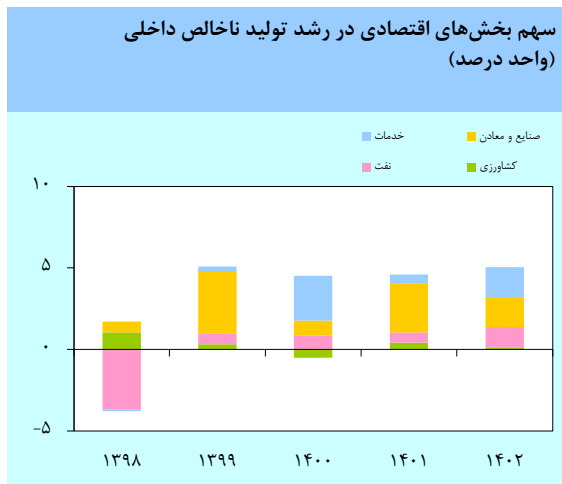

در میان اعضای اوپک، عربستان سعودی با تولید ۱۱/۴ میلیون بشکه نفت خام در روز و با سهم ۳۳/۴ درصدی، بیشترین سهم را در میان اعضای اوپک در سال ۲۰۲۳ به خود اختصاص داد. پس از عربستان، ایران با تولید روزانه ۴/۷ میلیون بشکه نفت خام در این سال و سهم ۱۳/۷ درصدی از تولیدات اوپک، در جایگاه دوم تولید نفت قرار گرفت. در نهایت عراق، امارات متحده عربی و کویت

۱- شامل نفت خام (Crude Oil)، پلمبه سنگ نفتی (Shale Oil)، شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands)، میعانات (Condensates) و مایعات گاز طبیعی (NGLs) می‌باشد.

۲- شامل تقاضای داخلی نفت، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد. مصرف بیوگازوئیل (همانند اتانول) و بیودیزل مستثنی هستند در حالی که مشتقات زغال‌سنگ و گاز طبیعی را شامل می‌شود.

همچنین، در بخش تجارت خارجی و براساس برآوردهای اولیه سال ۱۴۰۲، نرخ رشد صادرات و واردات کالاها و خدمات نسبت به سال قبل از آن و به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۱۳/۲ و ۱/۵ درصد بود. بر این اساس، هزینه ناخالص داخلی کشور در سال ۱۴۰۲ به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰ در مقایسه با عملکرد سال ۱۴۰۱ معادل ۵/۳ درصد افزایش یافت.

تحولات بخش واقعی اقتصاد

انرژی

در سال ۱۴۰۲، مصرف گاز طبیعی با ۳/۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۲۴۸/۲ میلیارد متر مکعب بالغ گردید. بخش‌های خانگی، تجاری و صنعتی در مجموع با ۱۱۷/۹ میلیارد متر مکعب (سهم ۴۷/۵ درصد) و نیروگاه‌های کشور با ۷۹/۴ میلیارد متر مکعب (سهم ۳۲/۰ درصد) مصرف‌کننده‌های عمده گاز طبیعی کشور بودند. همچنین در این سال، صنایع عمده کشور با ۵۰/۹ میلیارد متر مکعب معادل ۲۰/۵ درصد از کل گاز مصرفی را به خود اختصاص دادند.

در سال ۱۴۰۲، تولید برق کشور با ۵/۰ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به ۳۸۶/۰ میلیارد کیلو وات ساعت بالغ گردید. از کل برق تولید شده در کشور، ۶۱/۱ درصد معادل ۲۳۶/۰ میلیارد کیلو وات ساعت توسط بخش خصوصی و ۳۶/۴ درصد معادل ۱۴۰/۴ میلیارد کیلو وات ساعت توسط نیروگاه‌های

به ترتیب با تولید ۴/۴، ۳/۹ و ۲/۹ میلیون بشکه در روز نفت خام و سهم ۱۲/۸، ۱۱/۵ و ۸/۵ درصدی در رتبه‌های بعدی تولیدکنندگان اوپک قرار گرفتند.

تولید و هزینه ناخالص داخلی

براساس برآوردهای اولیه، تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت پایه (به قیمت‌های جاری) از ۱۰۸۷۶۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۱ به ۱۵۷۱۳۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲ افزایش یافت که نشان‌دهنده رشد اسمی ۴۴/۵ درصدی است. با توجه به تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها، آمارهای مقدماتی بخش واقعی اقتصاد نشان می‌دهد که تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۲ (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) به میزان ۵/۰ درصد افزایش یافت؛ این در حالی است که در سال ۱۴۰۱، رشد تولید ناخالص داخلی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) به میزان ۴/۶ درصد بود.

براساس برآوردهای مقدماتی، در سال ۱۴۰۲ گروه‌های «خدمات» و «صنایع و معادن» به ترتیب با ۱/۹ و ۱/۸ واحد درصد سهم از رشد ۵/۰ درصدی اقتصاد، بیشترین سهم را در افزایش تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت داشتند. در گروه خدمات، بخش‌های «حمل و نقل و انبارداری»، «عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت» و «اطلاعات و ارتباطات» به ترتیب با ۰/۷، ۰/۵ و ۰/۳ واحد درصد، دارای بیشترین سهم از افزایش تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۲ بودند.

بر مبنای برآوردهای اولیه، در سال ۱۴۰۲ هزینه‌های مصرفی نهایی بخش‌های خصوصی و دولتی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۱/۶ درصد افزایش و ۰/۶ درصد کاهش یافت. نتایج حاصل از برآوردهای مقدماتی سال ۱۴۰۲ نیز نشان می‌دهد که رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن ۶/۳ درصد افزایش یافت و نرخ رشد آن در زیرگروه‌های «ماشین‌آلات»، «ساختمان» و «سایر تشکیل سرمایه» به ترتیب ۶/۲، ۷/۰ و ۴/۴- درصد بود.

خانگی که مصرف‌کننده عمده برق کشور هستند به ترتیب معادل ۵/۸ و ۴/۸ درصد در مقایسه با سال ۱۴۰۱ رشد داشتند.

در بخش مبادلات برق با کشورهای همسایه، میزان صادرات برق کشور در سال ۱۴۰۲ به ۴/۹ میلیارد کیلو وات ساعت بالغ گردید که نسبت به سال ۱۴۰۱ معادل ۵/۷ درصد رشد نشان می‌دهد. هم‌زمان در این سال، ۳/۲ میلیارد کیلو وات ساعت به منظور تامین مصارف داخلی از کشورهای همسایه برق وارد شد که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به میزان ۲۰/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. به این ترتیب، خالص صادرات برق کشور با ۱۹۲/۴ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۱/۶ میلیارد کیلو وات ساعت رسید.

کشاورزی

وضعیت بارندگی

براساس آمار مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور، حجم کل ریزش‌های جوی از مهر ماه ۱۴۰۱ تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۲ (سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۲) معادل ۱۹۱/۷ میلی‌متر بود که در مقایسه با میانگین دوره بلندمدت ۱۸/۲ درصد کاهش و در مقایسه با سال آبی گذشته ۷/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.

زیرمجموعه وزارت نیرو تولید شد. همچنین در این دوره، صنایع بزرگ با تولید ۹/۵ میلیارد کیلو وات ساعت سهمی معادل ۲/۵ درصد از کل برق تولیدی کشور را به خود اختصاص دادند.

بررسی تولید برق در نیروگاه‌های کشور در سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد، نیروگاه‌های چرخه‌ترکیبی بخش خصوصی با ۱۶۰/۸ میلیارد کیلو وات ساعت و نیروگاه‌های بخاری وزارت نیرو با ۵۷/۲ میلیارد کیلو وات ساعت بیشترین میزان تولید برق کشور را به خود اختصاص دادند به طوری که سهم نیروگاه‌های مورد اشاره از کل برق تولیدی کشور در این سال به ترتیب معادل ۴۱/۷ و ۱۴/۸ درصد (در مجموع ۵۶/۵ درصد) بود. همچنین، بررسی تولید برق به تفکیک نوع نیروگاه‌ها نشان می‌دهد، نیروگاه‌های چرخه‌ترکیبی، بخاری و گازی به ترتیب با سهم ۴۹/۳، ۲۱/۶ و ۲۱/۵ درصد بیشترین سهم را در تولید برق داشتند.

در سال ۱۴۰۲، مصرف برق کشور با ۵/۱ درصد رشد نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۳۳۲/۹ میلیارد کیلو وات ساعت رسید. بخش‌های صنعتی با سهم ۳۶/۵ درصد و خانگی با ۳۱/۶ درصد از مصرف‌کنندگان عمده برق کشور بودند. در این سال، مصرف بخش‌های روشنایی معابر ۱۰/۷ درصد کاهش داشت اما سایر بخش‌ها (صنعتی، عمومی، کشاورزی و سایر بخش‌ها) با افزایش مصرف مواجه شدند. میزان مصرف برق در بخش‌های صنعتی و

ارتفاع بارندگی به صورت تجمعی

(میلی‌متر)

حوضه آبریز	سال آبی		متوسط بلندمدت ۵۲ ساله (۱)	درصد اختلاف با	
	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲		سال گذشته	متوسط ۵۲ ساله
دریای خزر	۳۳۶/۰	۳۵۰/۹	۴۵۱/۶	۴/۴	-۲۲/۳
خلیج فارس و دریای عمان	۲۶۱/۳	۳۰۶/۱	۳۲۳/۴	۱۷/۱	-۵/۴
دریاچه ارومیه	۲۶۶/۵	۲۶۲/۹	۳۴۱/۷	-۱/۴	-۲۳/۱
فلات مرکزی	۱۰۵/۲	۱۰۵/۱	۱۴۹/۳	-۰/۱	-۲۹/۶
مرزی شرق	۸۲/۶	۶۵/۱	۱۱۸/۸	-۲۱/۲	-۴۵/۲
قره‌قوم	۱۷۴/۶	۹۷/۴	۲۴۵/۵	-۴۴/۲	-۶۰/۳
کل کشور	۱۷۸/۳	۱۹۱/۷	۲۳۴/۴	۷/۵	-۱۸/۲

ماخذ: سازمان هواشناسی کشور، مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی - دوره بلندمدت ۵۲ ساله، از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۶ را شامل می‌شود.

تولید محصولات کشاورزی

باغی، دامی و شیلات در سال ۱۴۰۲ معادل ۱۲۷/۲ میلیون تن بود.

براساس اطلاعات پیش‌بینی شده وزارت جهاد کشاورزی، مجموع تولید محصولات کشاورزی شامل محصولات زراعی،

عملکرد تولید محصولات کشاورزی

(هزار تن)

سهم از کل (درصد)		رشد (درصد)		سال		
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۶۵/۹	۶۵/۸	-۱/۲	۲۰/۳	۸۳۷۸۹	۸۴۷۷۲	زراعی
۱۹/۴	۲۰/۴	-۶/۱	۱۷/۳	۲۴۶۹۸	۲۶۲۹۳	باغی
۱۳/۶	۱۲/۸	۴/۵	۳/۷	۱۷۲۵۱	۱۶۵۰۸	دامی
۱/۱	۱/۰	۴/۹	۷/۵	۱۴۱۸	۱۳۵۲	شیلات
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱/۴	۱۷/۱	۱۲۷۱۵۶	۱۲۸۹۲۵	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

حمایت‌های مالی از بخش کشاورزی

بورس کالای کشاورزی

در سال ۱۴۰۲، کل مبلغ تسهیلات پرداختی^(۱) بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش کشاورزی معادل ۲۹۰۳/۰ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۱۹/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس در سال ۱۴۰۲، بخش کشاورزی ۶/۲ درصد از تسهیلات پرداختی به کل بخش‌های اقتصادی را به خود اختصاص داد. در این سال، معادل ۵۷/۳ درصد از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به بخش کشاورزی با هدف تامین سرمایه در گردش مورد نیاز فعالان اقتصادی این بخش صورت گرفت.

در سال ۱۴۰۲، کل ارزش و حجم معاملات محصولات کشاورزی در بورس کالای ایران به ترتیب حدود ۵/۰ هزار میلیارد ریال و ۱۴ تن بود که در مقایسه با سال گذشته ارزش و حجم معاملات به ترتیب با افزایش ۶۴/۲ و ۴۰/۰ درصدی همراه بود. در سال مورد بررسی، محصولات زعفران و پنبه محلول در بورس کالای کشاورزی معامله گردید. سهم کالاهای کشاورزی مبادله شده از کل مبادلات در این تالار با اندکی افزایش از ۰/۰۰۰۰۰۸۵ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۰/۰۰۰۰۰۹۱ درصد در سال ۱۴۰۲ رسید.

سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از تسهیلات پرداختی شبکه بانکی

(هزار میلیارد ریال)

سهم از کل (درصد)		درصد تغییر	مبلغ		
۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	▲۱۴۰۱	
۶/۲	۶/۴	۱۹/۶	۲۹۰۳/۰	۲۴۲۶/۹	کشاورزی
۳۶/۶	۳۷/۵	۲۰/۳	۱۷۲۱۱/۰	۱۴۳۱۰/۷	صنعت و معدن
۶/۱	۷/۸	-۴/۰	۲۸۷۴/۱	۲۹۹۲/۹	مسکن و ساختمان
۹/۷	۸/۷	۳۷/۶	۴۵۶۷/۳	۳۳۱۹/۸	بازرگانی
۴۱/۳	۳۹/۶	۲۸/۶	۱۹۴۲۴/۲	۱۵۱۰۶/۵	خدمات
۰/۰	۰/۰	۲۵/۰	۱۳/۴	۱۰/۷	متفرقه
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۳/۱	۴۶۹۹۲/۹	۳۸۱۶۷/۵	جمع کل

شامل پرداخت‌های غیر تکلیفی بود و بقیه از محل تسهیلات تکلیفی، وجوه اداره شده و قراردادهای^(۲) پرداخت شد. معادل ۹۵/۵ درصد از تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی به بخش کشاورزی و فعالیت‌های مرتبط و بقیه به سایر بخش‌ها اختصاص یافت.

براساس گزارش بانک کشاورزی، در سال ۱۴۰۲ این بانک مبلغ ۲۰۹۰/۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های دولتی و غیر دولتی اقتصاد پرداخت نمود که نسبت به سال قبل از آن ۱۱/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. از این میزان، ۹۰/۹ درصد

۱- مجموع مبلغ تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به صاحبان کسب و کار حقوقی و غیر حقوقی و مصرف‌کننده نهایی (خانوار) در سال ۱۴۰۲ مبلغ ۵۷۶۷۵/۴ هزار میلیارد ریال می‌باشد. همچنین، مجموع تسهیلات پرداختی شبکه بانکی به صاحبان کسب و کار حقوقی و غیر حقوقی معادل ۴۶۹۹۲/۹ هزار میلیارد ریال می‌باشد.

۲- شامل تفاهم‌نامه‌های پرداختی بانک کشاورزی با وزارت جهاد کشاورزی است.

(میلیارد ریال)

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی به تفکیک نوع مصرف

سهم از کل (درصد)	سال	درصد تغییر	۱۴۰۲		۱۴۰۱
			۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۱۳/۴	۲۷۹۷۷۱	-۰/۹	۲۸۲۲۹۲	۱۵/۰	زراعت
۴/۳	۸۹۰۹۹	-۶/۸	۹۵۵۷۵	۵/۱	باغداری
۱۳/۰	۲۷۱۰۷۴	-۳۱/۱	۳۹۳۳۹۷	۲۰/۹	دامداری و دامپروری
۰/۷	۱۳۶۲۵	-۲۳/۵	۱۷۸۰۴	۰/۹	شیلات و آبزیان
۶۲/۴	۱۳۰۳۸۹۴	۵۲/۷	۸۵۴۱۳۸	۴۵/۴	صنایع وابسته و خدمات کشاورزی (۱)
۰/۶	۱۲۹۰۹	-۳۵/۴	۱۹۹۸۹	۱/۱	قالی بافی و صنایع دستی
۵/۷	۱۱۹۹۰۰	-۴۴/۷	۲۱۶۹۸۳	۱۱/۵	سایر بخش‌ها (۲)
۱۰۰/۰	۲۰۹۰۲۷۳	۱۱/۲	۱۸۸۰۱۷۸	۱۰۰/۰	جمع کل

ماخذ: بانک کشاورزی

۱- شامل تسهیلات قرض الحسنه (ازدواج، تامین هزینه بیماری، احتیاجات ضروری و اشتغال‌زایی) می‌باشد.

۲- شامل صنایع خارج از بخش کشاورزی می‌باشد.

پرداختی را به خود اختصاص دادند. در این سال، همانند سال‌های گذشته بخشی از این غرامت پرداختی از محل حق بیمه پرداختی توسط کشاورزان و بخشی دیگر توسط دولت و بانک کشاورزی (در صورت عدم پرداخت به موقع توسط دولت) تامین شد.

تجارت خارجی بخش کشاورزی

براساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی و مبتنی بر اطلاعات گمرک جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۴۰۲ حدود ۸/۸ میلیون تن انواع کالای کشاورزی به ارزش ۶/۴ میلیارد دلار به خارج از کشور صادر شد که در مقایسه با سال قبل از آن از نظر مقدار و ارزش به ترتیب ۱۳/۲ و ۲۳/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. میانگین ارزش هر تن کالای کشاورزی صادراتی نیز ۷۲۹ دلار بود که نسبت به سال قبل از آن معادل ۸/۷ درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۲، به ترتیب ۵۲/۸ و ۱۶/۸ درصد (در مجموع معادل ۶۹/۶ درصد) از تسهیلات بانک کشاورزی در قالب عقود «خرید دین و مباحه» و «فروش اقساطی» پرداخت گردید. در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱، با هدف حمایت از بخش کشاورزی، قیمت کلیه محصولات زراعی مشمول خرید تضمینی نسبت به سال زراعی قبل از آن با افزایش همراه بود. بیشترین میزان افزایش قیمت خرید تضمینی مربوط به لوبیا چیتی و سیب‌زمینی (پاییزه) بود که نسبت به سال قبل از آن، به ترتیب از رشدی معادل ۲۱۵/۳ و ۱۸۴/۸ درصد برخوردار بود.

در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱، براساس گزارش صندوق بیمه کشاورزی، کل غرامت پرداختی بابت خسارت‌های وارده به کشاورزان با ۳/۵ درصد کاهش نسبت به سال زراعی قبل از آن به ۵۳/۸ هزار میلیارد ریال رسید که بخش باغات و زراعت به ترتیب با ۴۵/۵ و ۴۲/۴ درصد بیشترین سهم از غرامت

ارزش صادرات بخش کشاورزی

سهم از کل (درصد)	ارزش (میلیون دلار)	درصد تغییر	۱۴۰۲		۱۴۰۱
			۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۱۸/۳	۱۱۷۲	۱۳/۰	۱۰۳۷	۱۹/۹	گروه دام و طیور و دارویی
۵/۲	۳۳۳	۰/۲	۳۳۲	۶/۴	گروه شیلات
۲۹/۸	۱۹۱۳	۱۳/۵	۱۶۸۶	۳۲/۳	گروه محصولات زراعی
۴۶/۱	۲۹۵۹	۳۹/۱	۲۱۲۷	۴۰/۸	گروه محصولات باغی
۰/۶	۳۷	۲۲/۵	۳۰	۰/۶	جنگل و مرتع
۱۰۰/۰	۶۴۱۳	۲۳/۱	۵۲۱۲	۱۰۰/۰	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

درصد کاهش نشان می‌دهد. متوسط ارزش هر تن کالای وارداتی کشاورزی حدود ۷۰۷ دلار بود که نسبت به سال قبل از آن ۳/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد.

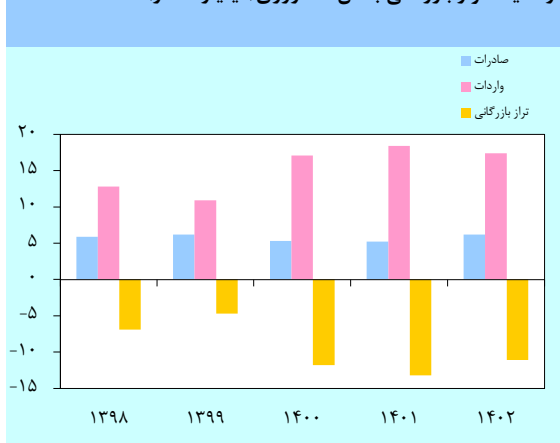
در سال ۱۴۰۲، حدود ۲۴/۹ میلیون تن محصولات مختلف کشاورزی به ارزش ۱۷/۶ میلیارد دلار وارد کشور شد که نسبت به سال قبل از آن از نظر مقدار و ارزش به ترتیب معادل ۱/۱ و ۴/۲

ارزش واردات بخش کشاورزی

ارزش (میلیون دلار)		درصد تغییر	سهم از کل (درصد)		
۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۱۸۸۳	۹۶۷	۹۴/۷	۱۰/۷	۵/۳	گروه دام و طیور و دارویی
۷۶	۳۶	۱۰۹/۸	۰/۴	۰/۲	گروه شیلات
۱۳۶۷۴	۱۵۰۶۶	-۹/۲	۷۷/۶	۸۱/۹	گروه محصولات زراعی
۱۹۱۵	۲۲۵۴	-۱۵/۱	۱۰/۹	۱۲/۳	گروه محصولات باغی
۷۸	۶۷	۱۶/۲	۰/۴	۰/۴	جنگل و مرتع
۱۷۶۲۶	۱۸۳۹۰	-۴/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

وضعیت تراز بازرگانی بخش کشاورزی (میلیارد دلار)

در سال ۱۴۰۲، در مجموع ۱۶/۱ میلیون تن غلات شامل گندم، برنج، جو و ذرت به ارزش ۶/۹ میلیارد دلار وارد کشور شد که در مقایسه با سال قبل از آن به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب معادل ۴/۰ و ۱۸/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد.

تحولات ناشی از واردات و صادرات محصولات کشاورزی موجب شد که در سال ۱۴۰۲، کسری تراز بازرگانی این بخش در مقایسه با سال ۱۴۰۱ حدود ۱۴/۹ درصد کاهش یابد و به ۱۱/۲ میلیارد دلار برسد. در میان زیربخش‌های کشاورزی، گروه محصولات زراعی با ۱۱/۸ میلیارد دلار، بیشترین کسری تراز بازرگانی را به خود اختصاص داد.

تراز بازرگانی بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۲

(میلیون دلار)

کسری یا مازاد تراز بازرگانی		ارزش	واردات	صادرات	
وضعیت تراز تجاری	درصد تغییر نسبت به سال قبل				
خالص واردکننده	⊖	-۷۱۱	۱۸۸۳	۱۱۷۲	گروه دام و طیور و دارویی
خالص صادرکننده	-۱۳/۳	۲۵۷	۷۶	۳۳۳	گروه شیلات
خالص واردکننده	-۱۲/۱	-۱۱۷۶۱	۱۳۶۷۴	۱۹۱۳	گروه محصولات زراعی
خالص صادرکننده	⊕	۱۰۴۴	۱۹۱۵	۲۹۵۹	گروه محصولات باغی
خالص واردکننده	۱۱/۱	-۴۱	۷۸	۳۷	جنگل و مرتع
خالص واردکننده	-۱۴/۹	-۱۱۲۱۳	۱۷۶۲۶	۶۴۱۳	جمع کل

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی

کسری تراز بازرگانی طی سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۹۶ متأثر از کاهش صادرات و افزایش واردات، به طور متوسط سالانه ۲۳/۹ درصد افزایش داشته است.

بررسی تحولات تجارت خارجی بخش کشاورزی طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۲ اگرچه نشان‌دهنده کاهش کسری تراز بازرگانی به طور متوسط سالانه به میزان ۲۱/۹ درصد است، اما

ضریب خوداتکایی

بررسی ساختار تولید، واردات و صادرات غلات (شامل گندم، برنج، جو و ذرت) در کشور نشان‌دهنده آن است که در سال ۱۴۰۲، ضریب خوداتکایی غلات عمده معادل ۵۹/۴ درصد بود. وابستگی کشور به واردات غلات موجب شده است که در سال ۱۴۰۲، حدود ۶/۹ میلیارد دلار ارز جهت واردات غلات اختصاص یابد.

ضریب خوداتکایی دو محصول گوشت قرمز و گوشت مرغ از شرایط مناسبی برخوردار می‌باشد؛ به طوری که در سال ۱۴۰۲، متوسط نسبت سالانه تولید داخلی به مصرف این محصولات به

ترتیب ۸۷/۵ و ۹۹/۸ درصد بود. بررسی وضعیت عملکرد تولید و تجارت دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد که ضریب خوداتکایی در تولید دانه‌های روغنی، کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی خام در سطح پایین قرار دارد و عمده نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌گردد؛ به طوری که در سال ۱۴۰۲، به ترتیب تنها ۱۰/۲، ۵۶/۵ و ۳۶/۸ درصد از دانه‌های روغنی، انواع کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی خام از محل تولید داخلی تامین شده است. شرایط مزبور موجب شده تا حدود ۵/۷ میلیارد دلار ارز برای واردات دانه‌های روغنی و فرآورده‌های آن در سال ۱۴۰۲ اختصاص یابد.

ضریب خوداتکایی محصولات عمده (۱)

(درصد)

سال			
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۵۹/۴	۵۴/۴	۴۳/۶	غلات
۸۶/۸	۷۵/۰	۶۱/۲	گندم
۶۷/۴	۵۷/۰	۶۹/۹	برنج
۶۲/۳	۵۷/۲	۴۲/۶	جو
۸/۶	۱۲/۳	۶/۴	ذرت
۱۰/۲	۱۴/۱	۱۷/۳	دانه‌های روغنی
۵۶/۵	۶۱/۸	۴۶/۰	کنجاله دانه‌های روغنی
۳۶/۸	۳۹/۳	۳۰/۲	روغن نباتی خام
۸۷/۵	۹۵/۰	۹۶/۹	گوشت قرمز
۹۹/۸	۹۸/۷	۹۶/۴	گوشت مرغ
۵۷/۷	۵۴/۸	۴۵/۵	متوسط ۹ قلم

ماخذ: محاسبات گزارش

۱- ضریب خوداتکایی هر محصول برابر با نسبت تولید داخلی به مصرف آن محصول در کشور می‌باشد. مصرف نیز براساس رابطه تولید داخلی به علاوه واردات منهای صادرات محاسبه می‌شود. در محاسبه این شاخص، تغییرات موجودی انبار صفر لحاظ شده است.

صنعت و معدن

مروری بر نماگرهای اصلی بخش صنعت و معدن در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده آن است که در این سال شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی با سهم نزدیک به ۷۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت از رشد مثبت نسبت به سال قبل از آن برخوردار شد. همچنین در این سال، از مجموع ۴۰ کالای منتخب صنعتی و معدنی، ۲۴ گروه رشد مثبت نسبت به سال ۱۴۰۱ را تجربه کردند.

شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی

براساس آمار منتشر شده، شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن ۳/۸ درصد

افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، از میان ۲۴ گروه صنعتی، شاخص تولید ۱۹ گروه (با ضریب اهمیت ۶۶/۸ درصد) نسبت به سال قبل از آن با رشد مثبت همراه بود. از جمله صنایع مهمی که بیشترین سهم از رشد محقق شده در این سال را داشتند، می‌توان به «صنایع تولید فلزات اساسی»، «صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر» و «صنایع تولید محصولات کانی غیر فلزی» اشاره کرد. در این سال، شاخص تولید ۵ گروه صنعتی از جمله «صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی» و «تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی» با کاهش مواجه بود.

شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی بر حسب گروه‌های اصلی (۱۴۰۰=۱۰۰)

شاخص کل	ضریب ارزش تولید	سال		درصد تغییر	
		۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲
صنایع تولید فلزات اساسی	۱۰۰/۰	۱۰۹/۱	۱۱۳/۲	۹/۱	۳/۸
صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی	۳۶/۹	۱۱۲/۳	۱۱۷/۳	۱۲/۳	۴/۵
صنایع تولید مواد غذایی	۲۷/۷	۱۰۴/۸	۱۰۲/۶	۴/۸	-۲/۱
صنایع تولید محصولات کانی غیر فلزی	۶/۹	۱۰۲/۷	۱۰۸/۸	۲/۷	۵/۹
صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر	۵/۳	۱۰۲/۲	۱۱۱/۱	۲/۲	۸/۷
صنایع تولید داروها و فرآورده‌های دارویی شیمیایی و گیاهی	۴/۱	۱۳۶/۲	۱۵۰/۷	۳۶/۲	۱۰/۶
صنایع صنایع تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال نیروی و دستگاه‌های برقی	۳/۳	۸۵/۳	۸۰/۴	-۱۴/۷	-۵/۷
	۲/۷	۱۱۰/۰	۱۱۱/۷	۱۰/۰	۱/۵

تولیدات منتخب و صادرات صنعتی

براساس آمار و اطلاعات دریافتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، طی سال ۱۴۰۲ تعداد ۱۱۴۷/۰ هزار دستگاه انواع سواری در کشور تولید شد که نسبت به سال قبل از آن معادل ۷/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۲، تولید سیمن، فولاد خام و محصولات پتروشیمی به ترتیب با ۱۱/۳، ۵/۵ و ۴/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۷۱/۴، ۳۲/۱ و ۷۱/۱ میلیون تن رسید. همچنین در این سال، تولید کنسانتره زغال سنگ و لاستیک خودرو نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۱۰/۶ و ۶/۱ درصد کاهش یافت.

براساس آمار منتشر شده توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، صادرات صنعتی کشور در سال ۱۴۰۲ به لحاظ وزن و ارزش به ترتیب به ۱۰۷/۸ میلیون تن و ۴۱/۹ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۰/۵ و ۱۳/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، سهم صادرات صنعتی از کل صادرات گمرکی به لحاظ ارزش و وزن به ترتیب ۸۳/۹ و ۷۸/۱ درصد بود.

مجوزهای صنعتی و معدنی

براساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، در سال ۱۴۰۲ در مجموع ۷/۸ هزار فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی با سرمایه‌گذاری ۳۸۱۰/۶ هزار میلیارد ریال صادر شد. عملکرد مزبور نسبت به سال قبل از آن، از نظر تعداد و سرمایه‌گذاری به ترتیب ۳۵/۴ و ۹۷/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. فرصت‌های شغلی ایجاد شده براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره ۳۶۸/۹ هزار نفر می‌باشد که نسبت به عملکرد سال قبل از آن ۱۰۲/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد بررسی، سرانه سرمایه‌گذاری هر واحد صنعتی براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادره در کل کشور ۴۹۱/۴ میلیارد ریال بود.

در سال ۱۴۰۲، تعداد جوازهای تاسیس واحدهای جدید صنعتی و توسعه واحدهای موجود صادر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ۲۲/۰ هزار فقره بود که نسبت به سال قبل از آن ۸/۴ درصد افزایش داشت. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای ایجاد واحدهای مذکور و همچنین فرصت‌های شغلی قابل انتظار نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵۲/۷ و ۵/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

عملکرد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی

(فقره)

تعداد(فقره)	سال		درصد تغییر	
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱
تعداد(فقره)	۷۰۹۲/۰	۵۷۲۶/۰	۷۷۵۴/۰	-۱۹/۳
سرمایه‌گذاری(هزار میلیارد ریال)	۱۸۶۲/۹	۱۹۳۲/۱	۳۸۱۰/۶	۳/۷
اشتغال(هزار نفر)	۱۵۵/۰	۱۸۲/۳	۳۶۸/۹	۱۷/۶

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

جدید صادر شد که نسبت به سال قبل از آن ۱۶/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. ظرفیت استخراج این معادن ۴۰/۱ میلیون تن برآورد شده که نشان‌دهنده افزایش ۵۱/۶ درصدی ظرفیت استخراج نسبت به سال قبل از آن می‌باشد. در این سال، تعداد پروانه‌های اکتشاف در مقایسه با سال ۱۴۰۱ با ۲۱/۷ درصد افزایش به ۱۲۱۹ فقره رسید.

در سال مورد گزارش، در بخش معدن تعداد ۵۰۹ فقره گواهی کشف با پیش‌بینی ذخیره‌ای به میزان ۱۳۶۴/۶ میلیون تن مواد معدنی صادر گردید. آمار مزبور در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۱۳/۳ درصد کاهش و ۳۸/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۲، به منظور بهره‌برداری از معادن جدید، تعداد ۶۴۷ فقره پروانه بهره‌برداری

عملکرد مجوزهای صادره در بخش فعالیت‌های معدنی

(فقره)

	درصد تغییر		سال		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
پروانه اکتشاف	۲۱/۷	-۸/۷	۱۲۱۹	۱۰۰۲	۱۰۹۷
گواهی کشف	-۱۳/۳	۲۰/۸	۵۰۹	۵۸۷	۴۸۶
پروانه بهره‌برداری معدن	۱۶/۲	-۰/۷	۶۴۷	۵۵۷	۵۶۱

ماخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

قبل از آن با افزایش ۲۰/۳ درصدی همراه بود. بر این اساس، سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی به بخش‌های مختلف اقتصادی (صاحبان کسب و کار) در سال مزبور ۳۶/۶ درصد بود.

تامین مالی صنعت و معدن

در سال ۱۴۰۲، میزان تسهیلات پرداختی توسط شبکه بانکی و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش صنعت و معدن به ۱۷۲۱۱/۰ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که نسبت به سال

تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری به بخش صنعت و معدن

(هزار میلیارد ریال/درصد)

	درصد تغییر		سال		سهم از کل تسهیلات پرداختی (۱)
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
کل بانک‌ها و موسسات اعتباری	۳۶/۶	۳۷/۵	۱۷۲۱۱/۰	۱۴۳۱۰/۷	۹۲۱۹/۷
بانک‌های دولتی	۲۹/۳	۲۴/۹	۲۹۷۸/۷	۲۱۴۵/۴	۱۵۱۴/۶
بانک‌های تجاری	۲۸/۷	۲۷/۸	۱۸۹۸/۸	۱۴۳۵/۸	۸۷۲/۰
بانک‌های تخصصی	۳۰/۴	۲۰/۶	۱۰۷۹/۹	۷۰۹/۶	۶۴۲/۵
بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر دولتی	۳۸/۶	۴۱/۲	۱۴۲۳۲/۳	۱۲۱۶۵/۳	۷۷۰۵/۱
بانک‌های خصوصی شده	۴۶/۲	۴۶/۵	۸۳۷۸/۰	۶۳۳۹/۷	۴۶۰۳/۲
بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی	۳۱/۳	۳۶/۶	۵۸۵۴/۳	۵۸۲۵/۶	۳۱۰۱/۹

۱- سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی به صاحبان کسب و کار (کل تسهیلات منهای خانوار) محاسبه شده است.

اعتبار مولد» (گام) را از اواخر سال ۱۳۹۹ راه‌اندازی نمود. از ابتدای انتشار این اوراق در بهمن‌ماه ۱۳۹۹ تا پایان سال ۱۴۰۲، مبلغ ۷۳۲ هزار میلیارد ریال اوراق توسط ۱۷ بانک منتشر شده که ۱۲۷/۳ هزار میلیارد ریال آن مربوط به عملکرد سال ۱۴۰۲ بوده است. زنجیره‌های استفاده‌کننده از اوراق گام عمدتاً شامل خودرو، لوازم خانگی، صنایع غذایی، دارویی و فلزات اساسی و مصنوعات فلزی بوده است.

در سال ۱۴۰۲، بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی در بخش صنعت و معدن، مبلغ ۵۰۸/۹ هزار میلیارد ریال تسهیلات (از محل منابع داخلی) به این بخش پرداخت نمود که نسبت به سال قبل از آن ۱۶/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

مشارکت نظام بانکی در اجرای طرح رونق تولید

بانک مرکزی به منظور تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی توسط نظام بانکی ابزاری بازارمحور به نام طرح «گواهی

ساختمان و مسکن

مروری بر آمار شاخص‌های فعالیت‌های ساختمانی در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده بهبود شاخص‌های ساخت و ساز و سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان و مسکن می‌باشد؛ به طوری که در این سال میزان سرمایه‌گذاری انجام شده در ساختمان‌های جدید مناطق شهری به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ با افزایش ۵/۲ درصدی نسبت به سال قبل از آن همراه گردید؛ این در حالی است که شاخص مزبور در سال ۱۴۰۱ با کاهش ۲/۳ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ مواجه بوده است.

در سال ۱۴۰۲، تعداد و سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها مندرج در پروانه‌های ساختمانی صادره در کل مناطق شهری کشور نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵/۸ و ۸/۱ درصد افزایش داشت. این میزان افزایش در نتیجه افزایش تعداد و سطح کل زیربنا در تمام گروه‌های شهری شامل تهران، شهرهای بزرگ و سایر مناطق شهری بوده است.

در سال مورد گزارش، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری با ۴۶/۱ درصد افزایش (به قیمت‌های جاری) نسبت به سال قبل از آن به ۹۰۰۱/۶ هزار میلیارد ریال رسید. در این سال، سرمایه‌گذاری صورت گرفته در «شهر تهران»، «شهرهای بزرگ» و «سایر مناطق شهری» به ترتیب ۲۶/۲، ۴۵/۴ و ۵۲/۶ درصد افزایش داشت.

در سال ۱۴۰۲، مجموع واحدهای مسکونی تکمیل شده توسط بخش خصوصی در کل مناطق شهری به ۳۹۰/۳ هزار واحد با زیربنایی معادل ۶۴/۵ میلیون متر مربع رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب با کاهش ۶/۲ و ۵/۹ درصدی مواجه گردید.

بررسی سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های جدید مناطق

شهری به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده افزایش عملکرد در تمامی مراحل ساخت می‌باشد. میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع‌شده، نیمه‌تمام و تکمیل‌شده (به قیمت‌های جاری) در این سال نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۵۸/۹، ۴۵/۱ و ۳۳/۷ درصد افزایش یافت. عملکرد مزبور به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ نشان‌دهنده افزایش عملکرد در ساختمان‌های شروع‌شده و نیمه‌تمام و کاهش عملکرد در ساختمان‌های تکمیل‌شده می‌باشد؛ به طوری که میزان سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های شروع‌شده، نیمه‌تمام و تکمیل‌شده (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) در این سال نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۱۴/۵ و ۴/۵ درصد افزایش و ۳/۷ درصد کاهش یافت.

تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن

در پایان اسفندماه ۱۴۰۲، مانده خالص تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های غیر دولتی مسکن و ساختمان (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) نسبت به پایان اسفندماه ۱۴۰۱ به ترتیب با ۳۲/۱ و ۳/۷ درصد افزایش به مبالغ ۶۳۰۱/۸ و ۱۵۷۲/۲ هزار میلیارد ریال رسید. در سال مورد گزارش، سهم نسبی بخش مسکن و ساختمان از کل مانده تسهیلات اعطایی به بخش‌های مختلف اقتصاد معادل ۱۵/۸ درصد بود. همچنین طی سال ۱۴۰۲، از مبلغ ۵۷۶۷۵/۴ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به کل بخش‌های اقتصادی (صاحبان کسب و کار) و خانوار (مصرف‌کننده نهایی) مبلغ ۲۸۷۴/۱ هزار میلیارد ریال به بخش ساختمان و مسکن اختصاص یافت.

(هزار میلیارد ریال) مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بخش‌های غیر دولتی مسکن و ساختمان (۱)

پایان سال	۱۴۰۲		پایان سال	۱۴۰۱	مسکن و ساختمان
	درصد تغییر	سهم نسبی (درصد) (۲)	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
	۲۵/۳	۱۵/۸	۷۸۷۴/۰	۶۲۸۵/۴	مسکن و ساختمان
	۳۲/۱	۱۲/۶	۶۳۰۱/۸	۴۷۶۸/۸	مسکن
	۳/۷	۳/۲	۱۵۷۲/۲	۱۵۱۶/۶	ساختمان

۱- بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی است. ۲- سهم از کل مانده تسهیلات اعطایی به بخش‌های اقتصادی

متعاقب تصویب «قانون جهش تولید مسکن»، شبکه بانکی از ابتدای اجرای قانون جهش تولید مسکن (شهریورماه ۱۴۰۰) تا پایان اسفندماه ۱۴۰۲ در مجموع حدود ۱۹۲۱/۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداخت نمودند که عموماً شامل تسهیلات مسکن شهری (خود مالکی - طرح نهضت ملی)، تسهیلات مسکن روستایی، تسهیلات کمک ودیعه مسکن (از تیرماه ۱۴۰۱) و حوادث غیر مترقبه به ترتیب معادل ۱۰۷۵/۳، ۳۶۹/۸، ۳۱۵/۵ و ۱۶۰/۶ هزار میلیارد ریال بوده است.

عملکرد قانون جهش تولید مسکن از ابتدای اجرای قانون تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۲

(هزار میلیارد ریال)

سهم (درصد)	پایان اسفند ماه ۱۴۰۲	
۵۶/۰	۱۰۷۵/۳	تسهیلات مسکن شهری
۲۲/۷	۴۳۶/۱	تسهیلات ساخت خود مالکی
۳۳/۳	۶۳۹/۳	مشارکت نهضت ملی مسکن
۱۶/۴	۳۱۵/۵	ودیعه مسکن
۱۹/۲	۳۶۹/۸	مسکن روستایی
۸/۴	۱۶۰/۶	حوادث غیر مترقبه
۱۰۰/۰	۱۹۲۱/۲	جمع

شاخص‌های قیمت

شاخص‌های قیمت ساختمانی

تولیدکننده مصالح ساختمانی (بر پایه سال ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن ۳۳/۵ درصد افزایش داشت. شاخص مزبور به تفکیک مصالح فلزی و غیر فلزی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۳۴/۲ و ۳۲/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال، نسبت ارزش زمین به کل هزینه تمام شده در ساختمان‌های تکمیل‌شده مناطق شهری کشور معادل ۶۱/۳ درصد بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۰/۹ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۲، شاخص بهای خدمات ساختمانی (بر پایه سال ۱۴۰۰) نسبت به سال قبل از آن ۴۹/۶ درصد افزایش یافت. در سال مورد بررسی، بیشترین رشد در زیرگروه‌های شاخص مذکور مربوط به شاخص‌های «اجرت کارگر ماهر برق‌کار»، «اجرت کارگر ماهر لوله‌کش» و «اجرت نقاش ساختمان» به ترتیب به میزان ۵۹/۹، ۵۷/۸ و ۵۴/۲ درصد بود. در سال مورد گزارش، شاخص بهای

(۱۴۰۰=۱۰۰)

شاخص‌های ساختمانی

درصد تغییر		سال			
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۴۹/۶	۵۱/۲	۲۲۶/۱	۱۵۱/۲	۱۰۰/۰	شاخص خدمات ساختمانی
۳۳/۵	۳۱/۱	۱۷۵/۰	۱۳۱/۱	۱۰۰/۰	شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی

شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری

همراه گردید. بیشترین رشد این شاخص به شهرهای کوچک و به میزان ۶۰/۹ درصد تعلق داشت.

در سال ۱۴۰۲، شاخص کرایه مسکن اجاری در کل مناطق شهری با افزایش ۵۷/۳ درصدی نسبت به سال قبل از آن

(۱۴۰۰=۱۰۰)

شاخص کرایه مسکن اجاری در مناطق شهری

درصد تغییر	سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۵۲/۰	۴۸/۶	۲۲۵/۹	۱۴۸/۶	۱۰۰/۰	تهران
۵۷/۰	۵۱/۹	۲۳۸/۵	۱۵۱/۹	۱۰۰/۰	شهرهای بزرگ (۱)
۵۷/۳	۵۶/۱	۲۴۵/۵	۱۵۶/۱	۱۰۰/۰	شهرهای متوسط
۶۰/۹	۵۸/۱	۲۵۴/۳	۱۵۸/۱	۱۰۰/۰	شهرهای کوچک
۵۷/۳	۵۳/۱	۲۴۰/۹	۱۵۳/۱	۱۰۰/۰	کل مناطق شهری

۱- شامل شهر تهران نیز می‌باشد.

شاخص قیمت زمین

شاخص قیمت زمین در کل مناطق شهری کشور در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن ۴۹/۹ درصد افزایش یافت؛ بیشترین رشد شاخص مذکور طی سال مورد بررسی معادل ۵۰/۵ درصد و مربوط به «تهران» بود.

(۱۳۹۵=۱۰۰)

شاخص قیمت زمین در مناطق شهری

درصد تغییر	سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۵۰/۵	۳۶/۰	۱۶۲۷/۰	۱۰۸۰/۸	۷۹۴/۶	تهران
۵۰/۱	۳۶/۲	۱۵۵۷/۰	۱۰۳۷/۶	۷۶۱/۶	شهرهای بزرگ
۴۵/۸	۳۶/۷	۱۶۹۴/۱	۱۱۶۲/۳	۸۵۰/۰	سایر مناطق شهری
۴۹/۹	۳۶/۲	۱۶۰۰/۳	۱۰۶۷/۶	۷۸۴/۱	کل مناطق شهری

حمل و نقل

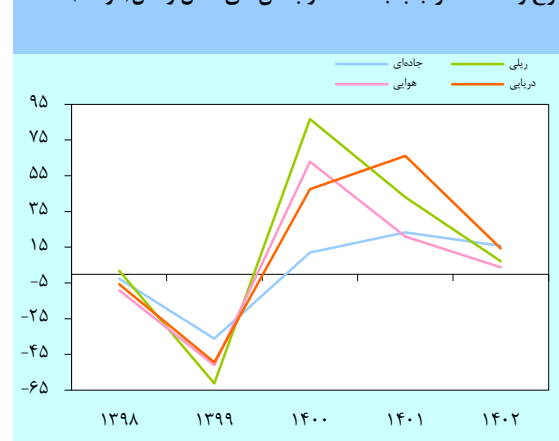
مقدار بار جابه‌جا شده در سطح کشور با بارنامه توسط این ناوگان در سال مورد بررسی با افزایش ۱۳/۳ درصدی به ۵۷۲/۰ میلیون تن رسید؛ در حالی که میزان کالای ترانزیت شده از کشور (توسط کامیون) با افزایش ۵۷/۹ درصدی به ۱۴/۷ میلیون تن رسید. طول راه‌های تحت حوزه استحفاظی وزارت راه و شهرسازی (بجز راه‌های روستایی) در کشور تا پایان سال ۱۴۰۲ به ۵۲/۱ هزار کیلومتر رسید که ۵/۹ درصد آن آزادراه، ۴۱/۱ درصد بزرگراه و ۵۳/۱ درصد انواع راه‌های اصلی می‌باشد.

در سال مورد گزارش، متوسط عمر ناوگان عمومی مسافری (اتوبوس) به ۱۵/۵ سال رسید که نسبت به رقم مشابه سال قبل از آن ۷/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد و متوسط عمر ناوگان باری جاده‌ای (کامیون) بدون تغییر نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۹/۸ سال بود.

در سال ۱۴۰۲، میزان بار و مسافر جابه‌جا شده توسط ناوگان حمل و نقل ریلی به ترتیب با ۳/۳ درصد کاهش و ۷/۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۴۳/۰ میلیون تن و ۳۱/۸ میلیون نفر رسید. همچنین، در این سال حدود ۱۵۷۰/۴ هزار تن کالا (شامل کالاهای نفتی و غیر نفتی) توسط خطوط ریلی ترانزیت شد که در مقایسه با سال قبل از آن با افزایش ۹/۶ درصدی همراه بود.

در سال ۱۴۰۲، تعداد مسافر جابه‌جا شده در سفرهای عمومی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای ۱۶۷ میلیون نفر بود که نسبت به سال قبل از آن ۱۴/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال، تعداد مسافر جابه‌جا شده با صورت وضعیت توسط ناوگان حمل و نقل جاده‌ای نیز معادل ۱۴۷/۰ میلیون نفر بود که نسبت به سال قبل از آن ۱۵/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال مورد گزارش، جابه‌جایی مسافران در قالب ۱۴/۴ میلیون سفر (با صورت وضعیت) انجام پذیرفت که نسبت به سال قبل از آن با افزایش ۷/۶ درصدی همراه بود. به این ترتیب در سال مزبور، متوسط تعداد مسافر جابه‌جا شده در هر سفر مسافری با صورت وضعیت معادل ۱۰ نفر بود.

نرخ رشد مسافر جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

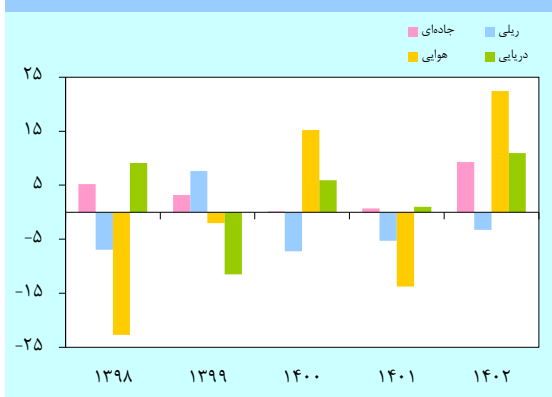
ترتیب ۵۴/۴ و ۱۰۳/۵ میلیون تن بود که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۴/۵ و ۱۴/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، تعداد مسافر جابه‌جا شده در بنادر در سال مورد گزارش به ۲۴/۰ میلیون نفر رسید که در مقایسه با سال قبل از آن ۱۴/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

عملیات کانتینری بنادر تجاری کشور با ۱۱/۶ درصد افزایش از ۲۴۲۰ هزار TEU^(۱) در سال ۱۴۰۱ به ۲۷۰۰ هزار TEU در سال ۱۴۰۲ رسید. در این سال، ظرفیت کانتینری بنادر به ۸/۷ میلیون TEU رسید که نسبت به سال قبل از آن تغییری نشان نمی‌دهد.

در سال ۱۴۰۲، در بخش حمل و نقل هوایی، تعداد مسافر اعزامی و پذیرشی توسط فرودگاه‌های کشور با ۱/۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۴۴/۶ میلیون نفر رسید. در این سال، تعداد مسافر جابه‌جا شده از طریق فرودگاه‌های کشور ۲۷/۰ میلیون نفر بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۳/۸ درصد افزایش داشت. در سال مورد گزارش، میزان حمل بار بازرگانی داخلی و خارجی در فرودگاه‌های کشور به ترتیب با ۱۱۴/۳ و ۸/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۲۲/۳ و ۷۵/۰ هزار تن رسید.

در سال ۱۴۰۲، تعداد کل ناوگان مسافری هوایی کشور با ۴/۴ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن برابر با ۳۲۹ فروند بوده که از این تعداد، ۱۹۰ فروند فعال بودند.

نرخ رشد حجم کالای جابه‌جا شده در بخش‌های حمل و نقل (درصد)

در این سال، در بخش حمل و نقل ریلی به ترتیب ۱۰۸/۹ و ۷۶/۹ کیلومتر از خطوط ریلی بهسازی و بازسازی شد که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۲۶/۳ درصد کاهش و ۱۴۱/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین، طول خطوط ریلی اصلی کشور در پایان سال ۱۴۰۲ با ۳/۱ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به ۱۲۳۰۳ کیلومتر رسید.

در سال مورد گزارش، تعداد کل لوکوموتیو با ۲/۳ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن ۱۰۱۱ دستگاه بود. در این سال، نسبت تعداد لوکوموتیو در سرویس به کل لوکوموتیو معادل ۶۲/۰ درصد بود.

در حوزه حمل و نقل دریایی، بررسی عملکرد بنادر تجاری کشور در سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد مجموع میزان تخلیه و بارگیری به تفکیک کالاهای نفتی و غیر نفتی در بنادر کشور به

عملکرد شاخص‌های کلیدی بخش حمل و نقل هوایی

واحد	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد تغییر	سال
تعداد ناوگان هوایی مسافری کشور	۳۲۵	۳۴۴	۳۲۹	۵/۸	۱۴۰۱
اعزام و پذیرش مسافر در فرودگاه‌های کشور	۳۷/۰	۴۴/۰	۴۴/۶	۱/۴	۱۴۰۲
سهم بخش غیر دولتی در پروازهای داخلی(۱)	۸۹/۰	۹۱/۰	۹۱/۰	۲/۰	۱۴۰۱
سهم بخش غیر دولتی در پروازهای خارجی(۱)	۸۵/۰	۸۳/۰	۸۵/۰	-۲/۰	۱۴۰۲

ماخذ: سازمان هواپیمایی کشوری

۱- درصد تغییرات سهم بخش غیر دولتی در پروازها برحسب واحد درصد می‌باشد.

۱- Twenty-Foot Container Equivalent Units (TEU)

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

براساس برآورد مرکز آمار ایران، جمعیت کشور در سال ۱۴۰۲ با ۰/۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۸۵/۳ میلیون نفر رسید؛ در این سال، سهم مردان از کل جمعیت کشور ۵۰/۵ درصد و ضریب شهرنشینی جمعیت ۷۶/۷ درصد بود. برآورد تعداد خانوار نیز نشان می‌دهد که در سال مورد بررسی، از ۲۷/۲ میلیون خانوار ساکن در کل کشور، ۲۱/۲ میلیون خانوار در مناطق شهری و ۶/۰ میلیون خانوار در مناطق روستایی سکونت داشتند. در سال ۱۴۰۲، نسبت جنسی جمعیت که تعداد مردان به ازای هر یک‌صد نفر جمعیت زن را نشان می‌دهد، معادل ۱۰۱/۹ بود.

براساس گزارش نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، در سال ۱۴۰۲ جمعیت فعال اقتصادی^(۱) با ۲/۲ درصد افزایش (معادل ۵۷۳/۵ هزار نفر) نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۲۶/۶ میلیون نفر رسید. در این سال، جمعیت فعال مردان ۱/۴ درصد (معادل ۳۱۴/۵ هزار نفر) و جمعیت فعال زنان ۶/۰ درصد (معادل ۲۵۹/۰ هزار نفر) افزایش داشت. جمعیت فعال فارغ‌التحصیلان عالی نیز با ۳/۵ درصد افزایش در مقایسه با رقم سال ۱۴۰۱ به ۷/۵ میلیون نفر رسید.

براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۴۰۲ نرخ مشارکت نیروی کار ۴۱/۳ درصد بود که نسبت به سال قبل از آن ۰/۴ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال، نرخ مشارکت مردان ۶۸/۴ درصد و نرخ مشارکت زنان ۱۴/۲ درصد

بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به ترتیب ۰/۲ و ۰/۶ واحد درصد رشد نشان می‌دهند.

جمعیت شاغل کشور در سال ۱۴۰۲ به ۲۴/۵ میلیون نفر بالغ گردید. این رقم در مقایسه با سال قبل از آن ۳/۳ درصد (معادل ۷۷۴/۴ هزار نفر) رشد نشان می‌دهد. سهم بخش‌های خدمات، صنعت و کشاورزی از رقم افزایش اشتغال در سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۴۷۳/۸، ۲۸۸/۳ و ۹/۲ هزار شغل بود.^(۲) در نتیجه این تحولات، سهم بخش‌های خدمات و صنعت از کل اشتغال کشور به ترتیب ۰/۳ و ۰/۱ واحد درصد در مقایسه با مقادیر مشابه سال ۱۴۰۱ افزایش یافت و ارقام ۵۱/۹ و ۳۳/۷ درصد را ثبت نمود. در مقابل، سهم بخش کشاورزی از موجودی اشتغال کشور با ۰/۴ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۱ به رقم ۱۴/۴ درصد رسید.

تفکیک شاغلان کشور برحسب جنسیت نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۲، تعداد ۵۱۹/۳ هزار شغل (معادل ۲/۶ درصد) به اشتغال مردان و تعداد ۲۵۵/۱ هزار شغل (معادل ۷/۰ درصد) به اشتغال زنان افزوده شد. با توجه به رشد بیشتر اشتغال زنان در این سال، سهم زنان از اشتغال کشور با ۰/۶ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۱۶/۰ درصد رسید.

در سال ۱۴۰۲، نرخ بیکاری کل کشور ۸/۱ درصد بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ معادل ۰/۹ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. کاهش نرخ بیکاری در این سال به دلیل کاهش جمعیت بیکار (معادل ۸/۶ درصد) و افزایش جمعیت فعال (معادل ۲/۲ درصد) بود. در سال ۱۴۰۲، بررسی نرخ بیکاری به تفکیک مناطق نشان‌دهنده کاهش

۱- طبق آخرین تعریف مرکز آمار ایران، جمعیت فعال عبارت است از تمام افراد ۱۵ ساله و بیشتر (حداقل سن تعیین‌شده) که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالاها و خدمات مشارکت داشته (شاغل) یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار).

۲- اختلاف در جمع کل شاغلان یا جمع شاغلان سه بخش ناشی از موارد اظهار نشده بخش‌های عمده فعالیت اقتصادی است.

شرکت‌های دانش‌بنیان با معرفی صندوق نوآوری و شکوفایی پرداخت شد. همچنین، معادل ۵۰ هزار میلیارد ریال منابع اشتغال در چارچوب قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در سال ۱۴۰۲ در نظر گرفته شد؛ که از این رقم معادل ۳۹/۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات به متقاضیان اشتغال خانگی تخصیص یافت.

تحولات بخش مالی

بودجه و وضع مالی دولت

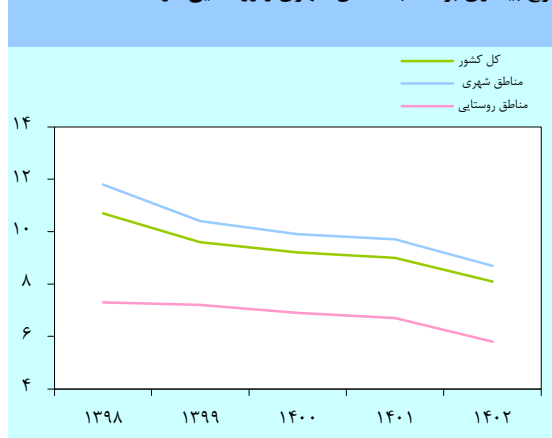
قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور به استناد اسناد بالادستی از جمله سیاست‌های کلی مدنظر برنامه هفتم پیشرفت و اسناد آمایش سرزمین و سند تحول دولت مردمی و براساس آسیب‌شناسی و تحلیل اقتصادی کشور تدوین گردید.

براساس بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۲ ابلاغی از سوی ریاست جمهوری به کلیه دستگاه‌های اجرایی، جهت‌گیری‌های اساسی دولت در تدوین بودجه مبتنی بر رویکردهای «ایجاد ثبات اقتصادی»، «عدالت محوری»، «کارآمدسازی نظام حکمرانی و اصلاح ساختار بودجه»، «اجرای طرح‌های پیشران و مهم توسعه‌ای» و «اجرای سیاست‌های فعال بازار کار» می‌باشد. در راستای دستیابی به ثبات اقتصادی محورهای «اصلاح سیاست‌ها و مانع‌زدایی از تولید»، «توسعه صادرات»، «ارتقای بهره‌وری»، «تسهیل فضای کسب و کار»، «ارتقای نظام تامین مالی تولید»، «جلب مشارکت بخش غیر دولتی در اقتصاد» و همچنین «کنترل تورم» مورد توجه قرار گرفته است.

مطابق با جداول قانون بودجه سال ۱۴۰۲، مجموع درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی مصوب مبلغ ۲۳۸۸۸/۷ هزار میلیارد ریال و مجموع

۱/۰ واحد درصدی نرخ بیکاری در نقاط شهری و ۰/۹ واحد درصدی نرخ بیکاری در نقاط روستایی نسبت به سال ۱۴۰۱ و ثبت ارقام به ترتیب ۸/۷ و ۵/۸ درصد می‌باشد. طی این سال، نرخ بیکاری مردان با ۱/۱ واحد درصد کاهش به ۶/۶ درصد و نرخ بیکاری زنان با ۰/۸ واحد درصد کاهش به ۱۵/۰ درصد رسید.

نرخ بیکاری برحسب مناطق شهری و روستایی (درصد)

در سال مورد بررسی، جمعیت بیکار کشور با ۸/۶ درصد کاهش در مقایسه با سال ۱۴۰۱ رقم ۲/۱ میلیون نفر را ثبت کرد. طبق اطلاعات گزارش نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، عمده جمعیت بیکار کشور در گروه مردان و محدوده سنی ۱۸-۳۵ سال قرار دارند.

در قانون بودجه سال ۱۴۰۲، معادل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای طرح‌های اشتغال‌زایی مصوب شد که از این میزان ۶۶/۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات اشتغال‌زایی به متقاضیان پرداخت شد. ۳۴/۹ هزار میلیارد تومان از حجم کل تسهیلات پرداختی اشتغال مربوط به مددجویان نهادهای حمایتی و ۳۱/۲ هزار میلیارد تومان بابت ایجاد اشتغال و توسعه فناوری به کسب و کارهای نوآور با معرفی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و

افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه (۱۵۹۶/۳ هزار میلیارد ریال) ۱۴۲/۹ درصد تحقق داشت. شایان ذکر است، تمامی ردیف‌های اصلی سایر درآمدها در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ افزایشی بوده است. عمده‌ترین عامل افزایش این ردیف طی سال مذکور، افزایش ۲۹/۳ درصدی ردیف درآمدهای حاصل از مالکیت دولت با سهم ۵۷/۲ درصد است.

در سال ۱۴۰۲، منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به ۴۸۷۵/۵ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل ۸/۲ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۵۷/۲ درصد تحقق داشت. از مجموع واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، ۴۸۱۳/۲ هزار میلیارد ریال از محل «منابع حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی» حاصل گردید که نسبت به سال ۱۴۰۱ به میزان ۸/۳ درصد افزایش یافت و ۶۲/۱ هزار میلیارد ریال از ردیف «منابع حاصل از فروش اموال منقول و غیر منقول» محقق گردید که در مقایسه با سال قبل ۰/۶ درصد کاهش داشت. واگذاری طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیز با ۱۳/۱ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۱، عملکردی معادل ۱۵۹/۳ میلیارد ریال داشت.

واگذاری دارایی‌های مالی (استفاده از منابع خارجی و داخلی) با ۴۴/۴ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ به رقم ۶۲۸۱/۲ هزار میلیارد ریال رسید.^(۳) ردیف «منابع حاصل از فروش اوراق مالی و اسناد خزانه اسلامی» با ۹۶/۸ درصد تحقق به ۳۲۲۸/۳ هزار میلیارد ریال رسید و بیشترین سهم از ردیف واگذاری دارایی‌های مالی را به خود اختصاص داد. «وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی»، «منابع حاصل از استفاده از منابع صندوق توسعه ملی» و «تنخواه‌گردان خزانه دولت» نیز به ترتیب ۹۰۳/۷، ۱۷۳۲/۰ و ۳۶۰/۰ هزار میلیارد ریال از کل منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی را تشکیل دادند.

پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی مصوب مبلغ ۲۳۸۸۸/۷ هزار میلیارد ریال بود.^(۱) سهم درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی از مجموع منابع عمومی مصوب در قانون بودجه به ترتیب ۴۴/۱، ۳۵/۷ و ۲۰/۲ درصد بود. ارقام مصوب پرداخت‌های هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی نیز به ترتیب ۷۲/۸، ۱۸/۳ و ۸/۹ درصد از مصارف مصوب در قانون بودجه را به خود اختصاص دادند.

عملکرد درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۴۰۲ مبلغ ۱۰۹۵۰/۳ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال ۱۴۰۱ به میزان ۵۷/۳ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۱۰۳/۹ درصد تحقق داشت. سهم درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها از کل درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۷۹/۲ و ۲۰/۸ درصد و در سال ۱۴۰۱ به ترتیب ۷۶/۳ و ۲۳/۷ درصد بود. درآمدهای مالیاتی دولت در سال ۱۴۰۲ به ۸۶۶۹/۴ هزار میلیارد ریال بالغ گردید که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به میزان ۶۳/۱ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۹۶/۹ درصد تحقق داشت. در سال مورد بررسی، کلیه ردیف‌های اصلی درآمدهای مالیاتی با افزایش همراه بودند. مالیات بر درآمدها با ۶۶/۱ درصد از بیشترین افزایش و مالیات بر ثروت با ۴۸/۴ درصد از کمترین افزایش برخوردار بود. در سال ۱۴۰۲، مالیات بر واردات با ۶۱/۷ درصد از کمترین درصد تحقق و مالیات بر درآمدها با ۱۲۴/۱ درصد از بیشترین درصد تحقق در میان اجزای درآمدهای مالیاتی دولت برخوردار بودند. میزان تحقق مالیات‌های مستقیم ۱۰۸/۶ درصد و مالیات‌های غیر مستقیم ۸۵/۴ درصد بود.

طی سال ۱۴۰۲، سایر درآمدهای دولت مبلغ ۲۲۸۱/۰ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن ۳۸/۳ درصد

۲- استفاده از منابع خارجی در سال ۱۴۰۲ معادل صفر بوده است.

۱- ارقام مصوب بر اساس آخرین اصلاحات و الحاقیه‌های بودجه در سال ۱۴۰۲ لحاظ شده است.

(هزار میلیارد ریال) درآمدهای بودجه عمومی دولت (به استثنای درآمدها و هزینه‌های اختصاصی)

درآمدها	سال			سهم (درصد)		
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
درآمدهای مالیاتی	۳۲۵۸/۶	۵۳۱۳/۹	۸۶۶۹/۴	۶۵/۶	۷۶/۳	۷۹/۲
سایر درآمدها	۱۷۰۷/۲	۱۶۴۹/۶	۲۲۸۱/۰	۳۴/۴	۲۳/۷	۲۰/۸

ماخذ: خزانه‌داری کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

در سال ۱۴۰۲، پرداخت بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی) با ۱۷/۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۲۹۹۴/۶ هزار میلیارد ریال رسید و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۶۸/۶ درصد تحقق داشت. به میزان ۳۸/۱ درصد از ردیف مذکور از محل تخصیص اسناد خزانه اسلامی (ملی و استانی) تامین شد. طی سال مورد بررسی، از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ۸۷/۹ درصد به صورت ملی و ۱۲/۱ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. نسبت‌های مذکور در سال ۱۴۰۱ به ترتیب معادل ۸۹/۲ و ۱۰/۸ درصد بود.

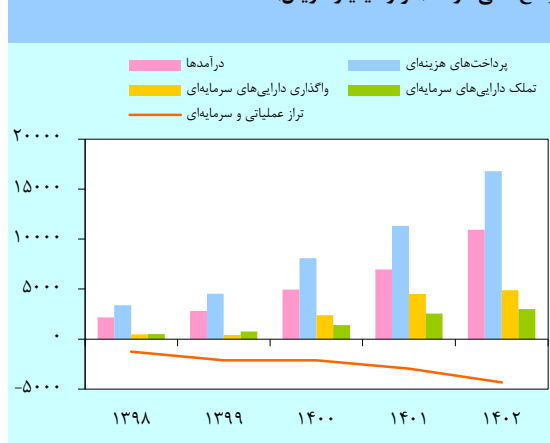
در سال ۱۴۰۲، با توجه به رقم عملکرد درآمدها، پرداخت‌های هزینه‌ای و پرداخت‌های قانونی بابت تکالیف قانون بودجه^(۱)، تراز عملیاتی دولت با ۶۱۹۸/۴ هزار میلیارد ریال کسری مواجه شد که نسبت به سال قبل، ۲۶/۳ درصد افزایش داشت. همچنین، خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای^(۲) با ۱۸۸۰/۹ هزار میلیارد ریال مازاد روبه‌رو بود. مجموع تراز عملیاتی و سرمایه‌ای بودجه دولت با ۴۳۱۷/۵ هزار میلیارد ریال کسری مواجه گردید که نسبت به رقم سال قبل، ۴۶/۳ درصد افزایش داشت. کسری یاد شده در سال ۱۴۰۲ از محل خالص واگذاری دارایی‌های مالی تامین گردید.

در سال ۱۴۰۲، عملکرد تملک دارایی‌های مالی ۱۹۶۳/۷ هزار میلیارد ریال و دریافت‌های دولت بابت واگذاری دارایی‌های مالی ۶۲۸۱/۲ هزار میلیارد ریال بود. بدین ترتیب، خالص واگذاری دارایی‌های مالی با ۴۳۱۷/۵ هزار میلیارد ریال مازاد مواجه بود.

۱- شامل تکالیف قانون بودجه سالانه، مصوبات ستاد مقابله با تحریم و مصوبات هیات وزیران می‌باشد که به واسطه عدم تخصیص آنها از طرف سازمان برنامه و بودجه کشور، ذیل سرفصل هزینه‌های جاری لحاظ نمی‌شود ولی قسمتی از پرداخت‌های دولت می‌باشد. در سال ۱۴۰۲، این ردیف عملکردی معادل ۳۶۰/۰ هزار میلیارد ریال را به خود اختصاص داده است.

۲- خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای از تفاضل واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حاصل شده است.

وضع مالی دولت (هزار میلیارد ریال)

تفکیک منابع عمومی بودجه دولت برحسب اقلام ناشی از نفت و غیر نفت نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۲، سهم منابع ناشی از نفت از کل منابع عمومی بودجه حدود ۲۹/۶ درصد بود که نسبت به رقم سال ۱۴۰۱ (۳۶/۲ درصد)، معادل ۶/۶ واحد درصد، کاهش نشان می‌دهد.

پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) در سال ۱۴۰۲ مبلغ ۱۶۷۸۸/۷ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۱، ۴۸/۴ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۹۶/۵ درصد تحقق داشت. در سال ۱۴۰۲، از مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای دولت معادل ۹۷/۵ درصد به صورت ملی و ۲/۵ درصد به صورت استانی پرداخت گردید. پرداخت اعتبار سایر صندوق بازنشستگی کشوری و تامین اجتماعی لشکری که سهمی معادل ۱۹/۱ درصد از کل پرداخت‌های هزینه‌ای دولت را به خود اختصاص داد، نسبت به سال قبل ۴۴/۹ درصد رشد داشت. ردیف مذکور در سال ۱۴۰۱ به میزان ۳۰/۶ درصد افزایش یافته بود.

تحولات بازرگانی خارجی کشور

حجم مبادلات تجاری (مجموع صادرات و واردات) اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سال ۱۴۰۱ از نظر وزنی و ارزشی افزایش یافت. طی این دوره، مجموع ارزش دلاری مبادلات تجاری با ۲/۲ درصد افزایش به ۱۱۶/۸ میلیارد دلار و مجموع وزنی این مبادلات با ۱۰/۰ درصد افزایش به ۱۷۷/۶ میلیون تن رسید. تحولات مربوط به صادرات و واردات گمرکی موجب شد تا کسری تراز

بازرگانی گمرکی در این سال حدود ۱۷۰/۲ درصد افزایش یابد و به رقم قابل توجه ۱۶/۹ میلیارد دلار برسد. همچنین، سهم واردات از کل ارزش مبادلات با ۴/۵ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۵۷/۳ درصد رسید. سهم واردات از وزن مبادلات با کاهش ۰/۹ واحد درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۲۲/۳ درصد رسید. در مقابل، سهم صادرات از کل ارزش مبادلات کاهش و سهم صادرات از وزن مبادلات افزایش یافت.

بازرگانی خارجی

ارزش (میلیون دلار)	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱
۱- واردات	۵۲۹۹۶	۶۰۳۰۹	۶۶۸۸۳	۱۳/۸	۱۰/۹	۵۷/۳
۲- صادرات (۱)	۴۸۲۹۷	۵۴۰۳۸	۴۹۹۳۷	۱۱/۹	-۷/۶	۴۲/۷
تراز (۲-۱)	-۴۶۹۹	-۶۲۷۱	-۱۶۹۴۶	۳۳/۴	۱۷۰/۲	-
جمع کل (۱+۲)	۱۰۱۲۹۴	۱۱۴۳۴۷	۱۱۶۸۲۱	۱۲/۹	۲/۲	۱۰۰/۰
وزن (هزار تن)						
۱- واردات	۴۱۱۹۳	۳۷۳۵۸	۳۹۵۵۶	-۹/۳	۵/۹	۲۲/۳
۲- صادرات (۱)	۱۲۲۱۳۷	۱۲۴۰۵۳	۱۳۸۰۰۷	۱/۶	۱۱/۲	۷۷/۷
جمع کل (۱+۲)	۱۶۳۳۳۰	۱۶۱۴۱۱	۱۷۷۵۶۳	-۱/۲	۱۰/۰	۱۰۰/۰

مآخذ: آمار بازرگانی خارجی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران
۱- بدون احتساب میعانات گازی

واردات

در سال ۱۴۰۲، ارزش سیف واردات گمرکی به ۶۶/۹ میلیارد دلار رسید که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ حدود ۱۰/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال، وزن کالاهای وارداتی با ۵/۹ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۳۹/۶ میلیون تن و قیمت هر تن کالای وارداتی با ۴/۷ درصد افزایش به ۱۶۹۱ دلار رسید. طبقه‌بندی کالاهای وارداتی برحسب نوع مصرف نشان می‌دهد که سهم «مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای» از کل واردات با ۱/۳ واحد درصد تغییر در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به ۷۲/۵ درصد افزایش یافته است. همچنین، سهم گروه کالاهای سرمایه‌ای با ۰/۳ واحد درصد کاهش و سهم گروه کالاهای مصرفی با ۰/۹ واحد درصد کاهش به ترتیب به ۱۴/۸ و ۱۲/۷ درصد رسید.

در سال ۱۴۰۲، کشورهای امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و هند جزء بزرگ‌ترین شرکای تجاری ایران در بخش واردات قرار گرفتند.

صادرات

در سال ۱۴۰۲، ارزش صادرات گمرکی با ۷/۶ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۴۹/۹ میلیارد دلار و وزن صادرات گمرکی با ۱۱/۲ درصد افزایش به ۱۳۸/۰ میلیون تن رسید. توزیع کشوری صادرات نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۲، بیشترین میزان صادرات گمرکی به ترتیب به مقصد کشورهای چین، عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و هند انجام شده است. طی این مدت قیمت هرتن کالای صادراتی با کاهش ۱۶/۹ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۱ به رقم ۳۶۲ دلار رسید.

رابطه مبادله گمرکی^(۱)

در سال مورد بررسی، علی‌رغم کاهش قیمت جهانی نفت و کاهش متوسط قیمت هر تن کالاهای صادراتی (ناشی از کاهش قیمت جهانی کالاهای اولیه^(۲)) و سهم قابل توجه آنها در مقدار صادرات گمرکی کشور، مقدار صادرات نفت خام و وزن صادرات گمرکی نسبت به سال ۱۴۰۱ افزایش پیدا کرد که برآیند عوامل مذکور در نهایت، افزایش به ترتیب ۲/۵ و ۳/۵ درصدی ارزش صادرات نفتی و غیر نفتی را طی این سال رقم زد. بدین ترتیب، در سال ۱۴۰۲، سهم ارزش صادرات نفتی و غیر نفتی از کل ارزش صادرات کالا به ترتیب ۵۶/۵ و ۴۳/۵ درصد بود.

ارزش صادرات کالا (میلیون دلار)				
درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
صادرات کالا	۷۹۴۷۰	۹۷۶۵۶	۱۰۰۵۱۹	۲/۹
صادرات نفتی	۳۸۷۲۳	۵۵۴۱۰	۵۶۷۹۶	۲/۵
صادرات غیر نفتی	۴۰۷۴۸	۴۲۲۴۶	۴۳۷۲۳	۳/۵

طی همین دوره، واردات کالا افزایش ۵/۳ درصدی را تجربه کرد که افزایش واردات گمرکی به لحاظ وزنی و ارزشی در کنار افزایش قابل توجه واردات گاز و فرآورده‌های نفتی، عوامل اصلی افزایش ارزش واردات کالا طی این دوره بودند. در نتیجه تحولات مذکور، در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن، مازاد حساب کالا با تغییر ۵/۳ درصدی به ۲۱/۱ میلیارد دلار کاهش یافت و کسری حساب کالای غیر نفتی با ۰/۸ درصد افزایش به حدود ۳۳/۲ میلیارد دلار رسید.

کسری حساب خدمات ترازپرداخت‌ها در سال ۱۴۰۲ با ۶۶/۸ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به رقم ۱۱/۲ میلیارد دلار رسید. در این سال صادرات خدمات، رقم ۱۱/۴ و واردات خدمات رقم ۲۲/۵ میلیارد دلار برآورد گردید که نسبت به سال ۱۴۰۱ به ترتیب افزایش ۱۵/۰ و ۳۵/۹ درصدی را نشان می‌دهند. دلیل اصلی افزایش ارزش صادرات و واردات خدمات طی سال مورد

افزایش ۴/۷ درصدی قیمت هر تن کالای وارداتی و کاهش ۱۶/۹ درصدی قیمت هر تن کالای صادراتی، رابطه مبادله گمرکی را تضعیف نمود و با کاهش ۲۰/۷ درصدی از ۰/۲۷۰ در سال ۱۴۰۱ به ۰/۲۱۴ در سال ۱۴۰۲ رساند.

رابطه مبادله بازرگانی (گمرکی) (دلار)				
درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
ارزش هر تن کالای صادراتی	۳۶۲	۴۳۶	۳۹۵	-۱۶/۹
ارزش هر تن کالای وارداتی	۱۶۹۱	۱۶۱۴	۱۲۸۷	۴/۷
رابطه مبادله گمرکی	۰/۲۱۴	۰/۲۷۰	۰/۳۰۷	-۲۰/۷

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران

تراز پرداخت‌های خارجی

براساس برآوردهای مقدماتی، حساب جاری ترازپرداخت‌های خارجی کشور در سال ۱۴۰۲ حدود ۸/۶ میلیارد دلار مازاد داشت که نسبت به سال ۱۴۰۱ حدود ۳۹/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. کاهش مازاد حساب کالا و افزایش کسری حساب خدمات مهم‌ترین عوامل کاهش مازاد حساب جاری طی این سال می‌باشند.

تراز حساب جاری (میلیون دلار)				
درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
حساب جاری	۸۵۹۲	۱۴۲۰۵	۱۱۱۴۴	-۳۹/۵
حساب کالا	۲۱۰۷۷	۲۲۲۴۷	۱۵۸۴۴	-۵/۳
حساب خدمات	-۱۱۱۵۹	-۶۶۹۱	-۵۳۵۹	۶۶/۸
حساب درآمد	-۱۲۸۸	-۱۰۵۳	-۴۹۵	۲۲/۳
حساب انتقالات جاری	-۳۸	-۲۹۸	۱۱۵۳	-۸۷/۱
حساب جاری غیر نفتی	-۴۵۷۰۰	-۴۰۹۷۷	-۲۷۵۷۹	۱۱/۵
حساب کالای غیر نفتی	-۳۲۲۱۵	-۳۲۹۳۵	-۲۲۸۷۸	۰/۸

۱- فقط شامل صادرات و واردات گمرکی کشور است؛ لذا رابطه مبادله محاسبه شده در این قسمت با ارقام ارائه شده در بخش تولید و هزینه ناخالص داخلی متفاوت است و از تقسیم ارزش هر تن کالای وارداتی به دست می‌آید.

۲- Primary commodity

بررسی، افزایش صادرات و واردات خدمات در دو حوزه «مسافرت» و «حمل و نقل»، ناشی از افزایش تردد فرامرزی کالا و مسافر بود.

در سال ۱۴۰۲، بیشترین سهم از ارزش صادرات خدمات، مربوط به سرفصل‌های «مسافرت» (۵۳/۴ درصد)، «حمل و نقل» (۲۶/۶ درصد) و «خدمات ساختمانی» (۶/۰ درصد) بود. در سمت واردات نیز سرفصل‌های «مسافرت»، «حمل و نقل» و «خدمات مالی (بجز بیمه)» به ترتیب با ۵۲/۲، ۲۶/۳ و ۵/۹ درصد، بیشترین سهم از پرداخت‌های خدماتی را در سال مذکور به خود اختصاص دادند.

در سال ۱۴۰۲، حساب درآمد با ۱/۳ میلیارد دلار کسری روبه‌رو شد که نسبت به سال قبل از آن ۲۲/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این سال، مجموع دریافت‌های درآمد شامل دریافت‌ها بابت جبران خدمات کارکنان و درآمد سرمایه‌گذاری در خارج ۱۷/۱ درصد و مجموع پرداخت‌های درآمد شامل پرداخت‌ها بابت جبران خدمات کارکنان و هزینه سرمایه‌گذاری در خارج ۰/۳ درصد کاهش یافت. در سال مورد بررسی، حساب انتقالات جاری با ۳۸ میلیون دلار کسری مواجه بود که نسبت به سال ۱۴۰۱ حدود ۸۷/۱ درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۲، «حساب مالی و سرمایه» حدوداً به میزان ۱۹/۸ میلیارد دلار بدهکاری شد که بدهکاری آن نسبت به رقم سال ۱۴۰۱ معادل ۳/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. از کل میزان بدهکاری حساب مالی و سرمایه، حدود ۷/۷ میلیارد دلار مربوط به بدهکاری حساب سرمایه و حدود ۱۲/۱ میلیارد دلار مربوط به حساب مالی بود. همچنین در نتیجه دریافت‌ها و پرداخت‌های ارزی، معادل دلاری دارایی‌های خارجی تحت مدیریت بانک مرکزی (شامل مانده صندوق توسعه ملی و حساب ذخیره ارزی) طی سال مورد بررسی، ۱۱۲ میلیون دلار کاهش یافت.

براساس گزارش اداره آمار و تحقیقات ارزی بانک مرکزی، مانده بدهی‌ها و تعهدات خارجی کشور در پایان اسفندماه ۱۴۰۲

(بدون احتساب معوقات) به رقم ۱۰۴۲۶ میلیون دلار رسید. از این میزان، ۴۸/۴ درصد (معادل ۵۰۴۳ میلیون دلار) به تعهدات بالفعل (بدهی‌ها) و ۵۱/۶ درصد (معادل ۵۳۸۳ میلیون دلار) به تعهدات بالقوه اختصاص داشت. همچنین در این مدت، سهم بدهی‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت از مجموع بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)، به ترتیب معادل ۵۳/۱ و ۴۶/۹ درصد بوده است.

پول و اعتبار

نقدینگی و عوامل موثر بر آن

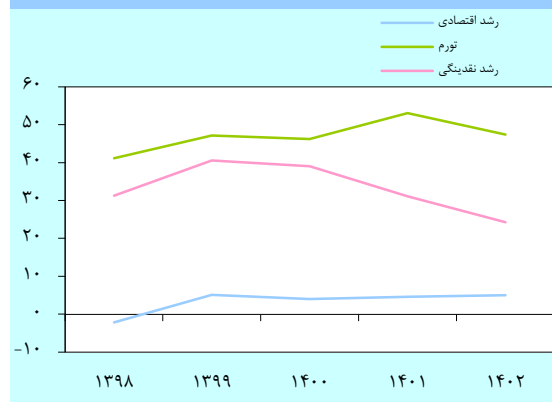
حجم نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ با ۲۴/۳ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل به ۷۸۷۷۴/۵ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به رشد سال ۱۴۰۱ (۳۱/۱ درصد)، ۶/۸ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

طی سال مورد بررسی خالص دارایی‌های خارجی سیستم بانکی با ۱۵۵۸۵/۷ هزار میلیارد ریال افزایش، موجب رشد ۲۴/۶ واحد درصدی نقدینگی گردید. بخش عمده این افزایش ناشی از رشد ۵۱۲/۸ درصدی خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی (سهم ۲۴/۵ واحد درصدی در رشد نقدینگی) در مقابل رشد ۲/۲ درصدی خالص دارایی‌های خارجی بانک‌ها و موسسات اعتباری (سهم ۰/۱ واحد درصدی در رشد نقدینگی) بود. دلیل رشد قابل توجه خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی به تکلیف مجمع عمومی بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ باز می‌گردد؛ ضمن آنکه به دلیل ثبت مشابه در خالص سایر بدهی‌های سیستم بانکی واجد آثار پولی نمی‌باشد.

مطالبات از بخش غیر دولتی (بدون سود و درآمد سال‌های آتی) با ۲۸/۸ درصد افزایش (۱۲۶۴۸/۳ هزار میلیارد ریال)، سهمی

فزاینده به میزان ۲۰/۰ واحد درصد در رشد نقدینگی داشت. همچنین، خالص سایر اقلام سیستم بانکی سهم کاهنده‌ای به میزان ۲۳/۲ واحد درصد در رشد نقدینگی داشته است.

برخی از متغیرهای عمده اقتصادی (درصد)

سهم پول در نقدینگی

سهم پول از مانده نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۲۴/۳ درصد بود که در مقایسه با رقم سال ۱۴۰۱ به میزان ۱/۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در این میان، سهم سپرده‌های دیداری در نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ با ۱/۴ واحد درصد کاهش نسبت به سال گذشته معادل ۲۲/۴ درصد بود.

بررسی عوامل موثر بر پایه پولی

طی سال ۱۴۰۲، پایه پولی معادل ۲۷/۸ درصد افزایش یافت که در مقایسه با رشد آن در سال ۱۴۰۱ (۴۲/۹ درصد)، ۱۵/۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

در خصوص تحولات اجزای پایه پولی در سال ۱۴۰۲ شایان ذکر است، با توجه به تکلیف مجمع عمومی سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال

۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت. علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین‌المللی پول (MFSMCG, ۲۰۱۶) و با در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی، طبقه‌بندی اجزای پایه پولی در راستای انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی مورد بازبینی قرار گرفت.

خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با سهمی معادل ۱۸۱/۵ واحد درصد مهم‌ترین عامل فزاینده در رشد پایه پولی در سال ۱۴۰۲ می‌باشد که این امر عمدتاً به تغییر نرخ تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های خارجی مربوط بوده و به دلیل ثبت مشابه در سرفصل سایر بدهی‌های بانک مرکزی، واجد آثار پولی نمی‌باشد. دیگر عامل رشد پایه پولی در سال مورد بررسی، مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها می‌باشد که با ۹۷/۲ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ (۳۸۰۱/۱ هزار میلیارد ریال) سهمی معادل ۴۴/۵ واحد درصد در رشد پایه پولی سال ۱۴۰۲ داشته است. افزایش مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها عمدتاً به دلیل افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی صورت گرفته است. همچنین، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی با افزایشی معادل ۳/۴ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱، سهمی معادل ۰/۷ واحد درصد در رشد پایه پولی سال ۱۴۰۲ داشته است. شایان ذکر است، بخشی از افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ به دلیل افزایش اسناد پرداختنی به تعهد دولت و سهمیه و سهام دولت در صندوق بین‌المللی پول بوده که این رقم نیز به دلیل ثبت مشابه در سرفصل سایر بدهی‌های بانک مرکزی، واجد آثار پولی نمی‌باشد.

این امر به کاهش ضریب فزاینده نقدینگی به میزان ۰/۲۴۵ واحد از این محل انجامید.

سپرده‌های بخش غیر دولتی

مانده سپرده‌های بخش غیر دولتی نزد بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی در پایان سال ۱۴۰۲ به ۷۷۳۰۵/۷ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با پایان سال ۱۴۰۱ به میزان ۲۴/۴ درصد رشد نشان می‌دهد. سهم بانک‌های غیر دولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی از کل سپرده‌های بخش غیر دولتی در پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۶۵/۰ درصد بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل (۶۶/۱ درصد)، ۱/۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

مطالبات غیر جاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول)

نسبت مطالبات غیر جاری (شامل مطالبات از بخش دولتی و غیر دولتی) به کل تسهیلات بانک‌ها و موسسات اعتباری با ۱/۹ واحد درصد افزایش از ۶/۹ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۸/۸ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسید. نسبت مزبور در گروه بانک‌های تجاری دولتی، تخصصی دولتی و غیر دولتی به ترتیب معادل ۴/۹، ۱۸/۹ و ۷/۵ درصد بود که نسبت به سال ۱۴۰۱ برای کلیه گروه‌های بانکی افزایش نشان می‌دهد.

نظام‌های پرداخت

بانک مرکزی با هدف تسهیل‌گری دریافت‌ها و پرداخت‌ها، شفاف‌سازی و نظارت بر فرآیند پرداخت‌های بانکی و همچنین نظرداشت وظایف مقرر شده در قانون بانک مرکزی در راستای تنظیم‌گری نظام پرداخت کشور، ایجاد زیرساخت بانکی برای تسهیل مبادلات خارجی و همچنین دسترسی

خالص سایر اقلام بانک مرکزی تنها عامل کاهنده پایه پولی در پایان سال ۱۴۰۲ بوده که با ۴۹۱/۴ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۱ (معادل ۱۷۰۰۲/۱ هزار میلیارد ریال کاهش)، سهمی کاهنده معادل ۱۹۸/۹ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. دلیل اصلی کاهش خالص سایر اقلام بانک مرکزی نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، موضوع ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی و افزایش سایر بدهی‌های بانک مرکزی به دلیل افزایش حساب اسناد پرداختنی به صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی می‌باشد. شایان ذکر است، بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ در راستای کمک به مدیریت نقدینگی بانک‌ها و کاهش هزینه‌های تامین مالی دولت رویکرد فعالانه‌ای را در اجرای عملیات بازار باز و توافق بازخرید (ریپو) اتخاذ نمود؛ به طوری که مانده اجرای عملیات سیاست پولی در ترازنامه بانک مرکزی در سال مذکور معادل ۱۰۶/۴ درصد افزایش یافت.

بررسی اجزای ضریب فزاینده نقدینگی

ضریب فزاینده نقدینگی طی سال ۱۴۰۲ با ۲/۷ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۷/۲۱۳ رسید که در مقایسه با رشد منفی سال قبل (۸/۲- درصد)، ۵/۵ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در توضیح تغییر ضریب فزاینده نقدینگی طی سال ۱۴۰۲ باید اشاره کرد که «نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به کل سپرده‌ها» و «نسبت ذخایر اضافی به کل سپرده‌ها» به ترتیب معادل ۳/۶ و ۵/۱ درصد کاهش یافت که این امر موجب شد، ضریب فزاینده نقدینگی از محل کاهش آنها به ترتیب معادل ۰/۰۳۲ و ۰/۰۱۱ واحد افزایش یابد. همچنین، «نسبت سپرده‌های قانونی به کل سپرده‌ها» با افزایشی معادل ۴/۰ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱ مواجه شد که

نظام تصفیه چک

از سال ۱۳۹۵، تصفیه تمامی چک‌ها در سامانه چکاوک به‌عنوان زیرساخت پردازش نظام‌مند الکترونیکی چک و اسناد بانکی، انجام می‌پذیرد. در سال ۱۴۰۲، تعداد انواع چک‌های مبادله شده با ۱۲/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۹۸/۸ میلیون فقره و ارزش آن با ۱۷/۹ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۸۰۲۶۵/۸ هزار میلیارد ریال رسید.

ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

در سال ۱۴۰۲، تعداد کارت‌های صادر شده توسط شبکه بانکی با ۱/۷ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۴۵۳/۲ میلیون عدد رسید. از این تعداد، معادل ۶۴/۲ درصد (۲۹۰/۸ میلیون عدد) کارت برداشت (کارت بدهی)، ۳۴/۵ درصد (۱۵۶/۴ میلیون عدد) کارت خرید/هدیه (پیش‌پرداخته)، ۰/۸ درصد (۳/۶ میلیون عدد) کارت اعتباری و همچنین ۰/۵ درصد (۲/۵ میلیون عدد) کارت‌های پول الکترونیک بوده است.

تعداد ابزارها و تجهیزات پرداخت الکترونیکی

درصد تغییر	پایان سال		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
کارت‌بانک‌ها (میلیون)	۴۵۳/۲	۴۴۵/۷	۱/۷
خودپردازها (هزار)	۵۸/۴	۵۸/۵	-۰/۱
پایانه‌های فروش (میلیون)	۸/۶	۸/۱	۶/۶
پایانه‌های شعب (هزار)	۶۵/۹	۶۴/۹	۱/۶

در سال ۱۴۰۲، تعداد دستگاه‌های خودپرداز با ۰/۱ درصد کاهش به ۵۸/۴ هزار دستگاه رسید. همچنین پایانه‌های فروش و شعب به ترتیب با ۶/۶ و ۱/۶ درصد افزایش به ۸/۶ میلیون و ۶۵/۹ هزار دستگاه رسید.

عادلانه عموم مردم به خدمات بانکی در چارچوب ارتقاء شمول مالی در کشور، اقدامات مناسبی را در سال ۱۴۰۲ برنامه‌ریزی و تمهید نموده است.

در سال ۱۴۰۲ سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا)، پایاپای الکترونیکی (پایا)، شبکه تبادل اطلاعات بین‌بانکی (شتاب)، پرداخت لحظه‌ای (پل) و شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) برای پوشش انواع خدمات بانکداری الکترونیکی در کشور فعال بودند. سامانه‌های ساتنا، پایا و پل به منظور انتقال حساب به حساب به ترتیب برای پرداخت‌های کلان و خرد و سامانه‌های شتاب و شاپرک به منظور ارایه انواع سرویس‌های مبتنی بر کارت مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.

پرداخت‌های نقدی (اسکناس و مسکوک)

ابزارهای پرداخت نقد در کشور شامل اسکناس و مسکوک و ایران‌چک‌های بانک مرکزی است. با لحاظ ایران‌چک‌های بانک مرکزی در آمار اسکناس و مسکوک، کل مبلغ اسکناس و مسکوک در جریان (در دست اشخاص و نزد بانک‌ها) در پایان سال ۱۴۰۲ به ۱۶۶۰/۷ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به رقم پایان سال قبل از آن ۱۷/۰ درصد رشد نشان می‌دهد.

رقم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص (با احتساب ایران‌چک بانک مرکزی) با ۱۹/۸ درصد رشد از ۱۲۲۶/۱ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۴۰۱ به ۱۴۶۸/۸ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۴۰۲ رسید. سهم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از نقدینگی با ۰/۰۷ واحد درصد کاهش نسبت به پایان سال قبل از آن، معادل ۱/۸۶ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ بود. همچنین، سهم آن از حجم پول از ۷/۵ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ به ۷/۷ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ افزایش یافت.

مبادلات الکترونیکی

یافت. همچنین، تعداد تراکنش‌های انجام شده در پایانه‌های شعب طی سال ۱۴۰۲ معادل ۵/۳ درصد کاهش و ارزش مبادلات آن ۱۱/۴ درصد افزایش یافت. در این سال، تعداد ۹۸۱۳ میلیون تراکنش به ارزش ۸۶۵۹۱ هزار میلیارد ریال با استفاده از ابزارهای تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت و کیوسک انجام شد. رشد قابل توجه تعداد و ارزش تراکنش‌های این ابزارها در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده گسترش استفاده از ابزارهای پرداخت نوین و کاهش نقش پول نقد در معاملات روزانه افراد است.

تعداد و ارزش مبادلات الکترونیکی انجام شده در شبکه بانکی کشور در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ به ترتیب از رشدی معادل ۱۲/۲ و ۲۹/۹ درصد برخوردار بود. در سال ۱۴۰۲، معادل ۵۹۴۰ میلیون تراکنش به ارزش ۵۳۵۰۶ هزار میلیارد ریال از طریق خودپردازها انجام شد. تعداد تراکنش‌های پایانه‌های فروش با ۹/۹ درصد رشد از ۴۱۲۳۷ میلیون عدد در سال ۱۴۰۱ به ۴۵۳۱۲ میلیون عدد در سال ۱۴۰۲ افزایش

تعداد و ارزش تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۲۹/۹	۲۷۷۹۶۱	۲۱۳۹۵۷	۱۲/۲	۶۱۳۲۷	۵۴۶۴۶	کل تراکنش‌ها
۱۳/۳	۵۳۵۰۶	۴۷۲۳۷	-۱/۰	۵۹۴۰	۵۹۹۸	خودپردازها
۲۶/۴	۱۰۰۲۵۳	۷۹۳۴۵	۹/۹	۴۵۳۱۲	۴۱۲۳۷	پایانه‌های فروش(۱)
۱۱/۴	۳۷۶۱۱	۳۳۷۵۴	-۵/۳	۲۶۲	۲۷۶	پایانه‌های شعب
۶۱/۵	۸۶۵۹۱	۵۳۶۲۱	۳۷/۵	۹۸۱۳	۷۱۳۵	سایر(تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت و کیوسک)

۱- از آمار مرکز شاپرک استفاده شده است.

شتاب

با ۱۲/۴ درصد رشد از ۵۳۳۶۲ میلیون تراکنش در سال ۱۴۰۱ به ۵۹۹۶۸ میلیون تراکنش در سال ۱۴۰۲ رسید. همچنین، ارزش این مبادلات با ۳۱/۱ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن از ۱۸۶۲۳۱ هزار میلیارد ریال به ۲۴۴۱۱۴ هزار میلیارد ریال افزایش یافت.

سهم بالایی از تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور مربوط به تراکنش‌های بین‌بانکی است که از طریق شبکه مبادلات الکترونیکی بین‌بانکی (شتاب) انجام می‌گیرد. بر این اساس، تعداد کل تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب

تعداد و ارزش تراکنش‌های بین‌بانکی پردازش شده در مرکز شتاب

رشد(درصد)	ارزش(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۳۱/۱	۲۴۴۱۱۴	۱۸۶۲۳۱	۱۲/۴	۵۹۹۶۸	۵۳۳۶۲	کل مبادلات شتاب(۱)
۷/۹	۵۳۵۹۴	۴۹۶۸۹	-۳/۵	۴۷۶۹	۴۹۴۴	خودپردازها
۲۶/۴	۱۰۰۲۵۱	۷۹۳۳۰	۱۰/۰	۴۵۳۰۳	۴۱۱۹۹	پایانه‌های فروش
۵۷/۸	۹۰۲۶۸	۵۷۲۱۲	۳۷/۱	۹۸۹۶	۷۲۱۸	سایر(تلفن ثابت، تلفن همراه، اینترنت، کیوسک و شعبه)

۱- ارقام شتاب شامل ارقام سحاب نیز بوده و در آمار کل تراکنش‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور منظور شده است.

سحاب

سحاب صورت گرفت که نسبت به سال ۱۴۰۱ معادل ۲۱/۵ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین در سال ۱۴۰۲، ارزش تراکنش‌های صورت گرفته در این سامانه با ۲۷/۳ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن، از ۹۱۲۳۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۱ به ۱۱۶۱۳۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲ بالغ گردید.

گسترش استفاده از سامانه حواله الکترونیکی بین‌بانکی (سحاب) برای انتقال کارتی وجوه از دیگر موارد توسعه خدمات مرکز شتاب است که از سال ۱۴۰۱ آغاز شد. در سال ۱۴۰۲، تعداد ۷۱۵۸ میلیون مورد انتقال وجه در شبکه بانکی با استفاده از پایانه‌های مختلف و از طریق سامانه

تعداد و ارزش انتقال بین بانکی وجوه از طریق سحاب

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۲۷/۳	۱۱۶۱۳۸	۹۱۲۳۵	۲۱/۵	۷۱۵۸	۵۸۹۳	کل مبادلات سحاب
۸/۰	۵۱۳۵۰	۴۷۵۳۴	-۳/۴	۲۲۸۲	۲۳۶۲	خودپردازها
۲/۲	۳۶۲۰	۳۵۴۱	-۳/۲	۶۰	۶۲	پایانه های شعب
۵۲/۳	۶۱۱۶۸	۴۰۱۶۰	۳۸/۸	۴۸۱۶	۳۴۶۹	اینترنت، کیوسک و تلفن همراه

ساتنا

طی سال ۱۴۰۲، در مجموع ۸۸۷۹۷ هزار تراکنش به ارزش ۶۵۱۹۱۰ هزار میلیارد ریال پردازش شد که نسبت به سال ۱۴۰۱ از نظر تعداد و ارزش به ترتیب ۲۴/۳ و ۱۶/۵ درصد افزایش داشت. ترکیب مبادلات انجام شده در این سامانه نشان دهنده این است که بیشترین سهم از تعداد و ارزش مبادلات سامانه مذکور مربوط به مبادلات مشتری به مشتری (به ترتیب ۹۹/۳ و ۵۵/۵ درصد) می باشد.

سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) به عنوان زیرساخت اصلی پرداخت های کلان، پردازش و تسویه تراکنش های بین بانکی و دستور پرداخت ها را به صورت انفرادی و آنی انجام می دهد. در سال ۱۴۰۲، تعداد مبادلات بانک به بانک ۷/۲ درصد افزایش و ارزش این نوع تراکنش ها در سامانه مزبور ۹۲/۴ درصد کاهش یافت. همچنین، تعداد و ارزش مبادلات مشتری به مشتری به ترتیب ۲۴/۵ و ۳۱/۱ درصد افزایش داشت.

تعداد و ارزش مبادلات در سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا)

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(هزار)		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	۱۴۰۱	
-۹۲/۴	۴۷۲۸	۶۲۵۱۰	۷/۲	۳۳۳	۳۱۱	بانک به بانک
۳۱/۱	۳۶۱۸۴۷	۲۷۵۹۳۵	۲۴/۵	۸۸۱۶۶	۷۰۸۲۳	مشتری به مشتری
۲۹/۱	۲۸۵۳۳۵	۲۲۱۰۴۶	۱/۷	۲۹۷	۲۹۲	تسویه نتیجه پایای سیستم ها
۱۶/۵	۶۵۱۹۱۰	۵۵۹۴۹۰	۲۴/۳	۸۸۷۹۷	۷۱۴۲۶	جمع

پایا

در کشور فعال است. سامانه های ساتنا و پایا برای انتقال وجه حساب به حساب و سامانه سحاب برای انتقال وجه کارت به کارت مورد استفاده قرار می گیرند.

سامانه پایای الکترونیکی (پایا) به عنوان زیرساخت اصلی پردازش دستور پرداخت های انفرادی و انبوه در کنار دو سامانه ساتنا و سحاب برای پوشش انواع انتقال وجه الکترونیکی

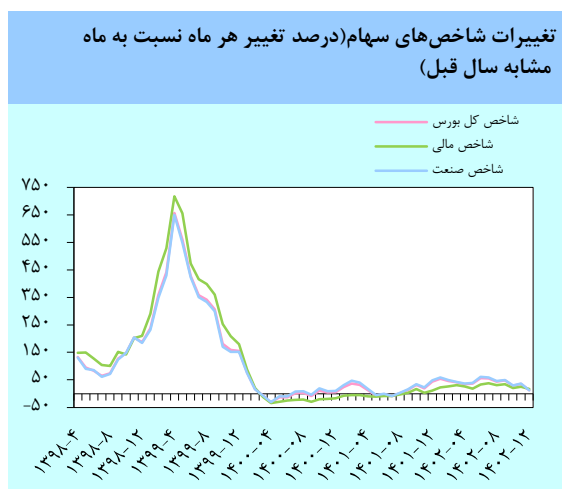
تعداد و ارزش تراکنش های پایا

رشد(درصد)	مبلغ(هزار میلیارد ریال)		رشد(درصد)	تعداد(میلیون)		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱		۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۵۵/۵	۹۴۹۰۵	۶۱۰۲۰	۲۵/۱	۶۲۴	۴۹۹	دستور پرداخت واریز مستقیم
۳۳/۳	۱۲۳۱۲۵	۹۲۳۸۷	۹/۳	۲۶۷۲	۲۴۴۵	شاپرک
۴۲/۱	۲۱۸۰۳۰	۱۵۳۴۰۷	۱۲/۰	۳۲۹۶	۲۹۴۳	جمع

ترتیب با ۹/۳ و ۳۳/۳ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به ۲۶۷۲ میلیون تراکنش به ارزش ۱۲۳۱۲۵ هزار میلیارد ریال رسید. بر این اساس، در سال ۱۴۰۲ معادل ۳۲۹۶ میلیون مبادله به ارزش ۲۱۸۰۳۰ هزار میلیارد ریال از طریق سامانه پایا انجام شد

در سال ۱۴۰۲، تعداد و ارزش مبادلات دستور پرداخت واریز مستقیم سامانه پایا به ترتیب با ۲۵/۱ و ۵۵/۵ درصد رشد، به ۶۲۴ میلیون مبادله به ارزش ۹۴۹۰۵ هزار میلیارد ریال بالغ گردید. تعداد و ارزش مبادلات شاپرک در سامانه مزبور نیز به

کمترین بازدهی ماهانه در تیرماه، با بازدهی ۸/۸- درصد ثبت شده است. مهمترین عامل کاهش شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در تیرماه سال ۱۴۰۲ ناشی از تغییر مقررات اثرگذار بر سود و زیان شرکت‌های بورسی به ویژه افزایش نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و سوخت صنایع طی سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۷ و متعاقبا خالص خروج پول حقیقی از بازار سرمایه (به میزان ۳۸۱ هزار میلیارد ریال) می‌باشد. شایان ذکر است، خالص خروج پول اشخاص حقیقی از بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲ به میزان ۱۸۸/۶ هزار میلیارد ریال بوده است.

(۱۳۶۹=۱۰۰)

شاخص‌های بورس اوراق بهادار

درصد تغییر		سال			
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۱۲/۰	۴۳/۴	۲۱۹۵۰۹۲	۱۹۶۰۴۵۷	۱۳۶۷۲۵۰	شاخص کل بورس
۱۷/۰	۱۱/۱	۱۹۱۷۷۲۹	۱۶۳۸۹۴۵	۱۴۷۴۹۴۸	شاخص مالی
۱۱/۹	۴۸/۱	۲۰۸۹۹۸۹	۱۸۶۷۴۰۶	۱۲۶۰۸۹۶	شاخص صنعت
۱۱/۲	۴۰/۷	۸۶۲۳۳	۷۷۵۸۰	۵۵۱۴۷	شاخص پنجاه شرکت فعال‌تر
۲۲/۶	۳۱/۳	۱۷۱۲۲۲۰	۱۳۹۶۸۱۵	۱۰۶۴۱۱۱	شاخص بازار اول
۱۸/۹	۳۴/۹	۴۱۰۵۰۳۸	۳۴۵۳۲۶۰	۲۵۵۹۴۲۸	شاخص بازار دوم

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

بهادار تهران در پایان سال ۱۴۰۲ به ۷۶۱۸۸/۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۴/۷ درصد رشد داشت. حجم و ارزش معاملات سهام در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن به ترتیب به میزان ۱۸/۰ و ۳۲/۹ درصد افزایش یافت.

که نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ به ترتیب با ۱۲/۰ و ۴۲/۱ درصد افزایش روبه‌رو شد.

سیما

پس از معرفی و انتشار اوراق بهادار الکترونیکی از طریق سامانه تسویه اوراق بهادار الکترونیکی (تابا) در سال ۱۳۸۹، زیرسامانه یکپارچه مرکزی اوراق بهادار (سیما) به منظور تمام‌الکترونیکی شدن انتشار اوراق بهادار در سال ۱۳۹۱ عملیاتی گردید. در این چارچوب، در سال ۱۴۰۲ مبلغ ۲۷۳/۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت شهرداری‌ها به عاملیت بانک‌های شهر، کشاورزی و ملی از طریق سامانه یکپارچه مرکزی اوراق بهادار الکترونیک منتشر شد.

تحولات بازار دارایی‌ها

بورس اوراق بهادار

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ با افزایش ۱۲/۰ درصدی همراه بود. بررسی عملکرد ماهانه شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در سال مورد بررسی نشان می‌دهد بیشترین بازدهی ماهانه در فروردین‌ماه با بازدهی ۱۸/۶ درصد و

ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران^(۱) در پایان سال ۱۴۰۲ با ۵/۶ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ به ۷۹۴۰۷/۸ هزار میلیارد ریال رسید. همچنین، ارزش بازار سهام بورس اوراق بهادار تهران با سهمی معادل ۹۵/۹ درصد از کل ارزش بازار بورس اوراق

۱- شامل مجموع ارزش بازارهای سهام، اوراق بدهی و صندوق‌های قابل معامله (ETF) بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

نماگرهای فعالیت بورس اوراق بهادار

درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۴/۷	۳۳/۱	۷۶۱۸۸/۴	۷۲۷۵۲/۰	۵۴۶۷۴/۱
۱۸/۰	۴۴/۲	۲۳۹۴/۰	۲۰۲۹/۶	۱۴۰۷/۴
۳۲/۹	۱۳/۷	۱۳۳۷۵/۴	۱۰۰۶۲/۷	۸۸۴۹/۴

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

بورس‌های کالایی

طی سال ۱۴۰۲، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معادل ۱۵۴/۵ میلیون تن محصول به ارزش ۱۵۲۶۵/۲ هزار میلیارد ریال و ارزش به ترتیب معادل ۳۰/۴ و ۵۱/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. در بازار فیزیکی داد و ستد شد که نسبت به سال ۱۴۰۱ به لحاظ حجم

معاملات فیزیکی بورس کالا(۱)

(هزار تن - میلیارد ریال)

سهم از کل(درصد)	درصد تغییر		سال		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰

محصولات کشاورزی

حجم معاملات	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۶۶/۷	۴۰/۰	*	*
ارزش معاملات	۷۵۸	۳۰۴۰	۴۹۹۳	۳۰۱/۱	۶۴/۲	۰/۰۳	۰/۰۳

محصولات صنعتی و معدنی(۲)

حجم معاملات	۵۷۷۱۹	۹۸۰۹۴	۱۲۷۸۵۰	۷۰/۰	۳۰/۳	۸۲/۷	۸۲/۸
ارزش معاملات	۳۷۳۷۲۰۷	۶۱۸۴۲۲۲	۱۰۱۰۰۴۸۱	۶۵/۵	۶۳/۳	۶۱/۴	۶۶/۲

محصولات فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی

حجم معاملات	۱۸۲۷۷	۱۹۵۲۲	۲۵۳۱۲	۶/۸	۲۹/۷	۱۶/۴	۱۶/۵
ارزش معاملات	۲۵۲۹۴۰۵	۳۳۳۸۴۷۵	۴۸۸۹۹۱۶	۳۲/۰	۴۶/۵	۳۳/۱	۳۲/۰

بازار فرعی

حجم معاملات	۳۷۴	۹۰۸	۱۳۸۴	۱۴۲/۴	۵۲/۵	۰/۹	۰/۸
ارزش معاملات	۷۱۶۷۰	۱۲۹۶۴۵	۲۳۰۷۹۷	۸۰/۹	۷۸/۰	۱/۵	۱/۳

بازار املاک و مستغلات

حجم معاملات(۳)(باب واحد)	۰	—	—	۰	—	—	—
ارزش معاملات	۰	۳۰۶	۶۰	۰	۸۰/۴	*	*

فیزیکی کالا خودرو

حجم معاملات(۴)	۰	—	—	۰	—	—	—
ارزش معاملات	۰	۴۱۵۶۴۸	۳۸۹۱۴	۰	۹۰/۶	۴/۱	۰/۳

کل بورس کالا

حجم معاملات(۵)	۷۶۳۷۰	۱۱۸۵۲۳	۱۵۴۵۴۶	۵۵/۲	۳۰/۴	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰
ارزش معاملات	۶۳۳۹۰۴۰	۱۰۰۷۱۳۳۶	۱۵۲۶۵۱۶۱	۵۸/۹	۵۱/۶	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس کالای ایران

۱- شامل معاملات نقدی، تسویه و سلف می‌باشد.

۲- حجم و ارزش معاملات طلا در محصولات صنعتی و معدنی لحاظ شده است.

۳- معادل دو باب واحد تجاری در سال ۱۴۰۱ و چهار باب در سال ۱۴۰۲ مورد معامله قرار گرفته است.

۴- در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب معادل ۶۸۱۲۵ و ۲۷۲۴ عدد خودرو در بازار فیزیکی بورس کالا مورد معامله قرار گرفت.

۵- حجم معاملات بازار «املاک و مستغلات» و «فیزیکی کالا خودرو» به دلیل تفاوت در واحد اندازه‌گیری در محاسبات حجم کل بازار فیزیکی بورس کالا لحاظ نشده است.

درصد، بازار دوم ۳۲/۹ درصد و بازار پایه ۲۸/۹ درصد بود که در مجموع ۹۹/۸ درصد از کل ارزش معاملات سهام در بازار فرابورس ایران را به خود اختصاص دادند.

نماگرهای فعالیت بازار فرابورس ایران

درصد تغییر	سال		شاخص کل
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۴/۰	۲۵۳۶۷	۲۴۳۹۴	
۰/۵	۱۸۱۶۲/۸	۱۸۰۸۱/۱	ارزش بازار سهام (هزار میلیارد ریال)
۵۲/۷	۶۱۰۲/۹	۳۹۹۷/۰	ارزش معاملات سهام (هزار میلیارد ریال)
۱۷/۹	۹۸۹/۱	۸۳۹/۱	حجم معاملات سهام (میلیارد سهم)

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

مقایسه ارزش و حجم معاملات سهام در بازارهای فرابورس ایران در سال ۱۴۰۲

ارزش معاملات (هزار میلیارد ریال)	سهم از کل (درصد)	حجم معاملات (میلیارد سهم)	سهم از کل (درصد)
۲۳۱۵/۸	۳۷/۹	۳۱۷/۲	۳۲/۱
۲۰۰۸/۱	۳۲/۹	۳۲۹/۶	۳۳/۳
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
۱۷۶۶/۱	۲۸/۹	۳۳۹/۶	۳۴/۳
۸/۹	۰/۱	۱/۳	۰/۱
۳/۹	۰/۱	۱/۳	۰/۱
۶۱۰۲/۹	۱۰۰/۰	۹۸۹/۱	۱۰۰/۰

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

بازار بدهی

در سال ۱۴۰۲، مجموع اوراق منتشره دولتی، شهرداری و شرکتی در بازار سرمایه با ۲۷/۸ درصد رشد نسبت به پایان سال قبل از آن به ۳۸۱۳/۷ هزار میلیارد ریال رسید. سهم اوراق بدهی دولتی از کل اوراق ۸۲/۰ درصد، اوراق بدهی شهرداری ۱/۲ درصد و اوراق بدهی شرکتی ۱۶/۸ درصد بود. از سوی دیگر، طبق بند (د) تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲، به شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته اجازه داده شد با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود توسط همان شهرداری و با مجوز بانک مرکزی و تایید وزارت کشور تا سقف ۳۰۰/۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت با دوره بازپرداخت چهارساله منتشر نمایند. در این سال، شهرداری‌ها نیز حسب بند مذکور اقدام به انتشار ۲۷۳/۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت جدید با نرخ سود ۲۰/۵ درصد نمودند که تنها ۳/۱ میلیارد ریال

در سال ۱۴۰۲، حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی در بازار فیزیکی بورس کالا به ترتیب معادل ۱۲۷/۹ میلیون تن و ۱۰۱۰۰/۵ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن به لحاظ حجم و ارزش به ترتیب معادل ۳۰/۳ و ۶۳/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در همین مقطع، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معادل ۱۴ تن انواع محصولات کشاورزی به ارزش ۵/۰ هزار میلیارد ریال مورد مبادله قرار گرفت که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به لحاظ حجم و ارزش به ترتیب معادل ۴۰/۰ و ۶۴/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۴۰۲، در بازار فیزیکی بورس کالای ایران معادل ۲۵/۳ میلیون تن انواع فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی به ارزش ۴۸۸۹/۹ هزار میلیارد ریال مورد مبادله قرار گرفت که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به لحاظ حجم و ارزش به ترتیب معادل ۲۹/۷ و ۴۶/۵ درصد رشد نشان می‌دهد. گروه‌های «محصولات صنعتی و معدنی» و «فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی» به ترتیب با سهم ۸۲/۷ و ۱۶/۴ درصدی از کل حجم معاملات، در مجموع حدود ۹۹/۱ درصد از حجم کل معاملات بازار فیزیکی بورس کالا را در سال ۱۴۰۲ به خود اختصاص دادند.

فرابورس

در پایان سال ۱۴۰۲، شاخص کل فرابورس ایران با ۴/۰ درصد افزایش نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ به ۲۵۳۶۷ واحد رسید. ارزش بازار فرابورس ایران^(۱) نیز با ۵/۶ درصد افزایش نسبت به پایان سال قبل از آن به رقم ۲۶۹۶۵/۱ هزار میلیارد ریال رسید. ارزش بازار سهام فرابورس ایران با سهمی معادل ۶۷/۴ درصد از کل ارزش بازار فرابورس ایران در پایان سال ۱۴۰۲ به ۱۸۱۶۲/۸ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۰/۵ درصد رشد داشت. شایان ذکر است در سال مذکور، ارزش معاملات سهام در بازار فرابورس به رقم ۶۱۰۲/۹ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال ۱۴۰۱، با رشد ۵۲/۷ درصدی همراه بود. سهم بازار اول از ارزش معاملات سهام در بازار فرابورس ۳۷/۹

۱- شامل مجموع ارزش بازارهای سهام، اوراق بدهی و صندوق‌های قابل معامله (ETF) بازار فرابورس ایران می‌باشد.

خلاصه تحولات اقتصادی کشور

آن به فروش رسید. علاوه بر آن در سال ۱۴۰۲، به ۱۱۸/۰ هزار میلیارد ریال از اوراق مشارکت فروش نرفته شهرداری‌ها در سال ۱۴۰۱ با نرخ سود ۱۸ درصد، مجوز انتشار مجدد داده شد که تمامی این اوراق در سال ۱۴۰۲ به فروش رسیدند.

وضعیت انتشار اوراق مالی اسلامی

(هزار میلیارد ریال)

سهام (درصد)	درصد تغییرات	سال	
		۱۴۰۲	۱۴۰۱
۸۲/۰	۹۱/۲	۳۱۲۵/۴	۱۶۳۵/۰
۲۳/۹	۱۵۲/۸	۹۱۰/۰	۳۶۰/۰
۰/۳	۰	۱۲/۲	۰/۰
۴۴/۷	۳۳/۶	۱۷۰۳/۲	۱۲۷۵/۰
۱۳/۱	۰	۵۰۰/۰	۰/۰
۱/۲	-۵۳/۸	۴۶/۸	۱۰۱/۴
۱/۲	-۵۳/۸	۴۶/۸	۱۰۱/۴
۱۶/۸	-۴۸/۶	۶۴۱/۵	۱۲۴۷/۵
۱۰۰/۰	۲۷/۸	۳۸۱۳/۷	۲۹۸۳/۸

ماخذ: بانک مرکزی ج.ا.ا. و سازمان بورس و اوراق بهادار

۱- منظور از اوراق بدهی منتشره در بازار سرمایه، در واقع اوراق بدهی عرضه شده در این بازار می‌باشد.

تامین مالی

تامین مالی صورت گرفته در بازار سرمایه طی سال ۱۴۰۲ به حدود ۸۸۶۶/۶ هزار میلیارد ریال رسید. طی این سال تامین مالی صورت گرفته به روش سرمایه‌ای، سهم ۵۷/۰ درصدی و تامین مالی صورت گرفته به روش بدهی، سهم ۴۳/۰ درصدی داشت. ردیف «افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام (از محل مجوزهای ارایه شده و تجدید ارزیابی)» سهمی معادل ۵۶/۳ درصد از مجموع تامین مالی صورت گرفته را به خود اختصاص داده است.

مجموع تامین مالی در بازار سرمایه

(هزار میلیارد ریال - درصد)

درصد تغییر	۱۴۰۲		۱۴۰۱	
	سهم از کل	عملکرد	سهم از کل	عملکرد
-۹۱/۲	۰/۰۳	۲/۴	۰/۵	۲۷/۴
۳۹/۲	۴۴/۶	۳۹۵۶/۶	۴۷/۲	۲۸۴۱/۹
□	۱۱/۷	۱۰۳۷/۸	۱/۶	۹۸/۹
-۱۷/۹	۰/۶	۵۶/۲	۱/۱	۶۸/۴
۶۶/۴	۵۷/۰	۵۰۵۳/۰	۵۰/۴	۳۰۳۶/۵
۲۷/۸	۴۳/۰	۳۸۱۳/۷	۴۹/۶	۲۹۸۳/۸
۲۷/۸	۴۳/۰	۳۸۱۳/۷	۴۹/۶	۲۹۸۳/۸
۴۷/۳	۱۰۰/۰	۸۸۶۶/۶	۱۰۰/۰	۶۰۲۰/۳

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱- افزایش ارزش صندوق‌های سرمایه‌گذاری از پایان مهر ماه ۱۳۹۸ در محاسبه «ارزش جذب و تجهیز منابع مالی از طریق بازار سرمایه» لحاظ نشده است.

بازار ارز و طلا

نرخ‌های ارز و قیمت سکه

پوند بریتانیا نسبت به سال ۱۴۰۱ به ترتیب معادل ۴۸/۰، ۵۳/۹ و ۵۴/۱ درصد بوده است. در سال ۱۴۰۲، به‌رغم افزایش نرخ ارزهای عمده در بازار غیر رسمی، بازار ارز از ثبات نسبی برخوردار بود. در این سال، ضریب تغییرات نرخ برابری دلار در مقابل ریال در بازار غیر رسمی ۵/۷۸ درصد بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ کاهش ۱۳/۷ واحد درصدی را نشان می‌دهد و کمترین نوسان در بین اسعار خارجی را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که در این سال، بیشترین نوسان مربوط به فرانک سوئیس با ضریب تغییرات ۶/۳۸ درصد بود.

در سال ۱۴۰۲ هر دلار آمریکا در بازار غیر رسمی به طور متوسط با نرخ ۵۱۷/۰ هزار ریال مبادله شد. هر پوند بریتانیا، یورو، فرانک سوئیس و یک‌صد ین ژاپن نیز به ترتیب با نرخ‌های متوسط ۶۴۹/۵، ۵۶۰/۶، ۵۸۳/۸ و ۳۵۹/۰ هزار ریال معامله شدند که در این میان، بیشترین و کمترین افزایش به ترتیب مربوط به فرانک سوئیس با ۵۹/۲ درصد و یک‌صد ین ژاپن با ۳۸/۸ درصد بود. همچنین میزان افزایش دلار، یورو و

نرخ ارزهای عمده در بازار غیر رسمی (۱)

(هزار ریال)

	۱۴۰۲		۱۴۰۱		۱۴۰۰		
	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	متوسط سالانه	ضریب تغییرات	
دلار	۴۸/۰	۵/۷۸	۵۱۷/۰	۱۹/۵۰	۳۴۹/۳	۷/۹۳	۲۶۳/۲
یورو	۵۳/۹	۵/۹۳	۵۶۰/۶	۲۰/۸۸	۳۶۴/۳	۶/۲۷	۳۰۵/۳
پوند بریتانیا	۵۴/۱	۶/۲۳	۶۴۹/۵	۱۹/۵۵	۴۲۱/۴	۶/۶۳	۳۵۹/۶
یک‌صد ین ژاپن	۳۸/۸	۶/۱۷	۳۵۹/۰	۲۰/۱۰	۲۵۸/۷	۶/۷۴	۲۳۴/۷
فرانک سوئیس	۵۹/۲	۶/۳۸	۵۸۳/۸	۲۱/۳۸	۳۶۶/۸	۷/۵۶	۲۸۶/۴

۱- نرخ برابری پوند بریتانیا، یک‌صد ین ژاپن و فرانک سوئیس در مقابل ریال در بازار غیر رسمی، با استفاده از نرخ برابری اسعار مذکور در مقابل ریال در بازار رسمی، محاسبه شده است.

همچنین در این سال، متوسط قیمت خرید و فروش حواله یورو در سامانه مذکور با رشد یکسان ۴۵/۵ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۱، به ترتیب معادل ۴۱۱/۲ و ۴۱۵/۰ هزار ریال بوده است.

در سال ۱۴۰۲ متوسط قیمت خرید و فروش حواله دلار در سامانه نیما به ترتیب معادل ۳۷۹/۰ و ۳۸۲/۴ هزار ریال بوده که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ هر دو به میزان ۳۹/۶ درصد رشد داشت.

نرخ حواله در سامانه نیما

(هزار ریال)

	۱۴۰۲		۱۴۰۱		۱۴۰۰		
	درصد تغییر	درصد تغییر	متوسط خرید	متوسط فروش	متوسط خرید	متوسط فروش	
دلار	۳۹/۶	۳۹/۶	۳۷۹/۰	۳۸۲/۴	۲۷۱/۴	۲۳۰/۸	۲۲۸/۸
یورو	۴۵/۵	۴۵/۵	۴۱۱/۲	۴۱۵/۰	۲۸۲/۷	۲۶۸/۷	۲۶۶/۲

به طور متوسط ۲۷۲/۳ میلیون ریال و هر قطعه سکه تمام طرح جدید به طور متوسط ۳۰۲/۵ میلیون ریال معامله شدند.

در سال ۱۴۰۲، قیمت تمام قطعات سکه طلا در مقایسه با سال ۱۴۰۱ افزایش یافت. در این میان، سکه طرح جدید با ۷۴/۰ درصد و سکه تمام بهار آزادی با ۶۵/۰ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین افزایش را به خود اختصاص دادند. افزایش قیمت قطعات سکه در سال مورد بررسی عمدتاً تحت‌تاثیر افزایش نرخ برابری دلار در مقابل ریال در بازار غیر رسمی و افزایش ۹/۹ درصدی قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی بوده است. در این سال، هر قطعه سکه تمام بهار آزادی

(میلیون ریال) متوسط قیمت قطعات مختلف سکه طلا

درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
ربع سکه	۷۱/۵	۱۰۸/۸	۶۳/۴	۳۷/۴
نیم‌سکه	۶۹/۷	۱۶۶/۳	۹۸/۰	۶۲/۵
سکه تمام بهار آزادی	۶۵/۰	۲۷۲/۳	۱۶۵/۰	۱۱۳/۲
سکه تمام طرح جدید	۷۴/۰	۳۰۲/۵	۱۷۳/۹	۱۱۶/۰

روند قیمت‌ها

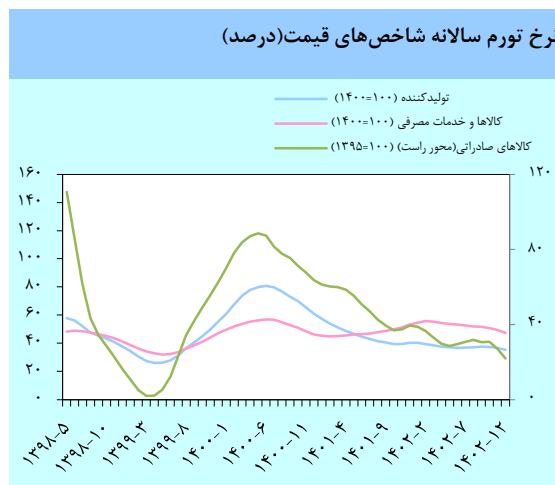
نرخ تورم سالانه شاخص‌های قیمت (درصد)			
سال			
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۴۷/۴	۵۳/۱	۴۶/۲	کالاها و خدمات مصرفی (۱۴۰۰=۱۰۰)
۳۵/۲	۴۰/۲	۶۰/۹	تولیدکننده (۱۴۰۰=۱۰۰)
۲۱/۸	۳۹/۴	۶۳/۶	کالاهای صادراتی (۱۳۹۵=۱۰۰)

در سال ۱۴۰۲، نرخ تورم شاخص قیمت تولیدکننده رقم ۳۵/۲ درصد را ثبت نمود که نسبت به سال ۱۴۰۱ معادل ۵/۰ واحد درصد کاهش یافت. تورم دوازده‌ماهه، با توجه به ماهیت آن، متأثر از تحولات شاخص در ۲۴ ماه قبل از آن می‌باشد، با توجه به فشار افزایش قیمت‌های ناشی از افزایش هزینه تولید (به دنبال اصلاح ارز ترجیحی در سال ۱۴۰۱) و سهم آن در افزایش شاخص قیمت مصرف‌کننده، به واسطه سیاست‌های حمایتی بانک مرکزی در زمینه مدیریت ارزی کشور از طریق تثبیت نرخ ارز کالاهای اساسی و توسعه فعالیت مرکز مبادله در سال ۱۴۰۲، تورم شاخص بهای تولیدکننده در این سال، با کاهش روبه‌رو شد. تورم نقطه به نقطه این شاخص نیز در اسفند ۱۴۰۲ به ۲۷/۷ درصد رسید که نسبت به اسفند ۱۴۰۱ (۴۴/۶ درصد) به میزان ۱۷/۰ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. این امر نشان‌دهنده تاثیر ثبات بازار ارز در سال ۱۴۰۲ و متعاقب آن ثبات نسبی هزینه‌های تولید و قیمت مواد اولیه وارداتی می‌باشد.

نرخ تورم شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۴۰۲ به ۲۱/۸ درصد رسید که نسبت به سال ۱۴۰۱ (۳۹/۴ درصد) ۱۷/۵ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. تورم نقطه به نقطه این شاخص در اسفند ۱۴۰۲ با کاهش قابل ملاحظه ۵۹/۳ واحد درصدی نسبت به اسفند ۱۴۰۰ به ۱/۶ درصد رسید. ثبات نسبی در بازار ارز و کاهش قیمت‌های جهانی پس از پایان همه‌گیری ویروس کرونا و همچنین تخفیف‌های صادرکنندگان برای حفظ بازار هدف از جمله عواملی بودند که کاهش تورم شاخص بهای کالاهای صادراتی را در پی داشتند.

نرخ تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۴۰۲ به ۴۷/۴ درصد رسید که نسبت به سال ۱۴۰۱ به میزان ۵/۷ واحد درصد کاهش یافت. اجرای سیاست تثبیت اقتصادی به منظور مهار تورم، تنظیم برنامه هدف‌گذاری رشد نقدینگی به میزان ۲۵ درصد برای سال ۱۴۰۲ و برنامه کنترل مقداری ترازنامه بانک‌ها توسط بانک مرکزی در راستای تحقق شعار سال، از جمله عوامل اصلی روند نزولی نرخ تورم در سال ۱۴۰۲ می‌باشند. تورم نقطه به نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در اسفند ۱۴۰۲ به ۳۶/۲ درصد رسید که نسبت به اسفند ۱۴۰۱ (۵۹/۹ درصد) کاهش ۲۳/۸ واحد درصدی را نشان می‌دهد.

به طور کلی، پس از خروج یکجانبه ایالات متحده آمریکا از توافق‌نامه هسته‌ای و اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه بخش‌های کلیدی اقتصاد ایران، نرخ تورم از سال ۱۳۹۷ ارقام بالایی را ثبت نموده است. در سال ۱۴۰۲ نیز، نرخ تورم با وجود کاهش نسبت به سال قبل از آن همچنان رقم بالایی می‌باشد. دلایل این امر محدودیت دسترسی به منابع ارزی و در نتیجه افزایش نرخ ارز، تحریم شبکه بانکی و تجاری کشور و متعاقباً افزایش هزینه‌های ناشی از تجارت بین‌المللی کشور و محدودیت دسترسی به کالاهای اساسی و همچنین افزایش عدم اطمینان در بین عاملان اقتصادی و در نتیجه شکل‌گیری انتظارات تورمی بالا می‌باشد.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

۵۵/۵ و ۴۲/۷ درصد، سهمی معادل ۲۰/۶ و ۱۵/۱ واحد درصد (در مجموع ۳۵/۸ واحد درصد) از تورم ۴۷/۴ درصدی این سال را به خود اختصاص دادند.

بررسی تحولات زیرگروه‌های گروه «مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها» در سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد زیرگروه‌های «برآورد ارزش مسکن شخصی» با سهم از تورم ۱۶/۰ واحد درصد و «اجاره بهای مسکن پرداختی توسط مستاجر» با سهم از تورم ۳/۵ واحد درصد بیشترین سهم از تورم را به خود اختصاص دادند.

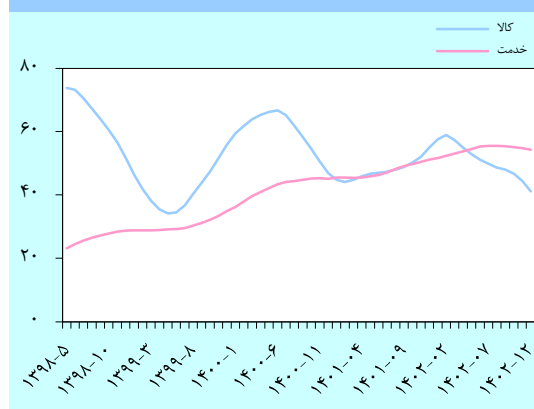
در گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» نیز زیرگروه‌های «گوشت»، «میوه‌ها و خشکبار»، «انواع سبزی، حبوبات و فرآورده‌های سبزی» و «لبنیات و تخم پرندگان» به ترتیب با سهم از تورم‌های ۶/۳، ۳/۱، ۱/۸ و ۱/۷ واحد درصد (در مجموع ۱۲/۸ واحد درصد) بیشترین سهم از تورم سالانه این گروه را در سال ۱۴۰۲ به خود اختصاص دادند.

تورم در استان‌ها

نرخ تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در استان تهران در سال ۱۴۰۲ به ۴۶/۸ درصد رسید. در بین استان‌های کشور، استان‌های هرمزگان، چهارمحال بختیاری و کرمانشاه به ترتیب با تورم‌های ۵۳/۹، ۵۳/۲ و ۵۲/۶ درصد بالاترین میزان تورم را در بین استان‌های کشور داشتند و استان‌های بوشهر، البرز و قزوین به ترتیب با تورم‌های ۴۳/۴، ۴۳/۴ و ۴۴/۱ درصد کمترین میزان تورم را به خود اختصاص دادند.

بررسی تحولات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اختصاصی کالا و خدمت نشان‌دهنده آن است که شاخص بهای گروه اختصاصی «کالا» با تورم ۴۱/۱ درصدی در سال ۱۴۰۲ و ضریب اهمیت نسبی ۵۲/۶ درصد، سهمی معادل ۲۱/۹ واحد درصد از افزایش ۴۷/۴ درصدی شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی را به خود اختصاص داد. همچنین، شاخص بهای گروه اختصاصی «خدمت» با تورم ۵۴/۳ درصدی در این سال و ضریب اهمیت نسبی ۴۷/۴ درصد، سهمی معادل ۲۵/۴ واحد درصد از افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (۴۷/۴ درصد) را به خود اختصاص داد.

نرخ تورم سالانه گروه‌های اختصاصی (درصد)

در میان گروه‌های اصلی شاخص بهای مصرف‌کننده در سال ۱۴۰۲، گروه‌های «مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها» و «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» به ترتیب با تورم‌های

متوسط سالانه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و نرخ تورم در مناطق شهری استان‌های منتخب (۱) (۱۴۰۰=۱۰۰)

اهمیت نسبی در سال پایه	شاخص		درصد تغییر (نرخ تورم)		
	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	
۳۲/۷	۱۵۰/۷	۲۲۱/۲	۵۰/۷	۴۶/۸	تهران
۷/۵	۱۵۶/۰	۲۳۲/۶	۵۶/۰	۴۹/۱	اصفهان
۵/۷	۱۵۳/۷	۲۳۱/۶	۵۳/۷	۵۰/۷	خراسان رضوی
۵/۶	۱۵۰/۳	۲۱۹/۰	۵۰/۳	۴۵/۷	خوزستان
۵/۱	۱۵۰/۶	۲۲۲/۷	۵۰/۶	۴۷/۹	فارس
۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۲۵/۸	۵۳/۱	۴۷/۴	متوسط کل کشور

۱- این استان‌ها بیشترین ضریب اهمیت در سال پایه ۱۴۰۰ را در میان سایر استان‌های کشور داشتند.

شاخص بهای تولیدکننده

نرخ تورم شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۴۰۲ با ۵/۰ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۱، به ۳۵/۲ درصد رسید. این کاهش عمدتاً متأثر از کاهش نرخ تورم گروه‌های «ساخت (صنعت)» و «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» بود. به گونه‌ای که، نرخ تورم گروه‌های مذکور به ترتیب از ۳۶/۵ و ۵۶/۰ درصد به ۲۹/۳ و ۴۰/۲ درصد کاهش یافتند. سهم گروه «ساخت (صنعت)» از تورم شاخص بهای تولیدکننده سال ۱۴۰۲ معادل ۱۶/۳ واحد درصد و سهم گروه «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» ۷/۳ واحد درصد بود که در مجموع ۲۳/۶ واحد درصد از تورم ۳۵/۲ درصدی شاخص بهای تولیدکننده را در سال ۱۴۰۲ به خود اختصاص دادند.

بررسی شاخص بهای تولیدکننده به تفکیک گروه‌های اختصاصی «کالا» و «خدمت» نشان می‌دهد، شاخص بهای گروه اختصاصی «کالا» با تورم ۳۲/۱ درصدی و شاخص بهای گروه اختصاصی «خدمت» با تورم ۴۵/۷ درصدی به ترتیب سهمی معادل ۲۴/۷ و ۱۰/۶ واحد درصد از تورم ۳۵/۲ درصدی شاخص بهای تولیدکننده در این سال بر عهده داشتند.

شاخص بهای کالاهای صادراتی

نرخ تورم شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل رشد ۲۱/۸ درصدی را تجربه کرد که نسبت به سال ۱۴۰۰ به میزان ۱۷/۵ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. در بین گروه‌های اصلی تشکیل‌دهنده این شاخص، گروه‌های «محصولات معدنی» با سهم از تورم ۷/۸ واحد درصد، «محصولات نباتی» با سهم از تورم ۳/۳ واحد درصد و «فلزات معمولی و مصنوعات آنها» با سهم از تورم ۳/۱ واحد درصد عوامل اصلی در شکل‌دهی تورم ۲۱/۸ درصدی شاخص بهای کالاهای صادراتی در سال ۱۴۰۲ بودند. همچنین شاخص بهای صادراتی گروه اختصاصی محصولات پتروشیمی با ضریب اهمیت ۳۸/۵ درصد، در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل معادل ۷/۶ درصد افزایش داشت.

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

براساس نتایج گزارش بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری کشور، متوسط هزینه ناخالص^(۱) یک خانوار شهری به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۲ با ۴۸/۲ درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به ۳۴۰۵/۴ میلیون ریال (ماهانه ۲۸۳/۸ میلیون ریال) رسید. با توجه به افزایش به نسبت کمتر شاخص بهای گروه‌های مختلف کالاها و خدمات مصرفی نسبت به رشد هزینه‌های جاری گروه‌ها در سال ۱۴۰۲، هزینه حقیقی خانوار (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) در این سال افزایش یافت.

بررسی متوسط هزینه سالانه یک خانوار شهری به تفکیک گروه‌های هزینه‌ای و به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد بیشترین رشد هزینه‌های جاری در مقایسه با سال ۱۴۰۱ مربوط به گروه‌های «تفریح و امور فرهنگی»، «رستوران و هتل» و «حمل و نقل» به ترتیب با ۷۷/۳، ۷۱/۸ و ۵۷/۸ درصد بوده است.

در سال ۱۴۰۲، سهم گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» از کل بودجه جاری خانوار به ۲۹/۹ درصد رسید که در مقایسه با سهم ۳۰/۸ درصدی سال ۱۴۰۱ کاهش نشان می‌دهد. میزان هزینه جاری خانوار در این گروه در سال ۱۴۰۲ معادل ۴۴/۰ درصد رشد داشت که با توجه به رشد کمتر شاخص قیمت گروه مذکور، هزینه حقیقی (مصرف) خانوار در این گروه معادل ۰/۹ درصد افزایش یافت.

رشد هزینه خانوار در گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» به قیمت‌های جاری در سال ۱۴۰۲ معادل ۴۶/۹ درصد و سهم این گروه از کل هزینه ناخالص جاری خانوار ۳۴/۷ درصد بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به میزان ۰/۳ واحد

۱- هزینه، ارزش پولی کالا یا خدمت تهیه‌شده به‌منظور مصرف اعضا یا هدیه به دیگران می‌باشد. کالا یا خدمت تهیه‌شده می‌تواند از طریق خرید، تولید خانگی، در برابر انجام خدمت، از محل کسب و مجانی (پرداخت انتقالی از سازمان‌ها) در اختیار خانوار قرار گیرد که به‌صورت پولی برآورد شده و جزء هزینه منظور می‌شود. همچنین، هزینه ناخالص عبارت از ارزش تهیه کالای مورد نظر بدون کسر فروش دست‌دوم از همان کالا است.

حداقل دستمزد ماهانه کارگران مصوب شورای عالی کار در سال ۱۴۰۲ معادل ۵۳/۱ میلیون ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۲۷/۰ درصد افزایش داشت. همچنین، ضریب حقوق کارکنان دولت نیز در سال ۱۴۰۲ به عدد ۴۰۲۴/۰ رسید که نسبت به سال قبل از آن ۲۰/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. مقایسه تغییرات حداقل دستمزد کارگران و حداقل حقوق کارکنان دولت با تورم سال ۱۴۰۱ (۵۳/۱ درصد) نشان می‌دهد جبران قدرت خرید حقوق و دستمزدها در سال ۱۴۰۲ به نسبتی بسیار پایین‌تر از نرخ تورم سال قبل از آن بوده است.

در سال ۱۴۰۲، ضریب جینی در مناطق شهری کشور رقم ۰/۳۸۳۸ را ثبت نمود که در مقایسه با رقم سال ۱۴۰۱ (معادل ۰/۳۹۱۲) بهبود وضعیت توزیع درآمد در نقاط شهری را نشان می‌دهد. در سال‌های ۱۴۰۱-۱۴۰۲، سهم دو دهک بالای درآمدی از کل درآمد خانوارها از ۴۶/۷۲ به ۴۶/۲۴ درصد و نسبت درآمد ده درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیرترین خانوارها از ۱۳/۳۸ به ۱۲/۵۴ برابر کاهش یافت. همچنین، سهم چهار دهک پایین درآمدی از کل درآمد از ۱۶/۶۰ به ۱۷/۱۲ درصد افزایش یافت و سهم چهار دهک میانی از کل درآمد از ۳۶/۶۸ به ۳۶/۶۳ درصد رسید. مقایسه شاخص‌های مذکور نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۲ وضعیت توزیع درآمد به نفع دهک‌های پایین و به ضرر دهک‌های متوسط و بالای درآمدی تغییر یافته است.

درصد کاهش نشان می‌دهد. با توجه به رشد بیشتر شاخص قیمت این گروه در مقایسه با هزینه‌های جاری آن در سال ۱۴۰۲، هزینه ناخالص حقیقی خانوار در این گروه ۵/۵ درصد در مقایسه با سال قبل از آن کاهش یافت.

هزینه ناخالص جاری گروه «حمل و نقل» در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن ۵۷/۸ درصد افزایش یافت. در این سال، سهم گروه «حمل و نقل» از هزینه ناخالص جاری با ۰/۶ واحد درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱، به ۹/۸ درصد رسید. هزینه ناخالص حقیقی این گروه نیز در سال مورد بررسی نسبت به سال قبل از آن ۱۱/۵ درصد افزایش یافت.

مجموع سهم گروه‌های «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» و «پوشاک و کفش» از کل هزینه ناخالص جاری خانوار شهری در سال ۱۴۰۲، معادل ۶۸/۵ درصد بود که در مقایسه با سهم ۶۹/۷ درصدی این مجموعه در سال ۱۴۰۱ کاهش نشان می‌دهد. بر این مبنا، خانوار شهری به طور متوسط سهم کمتری از مخارج را به نیازهای ضروری اختصاص داده و وضعیت رفاهی خانوارهای شهری در سال ۱۴۰۲ بهبود یافته است.

در سال ۱۴۰۲، بعد خانوار با ۰/۵ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ به ۳/۲۹ نفر رسید. با توجه به افزایش ۱/۱ درصدی هزینه حقیقی خانوار در سال ۱۴۰۲، هزینه حقیقی سرانه در این سال معادل ۰/۶ درصد افزایش یافت.

حداقل دستمزد ماهانه کارگران، شاخص ضریب حقوق کارمندان و شاخص خدمات ساختمانی (۱)

سال			
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۵۳۰۸۲/۸	۴۱۷۹۷/۵	۲۶۵۵۵/۰	حداقل مزد اسمی (هزار ریال)
(۲۷/۰)	(۵۷/۴)	(۳۹/۰)	
۲۳۵۱۱/۵	۲۷۲۹۴/۱	۲۶۵۵۵/۰	حداقل مزد واقعی (هزار ریال)
(-۱۳/۹)	(۲/۸)	(-۴/۹)	
۲۲۶/۱	۱۵۱/۲	۱۰۰/۰	شاخص خدمات ساختمانی (۱۴۰۰=۱۰۰)
(۴۹/۶)	(۵۱/۲)	(۶۴/۲)	
۴۰۲۴	۳۳۵۳	۳۰۴۸	ضریب حقوق کارکنان (بدون واحد)
(۲۰/۰)	(۱۰/۰)	(۲۵/۰)	
۲۲۵/۸	۱۵۳/۱	۱۰۰/۰	متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (۱۴۰۰=۱۰۰)
(۴۷/۴)	(۵۳/۱)	(۴۶/۲)	

ماخذ: مصوبات هیات وزیران و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۱- ارقام داخل پرانتز درصد تغییر ارقام هر سال نسبت به سال قبل از آن است.

فهرست جداول آماری

تولید و هزینه ناخالص داخلی

- ۴۷ ۱- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های جاری)
۴۸ ۲- درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰)
۴۹ ۳- هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های جاری)
۵۰ ۴- هزینه ناخالص ملی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰)

انرژی

- ۵۱ ۵- مصرف انرژی‌های اولیه جهان
۵۲ ۶- ذخایر اثبات شده نفت خام جهان
۵۳ ۷- تولید نفت جهان
۵۴ ۸- مصرف نفت جهان
۵۵ ۹- تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک
۵۶ ۱۰- متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای (Spot) نفت خام
۵۷ ۱۱- مصرف داخلی گاز طبیعی
۵۷ ۱۲- صادرات و واردات گاز طبیعی
۵۷ ۱۳- مصرف داخلی برق
۵۸ ۱۴- تولید برق کشور
۵۸ ۱۵- صادرات و واردات برق

کشاورزی

- ۵۹ ۱۶- تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی برحسب نوع عقود اسلامی
۵۹ ۱۷- برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی
۶۰ ۱۸- عملکرد در واحد سطح محصولات عمده زراعی و باغی
۶۰ ۱۹- قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی
۶۰ ۲۰- تولید محصولات دامی

صنعت و معدن

- ۶۱ ۲۱- تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن
۶۱ ۲۲- عملکرد تولید صنایع منتخب

ساختمان و مسکن

- ۶۱ ۲۳- تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن
۶۲ ۲۴- سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری
۶۲ ۲۵- پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری
۶۳ ۲۶- ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری
۶۴ ۲۷- ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری
۶۵ ۲۸- شاخص‌های ساختمانی

جمعیت و سیاست‌های اشتغال‌زایی

- ۶۵ ۲۹- توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی

- ۳۰- میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه
 ۳۱- شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران
 ۳۲- دانش‌آموزان مدارس کشور
 ۳۳- تعداد مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی
 ۳۴- ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی
 ۳۵- دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس
 ۳۶- دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی
 ۳۷- دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی
 ۳۸- دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

بودجه و وضع مالی دولت

- ۳۹- وضع مالی دولت
 ۴۰- درآمدهای مالیاتی دولت
 ۴۱- سایر درآمدهای دولت
 ۴۲- واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

بخش خارجی اقتصاد

- ۴۳- وزن صادرات گمرکی
 ۴۴- ارزش صادرات گمرکی
 ۴۵- وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا
 ۴۶- ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا
 ۴۷- موازنه پرداخت‌ها

پول و اعتبار

- ۴۸- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی
 ۴۹- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
 ۵۰- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی
 ۵۱- بدهی بخش غیر دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی
 ۵۲- نقدینگی

تحولات بازار دارایی‌ها

- ۵۳- فعالیت بورس اوراق بهادار
 ۵۴- وضعیت انتشار اوراق مشارکت تا پایان اسفندماه ۱۴۰۲

روند قیمت‌ها

- ۵۵- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری
 ۵۶- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده
 ۵۷- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران

تحلیل هزینه و رفاه خانوار

- ۵۸- متوسط هزینه ناخالص سالانه خانوار به قیمت‌های جاری در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه
 ۵۹- متوسط هزینه واقعی ناخالص سالانه خانوار در مناطق شهری برحسب گروه‌های هزینه (۱۴۰۰=۱۰۰)

جداول آماری

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی

(به قیمت‌های جاری)

(هزار میلیارد ریال)

جدول شماره ۱

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
گروه کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱۱/۱	۱۱/۰	۴۵/۴	۵۸/۶	۱۷۳۸۸	۱۱۹۶۱	۷۵۴۴	۵۱۱۱
گروه نفت و گاز	۹/۷	۱۱/۴	۲۲/۲	۱۷۳/۷	۱۵۱۸۱	۱۲۴۲۵	۴۵۴۰	۱۵۵۲
گروه صنایع و معادن	۳۰/۳	۳۱/۰	۴۱/۲	۴۴/۶	۴۷۵۳۳	۳۳۶۷۴	۲۳۲۸۶	۱۴۷۱۱
استخراج معدن	۲/۳	۲/۴	۳۶/۳	۱۹/۳	۳۵۴۹	۲۶۰۳	۲۱۸۲	۱۲۴۱
صنعت	۲۲/۳	۲۲/۹	۴۰/۷	۴۹/۵	۳۴۹۶۹	۲۴۸۵۶	۱۶۶۲۹	۹۹۹۵
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۰/۶	۰/۸	۲۰/۰	۹/۰	۹۸۳	۸۱۹	۷۵۲	۷۰۷
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۰/۰	۰/۰	۱۹/۷	۱۴/۱	۶۰	۵۰	۴۴	۳۷
ساختمان	۵/۱	۴/۹	۴۹/۲	۴۵/۳	۷۹۷۳	۵۳۴۵	۳۶۷۹	۲۷۳۲
گروه خدمات	۴۹/۰	۴۶/۶	۵۱/۹	۴۹/۷	۷۷۰۳۲	۵۰۷۰۸	۳۳۸۶۸	۲۱۳۳۴
عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱۴/۲	۱۴/۱	۴۵/۴	۵۹/۱	۲۲۳۴۹	۱۵۳۷۵	۹۶۶۶	۵۸۷۱
حمل و نقل و انبارداری	۸/۹	۸/۱	۵۹/۱	۶۳/۷	۱۳۹۷۶	۸۷۸۲	۵۳۶۵	۳۰۵۳
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۰/۸	۰/۷	۸۴/۰	۱۳۲/۹	۱۳۱۸	۷۱۶	۳۰۸	۱۳۹
اطلاعات و ارتباطات	۰/۷	۰/۷	۴۲/۲	۳۸/۱	۱۱۱۲	۷۸۲	۵۶۶	۴۲۳
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲/۳	۲/۵	۳۵/۰	۴۰/۰	۳۶۱۹	۲۶۸۱	۱۹۱۴	۱۶۹۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱۰/۱	۹/۱	۶۰/۳	۵۸/۶	۱۵۸۳۷	۹۸۸۱	۶۲۳۰	۴۱۹۸
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۰/۸	۰/۸	۴۳/۶	۵۸/۴	۱۳۱۵	۹۱۶	۵۷۸	۳۶۹
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۰/۰	۰/۰	۴۵/۹	۳۰/۱	۷۰	۴۸	۳۷	۲۶
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۵/۹	۵/۷	۴۹/۴	۲۰/۹	۹۳۳۶	۶۲۴۹	۵۱۷۰	۳۱۳۴
آموزش	۲/۲	۲/۰	۵۶/۶	۲۰/۳	۳۴۳۳	۲۱۹۳	۱۸۲۳	۱۱۴۴
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۲/۳	۲/۲	۴۸/۵	۳۷/۶	۳۵۸۲	۲۴۱۲	۱۷۵۳	۱۰۰۴
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۰/۷	۰/۶	۶۱/۰	۴۷/۱	۱۰۸۴	۶۷۴	۴۵۸	۲۸۳
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۴/۵	۵۷/۱	۱۵۷۱۳۵	۱۰۸۷۶۸	۶۹۳۳۸	۴۲۷۰۸
تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)	۹۰/۳	۸۸/۶	۴۷/۳	۴۸/۹	۱۴۱۹۵۴	۹۶۳۴۳	۶۴۶۹۸	۴۱۱۵۶
خالص درآمد عوامل تولید از خارج					-۳۱۶	-۲۳۱	-۱۹	۱۰
خالص مالیات بر محصول			۴۹/۸	۸۰/۵	۴۶۰۰	۳۰۷۰	۱۷۰۱	۱۰۰۰
تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار			۴۴/۶	۵۷/۴	۱۶۱۴۱۸	۱۱۱۶۰۸	۷۰۹۲۰	۴۳۷۱۸
کسر می‌شود:								
استهلاک سرمایه‌های ثابت			۳۹/۷	۳۲/۹	۴۵۱۶۴	۳۲۳۲۹	۲۴۳۲۵	۱۷۰۳۳
خالص مالیات بر محصول			۴۹/۸	۸۰/۵	۴۶۰۰	۳۰۷۰	۱۷۰۱	۱۰۰۰
درآمد خالص ملی به قیمت پایه			۴۶/۵	۶۹/۷	۱۱۱۶۵۴	۷۶۲۰۹	۴۴۸۹۵	۲۵۶۸۵

درآمد و تولید ناخالص ملی برحسب فعالیت‌های اقتصادی

(به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰)

جدول شماره ۲

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	سال						
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
۰/۸	۳/۷	۷۸۸۳	۷۸۲۱	۷۵۴۴	۷۸۸۲	۷۶۸۴	گروه کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری
۱۸/۸	۹/۶	۵۹۱۳	۴۹۷۸	۴۵۴۰	۳۹۸۶	۳۵۸۳	گروه نفت و گاز
۵/۱	۸/۹	۲۶۶۳۷	۲۵۳۵۲	۲۳۲۸۶	۲۲۶۶۶	۲۰۲۲۲	گروه صنایع و معادن
۴/۷	۱۶/۸	۲۶۶۹	۲۵۴۹	۲۱۸۲	۱۹۳۰	۱۷۲۵	استخراج معدن
۵/۳	۱۰/۰	۱۹۲۷۱	۱۸۲۹۸	۱۶۶۲۹	۱۶۰۷۷	۱۴۱۷۹	صنعت
۳/۹	۲/۲	۷۹۹	۷۶۹	۷۵۲	۷۳۰	۶۸۴	تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا
۱/۸	۱/۴	۴۶	۴۵	۴۴	۴۲	۴۰	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه
۴/۳	۰/۳	۳۸۵۲	۳۶۹۲	۳۶۷۹	۳۸۸۷	۳۵۹۴	ساختمان
۴/۰	۱/۲	۳۵۶۳۳	۳۴۲۶۲	۳۳۸۶۸	۳۲۰۴۶	۳۱۸۷۷	گروه خدمات
۳/۸	۸/۷	۱۰۹۰۴	۱۰۵۰۸	۹۶۶۶	۹۱۳۷	۸۸۶۳	عمده‌فروشی، خرده‌فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری
۹/۰	۶/۰	۶۱۹۹	۵۶۸۸	۵۲۶۵	۵۰۶۲	۵۱۴۵	حمل و نقل و انبارداری
۱۵/۷	۲۸/۶	۴۵۸	۳۹۶	۳۰۸	۲۲۷	۳۷۴	فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا
۳۳/۲	۳/۲	۷۷۹	۵۸۵	۵۶۶	۴۸۶	۳۸۹	اطلاعات و ارتباطات
۰/۰	۶/۰	۲۰۳۰	۲۰۳۰	۱۹۱۴	۲۰۴۷	۱۹۳۰	فعالیت‌های مالی و بیمه
۱/۹	۳/۳	۶۵۶۱	۶۴۳۶	۶۲۳۰	۶۱۶۰	۵۹۵۷	فعالیت‌های املاک و مستغلات
-۴/۲	۱۰/۸	۶۱۴	۶۴۱	۵۷۸	۴۹۳	۵۰۰	فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی
-۵/۶	-۱۴/۲	۳۰	۳۲	۳۷	۳۸	۳۹	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
-۱/۵	-۱۷/۵	۴۲۰۲	۴۲۶۴	۵۱۷۰	۴۷۴۸	۴۷۹۱	اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی
۴/۳	-۱۷/۴	۱۵۷۰	۱۵۰۶	۱۸۲۳	۱۷۱۱	۱۸۷۷	آموزش
۵/۰	-۱/۴	۱۸۱۴	۱۷۲۸	۱۷۵۳	۱۵۱۲	۱۵۸۶	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۵/۵	-۲/۳	۴۷۳	۴۴۸	۴۵۸	۴۲۶	۴۲۵	هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی
۵/۰	۴/۶	۷۶۰۶۶	۷۲۴۱۴	۶۹۲۳۸	۶۶۵۸۰	۶۳۳۶۶	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه
۴/۰	۴/۲	۷۰۱۵۳	۶۷۴۳۶	۶۴۶۹۸	۶۲۵۹۴	۵۹۷۸۳	تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (بدون نفت)
		-۱۴	-۷۰	-۱۹	۱۷۱	۲۲۹	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
		۱۹۰۹	۱۶۱۳	۱۷۰۱	۱۵۴۵	۱۸۶۲	خالص مالیات بر محصول
		-۳۹۶۷	۵۹۳	۰	-۷۱۲۴	-۳۸۴۲	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
-۰/۷	۵/۱	۷۳۹۹۳	۷۴۵۵۰	۷۰۹۲۰	۶۱۱۷۱	۶۱۶۱۵	تولید (درآمد) ناخالص ملی به قیمت بازار
							کسر می‌شود:
-۱/۰	-۱/۲	۲۳۷۸۹	۲۴۰۲۵	۲۴۳۲۵	۲۴۵۲۲	۲۴۷۶۳	استهلاک سرمایه‌های ثابت
۱۸/۳	-۵/۲	۱۹۰۹	۱۶۱۳	۱۷۰۱	۱۵۴۵	۱۸۶۲	خالص مالیات بر محصول
-۱/۳	۸/۹	۴۸۲۹۵	۴۸۹۱۱	۴۴۸۹۵	۳۵۱۰۵	۳۴۹۹۰	درآمد خالص ملی به قیمت پایه

جدول شماره ۳								
هزینه ناخالص ملی								
(به قیمت‌های جاری)								
(هزار میلیارد ریال)								
	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)			
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱
هزینه‌های مصرفی خصوصی	۱۳۴۹۹	۱۹۰۱۷	۲۹۴۴۴	۴۷۲۹۴	۷۰۳۴۶	۶۰/۶	۴۸/۷	۴۲/۳
هزینه‌های مصرفی دولتی	۴۲۴۶	۵۹۸۸	۹۹۸۶	۱۴۱۸۱	۲۰۲۹۹	۴۲/۰	۴۳/۱	۱۲/۷
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۷۲۰۹	۱۳۲۲۸	۲۰۳۱۰	۲۹۸۰۰	۴۴۳۴۸	۴۶/۷	۴۸/۸	۲۶/۶
ماشین‌آلات	۳۲۸۲	۵۸۸۸	۹۷۰۳	۱۵۰۸۳	۲۳۱۴۹	۵۵/۵	۵۳/۵	۱۳/۵
خصوصی	۳۱۴۹	۵۶۱۲	۹۲۴۴	۱۴۴۹۵	۲۱۹۳۸	۵۶/۸	۵۱/۳	۱۳/۰
دولتی	۱۳۳	۲۷۷	۴۵۹	۵۸۸	۱۲۱۱	۲۸/۲	۱۰۶/۰	۰/۷
ساختمان	۳۷۶۱	۷۰۲۸	۱۰۱۷۹	۱۴۰۵۲	۲۰۴۲۸	۳۸/۰	۴۵/۴	۱۲/۶
خصوصی	۲۸۴۰	۵۷۲۴	۸۱۰۹	۱۰۶۴۴	۱۴۸۱۵	۳۱/۳	۳۹/۲	۹/۵
دولتی	۹۲۰	۱۳۰۴	۲۰۷۰	۳۴۰۸	۵۶۱۳	۶۴/۶	۶۴/۷	۳/۰
سایر تشکیل سرمایه (۱)	۱۶۷	۳۱۲	۴۲۸	۶۶۵	۷۷۰	۵۵/۴	۱۵/۸	۰/۶
تغییر در موجودی انبار	۴۲۶۹	۷۷۱۷	۹۱۲۵	۱۵۷۴۶	۲۶۴۴۸			
خالص صادرات کالاها و خدمات	-۱۱۳۱	-۳۱۰۵	۹۶۹	۲۴۷۷	-۲۵۰۷			
صادرات کالاها و خدمات	۶۳۷۱	۸۰۳۸	۱۵۶۲۰	۲۸۵۹۳	۳۸۶۹۰	۸۳/۱	۳۵/۳	۲۵/۶
واردات کالاها و خدمات	۷۵۰۲	۱۱۱۴۳	۱۴۶۵۱	۲۶۱۱۶	۴۱۱۹۷	۷۸/۳	۵۷/۷	۲۳/۴
اشتباهات آماری	۴۶۰	۸۶۳	۱۱۰۶	۲۳۳۹	۲۸۰۱			
هزینه ناخالص داخلی	۲۸۵۵۱	۴۳۷۰۸	۷۰۹۳۹	۱۱۱۸۳۸	۱۶۱۷۳۵	۵۷/۷	۴۴/۶	۱۰۰/۰
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	۳۵	۱۰	-۱۹	-۲۳۱	-۳۱۶			
هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار	۲۸۵۸۶	۴۳۷۱۸	۷۰۹۲۰	۱۱۱۶۰۸	۱۶۱۴۱۸	۵۷/۴	۴۴/۶	
کسر می‌شود:								
استهلاک سرمایه‌های ثابت	۹۸۰۲	۱۷۰۳۳	۲۴۳۲۵	۳۲۳۲۹	۴۵۱۶۴	۳۲/۹	۳۹/۷	
خالص مالیات بر محصول	۸۸۰	۱۰۰۰	۱۷۰۱	۳۰۷۰	۴۶۰۰	۸۰/۵	۴۹/۸	
درآمد خالص ملی به قیمت پایه	۱۷۹۰۴	۲۵۶۸۵	۴۴۸۹۵	۷۶۲۰۹	۱۱۱۶۵۴	۶۹/۷	۴۶/۵	

۱- مفهوم سایر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص شامل ارقام هزینه‌های تحقیق و توسعه، اکتشاف معادن، اشیاء گرانبها و سایر اقلام می‌باشد.

هزینه ناخالص ملی

(به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰)

(هزار میلیارد ریال)

	درصد تغییر		سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
هزینه‌های مصرفی خصوصی	۱/۶	۵/۳	۳۱۵۲۰	۳۱۰۱۷	۲۹۴۴۴	۲۷۶۵۶	۲۷۸۰۵
هزینه‌های مصرفی دولتی	-۰/۶	-۰/۸	۹۸۵۲	۹۹۱۱	۹۹۸۶	۹۱۵۸	۹۱۸۹
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۶/۳	۹/۲	۲۳۵۹۱	۲۲۱۸۵	۲۰۳۱۰	۱۹۴۳۳	۱۸۵۸۰
ماشین‌آلات	۶/۲	۱۴/۷	۱۱۸۱۵	۱۱۱۲۵	۹۷۰۳	۸۴۸۲	۸۱۷۸
بخش خصوصی	۴/۷	۱۵/۷	۱۱۱۹۷	۱۰۶۹۱	۹۲۴۴	۸۰۸۳	۷۸۴۶
بخش دولتی	۴۲/۵	-۵/۵	۶۱۸	۴۳۴	۴۵۹	۳۹۸	۳۳۲
ساختمان	۷/۰	۳/۵	۱۱۲۷۶	۱۰۵۳۷	۱۰۱۷۹	۱۰۵۱۰	۱۰۰۸۶
بخش خصوصی	۳/۷	-۲/۶	۸۱۹۳	۷۹۰۰	۸۱۰۹	۸۵۲۱	۷۵۷۶
بخش دولتی	۱۶/۹	۲۷/۴	۳۰۸۳	۲۶۳۷	۲۰۷۰	۱۹۸۹	۲۵۰۹
سایر تشکیل سرمایه (۱)	-۴/۴	۲۲/۱	۵۰۰	۵۲۳	۴۲۸	۴۴۲	۳۱۷
تغییر در موجودی انبار			۹۲۸۸	۹۵۱۶	۹۱۲۵	۸۸۶۵	۷۱۲۸
خالص صادرات کالاها و خدمات			۲۸۶۲	۸۹۰	۹۶۹	۲۷۸۵	۱۲۶۳
صادرات کالاها و خدمات	۱۳/۲	۷/۷	۱۹۰۳۸	۱۶۸۲۵	۱۵۶۲۰	۱۴۷۹۷	۱۶۴۴۴
واردات کالاها و خدمات	۱/۵	۸/۸	۱۶۱۷۶	۱۵۹۳۵	۱۴۶۵۱	۱۲۰۱۲	۱۵۱۸۱
اشتباهات آماری			۸۶۱	۵۰۸	۱۱۰۶	۲۲۸	۱۲۶۲
هزینه ناخالص داخلی	۵/۳	۴/۴	۷۷۹۷۴	۷۴۰۲۷	۷۰۹۳۹	۶۸۱۲۵	۶۵۲۲۸
نتیجه رابطه مبادله بازرگانی			-۳۹۶۷	۵۹۳	۰	-۷۱۲۴	-۳۸۴۲
خالص درآمد عوامل تولید از خارج			-۱۴	-۷۰	-۱۹	۱۷۱	۲۲۹
هزینه (تولید) ناخالص ملی به قیمت بازار	-۰/۷	۵/۱	۷۳۹۹۳	۷۴۵۵۰	۷۰۹۲۰	۶۱۱۷۱	۶۱۶۱۵
کسر می‌شود:							
استهلاک سرمایه‌های ثابت	-۱/۰	-۱/۲	۲۳۷۸۹	۲۴۰۲۵	۲۴۳۲۵	۲۴۵۲۲	۲۴۷۶۳
خالص مالیات بر محصول	۱۸/۳	-۵/۲	۱۹۰۹	۱۶۱۳	۱۷۰۱	۱۵۴۵	۱۸۶۲
درآمد خالص ملی به قیمت پایه	-۱/۳	۸/۹	۴۸۲۹۵	۴۸۹۱۱	۴۴۸۹۵	۳۵۱۰۵	۳۴۹۹۰

۱- مفهوم سایر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص شامل ارقام هزینه‌های تحقیق و توسعه، اکتشاف معادن، اشیاء گرانبها و سایر اقلام می‌باشد.

جدول شماره ۵

مصرف انرژی‌های اولیه جهان (۱)

(اگزا ژول)

	۲۰۲۳						۲۰۲۲								
	جمع کل	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	برق آبی	انرژی هسته‌ای	زغال سنگ	گاز طبیعی	نفت	جمع کل	سایر انرژی‌های تجدیدپذیر	برق آبی	انرژی هسته‌ای	زغال سنگ		گاز طبیعی	نفت
آمریکای شمالی	۱۱۶/۷	۱۰/۰	۵/۸	۸/۲	۸/۸	۳۹/۸	۴۴/۰	۱۱۷/۹	۹/۵	۶/۴	۸/۲	۱۰/۵	۳۹/۴	۴۳/۸	
ایالات متحده آمریکا	۹۴/۳	۸/۸	۲/۲	۷/۳	۸/۲	۳۱/۹	۳۵/۹	۹۵/۴	۸/۴	۲/۴	۷/۳	۹/۹	۳۱/۷	۳۵/۸	
کانادا	۱۳/۹	۰/۷	۳/۴	۰/۸	۰/۴	۴/۳	۴/۴	۱۴/۳	۰/۶	۳/۷	۰/۸	۰/۴	۴/۵	۴/۳	
مکزیک	۸/۵	۰/۵	۰/۲	۰/۱	۰/۳	۳/۵	۳/۸	۸/۲	۰/۵	۰/۳	۰/۱	۰/۲	۳/۳	۳/۸	
آمریکای جنوبی و مرکزی	۳۱/۳	۴/۱	۷/۰	۰/۲	۱/۲	۵/۸	۱۳/۰	۳۰/۴	۳/۶	۷/۰	۰/۲	۱/۲	۵/۸	۱۲/۶	
اروپا	۷۷/۸	۱۱/۹	۶/۰	۶/۶	۸/۴	۱۶/۷	۲۸/۳	۷۹/۶	۱۱/۱	۵/۳	۶/۷	۱۰/۰	۱۷/۹	۲۸/۶	
نروژ	۲/۰	۰/۲	۱/۳	۰/۰	۰/۰	۰/۱	۰/۴	۱/۹	۰/۲	۱/۲	۰/۰	۰/۰	۰/۱	۰/۴	
انگلستان	۷/۰	۱/۴	۰/۰	۰/۴	۰/۲	۲/۳	۲/۷	۷/۳	۱/۴	۰/۱	۰/۴	۰/۲	۲/۶	۲/۷	
سایر کشورهای اروپایی	۶۸/۹	۱۰/۳	۴/۷	۶/۲	۸/۲	۱۴/۳	۲۵/۳	۷۰/۴	۹/۶	۴/۰	۶/۳	۹/۸	۱۵/۲	۲۵/۶	
کشورهای مستقل مشترک‌المنافع	۴۰/۷	۰/۲	۲/۴	۲/۱	۵/۵	۲۱/۵	۹/۲	۴۰/۴	۰/۱	۲/۳	۲/۱	۵/۵	۲۱/۴	۹/۰	
خاورمیانه	۴۰/۵	۰/۴	۰/۳	۰/۳	۰/۴	۲۰/۸	۱۸/۳	۳۹/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۴	۲۰/۴	۱۷/۹	
آفریقا	۲۰/۹	۰/۵	۱/۵	۰/۱	۴/۱	۶/۲	۸/۵	۲۱/۰	۰/۵	۱/۵	۰/۱	۴/۱	۶/۳	۸/۵	
آسیا پاسیفیک	۲۹۱/۸	۲۳/۶	۱۶/۷	۷/۰	۱۳۵/۷	۳۳/۷	۷۵/۱	۲۷۸/۸	۲۰/۱	۱۷/۹	۶/۶	۱۲۹/۸	۳۳/۱	۷۱/۲	
جمع کل جهان(۲)	۶۱۹/۶	۵۰/۶	۳۹/۷	۲۴/۶	۱۶۴/۰	۱۴۴/۴	۱۹۶/۴	۶۰۷/۳	۴۵/۲	۴۰/۶	۲۴/۱	۱۶۱/۵	۱۴۴/۳	۱۹۱/۶	
کل غیر اوپک	۵۸۱/۰	۵۰/۴	۳۸/۸	۲۴/۲	۱۶۳/۸	۱۲۴/۸	۱۷۹/۰	۵۶۹/۷	۴۵/۱	۳۹/۸	۲۳/۹	۱۶۱/۳	۱۲۴/۸	۱۷۴/۹	
کشورهای عضو OECD	۲۲۹/۹	۲۵/۰	۱۳/۰	۱۶/۴	۲۵/۱	۶۳/۳	۸۷/۱	۲۳۳/۵	۲۳/۵	۱۳/۱	۱۶/۱	۲۸/۹	۶۴/۶	۸۷/۴	
اوپک(۳)	۳۸/۶	۰/۲	۰/۹	۰/۳	۰/۲	۱۹/۶	۱۷/۴	۳۷/۶	۰/۱	۰/۸	۰/۲	۰/۲	۱۹/۵	۱۶/۸	
ایران	۱۲/۷	۰/۰	۰/۲	۰/۱	۰/۱	۸/۸	۳/۵	۱۲/۵	۰/۰	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۸/۶	۳/۶	

ماخذ: نشریه آماری ۲۰۲۴، Energy Institute, Statistical Review of World Energy

۱- واحد اندازه‌گیری اگزا ژول (۱۰ به توان ۱۸ ژول) می‌باشد.

۲- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

۳- آنگولا، لیبی، گابن، گینه استوایی، نیجریه و کنگو را شامل نمی‌شود.

ذخایر اثبات شده نفت خام جهان (۱)

(میلیارد بشکه)

	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۰
کشورهای آمریکایی عضو OECD (۲)	۳/۷	۳/۶	۴/۶	۶/۷	۵۸/۳	۵۵/۷	۵۲/۲	۴۶/۴	۳۹/۳
ایالات متحده آمریکا	۳/۰	۲/۹	۵/۴	۸/۸	۴۷/۷	۴۵/۳	۴۱/۶	۳۵/۸	۲۳/۳
کانادا	۰/۳	۰/۳	-۰/۴	-۲/۶	۴/۷	۴/۷	۴/۹	۴/۹	۴/۱
مکزیک	۰/۴	۰/۴	۲/۱	-۱/۱	۵/۷	۵/۶	۵/۶	۵/۵	۱۱/۷
آمریکای جنوبی و مرکزی	۲۱/۹	۲۱/۹	۰/۴	۰/۵	۳۴۳/۶	۳۴۲/۳	۳۴۰/۵	۳۳۰/۷	۳۲۲/۲
کشورهای اروپایی عضو OECD	۰/۷	۰/۷	-۱/۲	-۴/۴	۱۱/۱	۱۱/۳	۱۱/۸	۱۲/۴	۱۲/۴
نروژ	۰/۵	۰/۵	۰/۹	-۲/۲	۷/۶	۷/۶	۷/۷	۷/۹	۶/۸
انگلستان	۰/۱	۰/۱	-۱۶/۷	-۱۰/۰	۱/۵	۱/۸	۲/۰	۲/۵	۲/۸
سایر کشورهای اروپایی	۰/۱	۰/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۹	۰/۹	۰/۹	۰/۹	۱/۰
کشورهای مستقل مشترک المنافع (۳)	۷/۶	۷/۶	۰/۰	۰/۰	۱۱۸/۹	۱۱۸/۹	۱۱۸/۹	۱۱۸/۹	۱۱۶/۳
خاورمیانه	۵۵/۵	۵۵/۷	۰/۰	۰/۲	۸۷۱/۲	۸۷۱/۱	۸۶۹/۶	۸۶۵/۵	۷۹۴/۶
آفریقا	۷/۶	۷/۶	۰/۴	۰/۰	۱۱۹/۶	۱۱۹/۱	۱۱۹/۱	۱۲۳/۴	۱۲۶/۰
آسیا و اقیانوسیه (۴)	۲/۹	۲/۹	۳/۱	-۲/۳	۴۶/۰	۴۴/۶	۴۵/۶	۴۵/۹	۴۷/۴
جمع کل جهان	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۴	۰/۳	۱۵۶۹/۵	۱۵۶۳/۷	۱۵۵۸/۶	۱۵۴۴/۲	۱۴۵۹/۱
کل غیر اوپک	۲۰/۹	۲۰/۶	۱/۷	۱/۱	۳۲۸/۲	۳۲۲/۸	۳۱۹/۳	۳۰۹/۱	۳۰۲/۳
اوپک	۷۹/۱	۷۹/۴	۰/۰	۰/۱	۱۲۴۱/۳	۱۲۴۱/۰	۱۲۳۹/۳	۱۲۳۵/۱	۱۱۵۶/۸
ایران	۱۳/۳	۱۳/۳	۰/۰	۰/۰	۲۰۸/۶	۲۰۸/۶	۲۰۸/۶	۲۰۸/۶	۱۵۱/۲

ماخذ: بولتون آماری سالیانه اوپک، سال ۲۰۲۴

۱- داده‌ها شامل ماسه‌های نفتی نمی‌شود.

۲- شامل کشورهای کانادا، شیلی، مکزیک و آمریکا می‌باشد.

۳- شامل روسیه و سایر کشورهای اوراسیا می‌باشد.

۴- شامل کشورهای آسیا پاسفیک عضو OECD، چین، هند و سایر کشورهای آسیایی می‌باشد.

جدول شماره ۷		تولید نفت جهان (۱)						(هزار بشکه در روز)	
	سال	درصد تغییر		سهام (درصد)		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	
		۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳				
آمریکای شمالی	۲۴۰۳۲/۷	۲۵۳۶۱/۴	۲۷۰۵۰/۴	۵/۵	۶/۷	۲۶/۹	۲۸/۱	۲۴۴۲۶/۰	
ایالات متحده آمریکا	۱۶۶۹۲/۶	۱۷۸۴۳/۸	۱۹۳۵۸/۱	۶/۹	۸/۵	۱۸/۹	۲۰/۱	۱۷۱۳۵/۴	
کانادا	۵۴۱۳/۸	۵۵۷۴/۶	۵۶۵۲/۵	۳/۰	۱/۴	۵/۹	۵/۹	۵۳۷۲/۴	
مکزیک	۱۹۲۶/۳	۱۹۴۳/۰	۲۰۳۹/۸	۰/۹	۵/۰	۲/۱	۲/۱	۱۹۱۸/۱	
آمریکای جنوبی و مرکزی	۶۱۱۰/۶	۶۶۲۵/۷	۷۳۶۷/۸	۸/۴	۱۱/۲	۷/۰	۷/۶	۶۴۲۵/۸	
اروپا	۳۴۳۵/۵	۳۲۱۳/۸	۳۲۲۴/۹	-۶/۵	-۰/۳	۳/۴	۳/۳	۳۴۶۰/۴	
نروژ	۲۰۳۵/۶	۱۹۰۵/۷	۲۰۲۱/۹	-۶/۴	۶/۱	۲/۰	۲/۱	۱۷۷۳/۶	
انگلستان	۸۷۴/۱	۸۰۸/۸	۷۱۵/۰	-۷/۵	-۱۱/۶	۰/۹	۰/۷	۱۱۱۸/۱	
سایر	۵۲۵/۸	۴۹۹/۲	۴۸۷/۹	-۵/۱	-۲/۳	۰/۵	۰/۵	۵۶۸/۷	
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۱۳۸۰۶/۱	۱۳۹۳۲/۵	۱۳۸۶۸/۳	۰/۹	-۰/۵	۱۴/۸	۱۴/۴	۱۴۷۰۰/۶	
خاورمیانه	۲۸۱۷۱/۳	۳۰۸۴۳/۸	۳۰۳۶۲/۴	۹/۵	-۱/۶	۳۲/۷	۳۱/۵	۳۰۱۳۲/۰	
آفریقا	۷۳۶۰/۲	۷۰۶۳/۰	۷۲۲۷/۶	-۴/۰	۲/۳	۷/۵	۷/۵	۸۳۵۸/۳	
آسیا پاسیفیک	۷۴۴۹/۱	۷۳۶۵/۸	۷۲۵۱/۶	-۱/۶	-۰/۳	۷/۷	۷/۵	۷۶۶۹/۲	
جمع کل جهان (۲)	۹۰۲۸۲/۲	۹۴۲۹۱/۸	۹۶۳۷۶/۱	۴/۴	۲/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۹۵۱۷۲/۳	
کل غیر اوپک	۵۸۳۵۴/۴	۶۰۰۴۴/۴	۶۲۳۲۷/۸	۲/۹	۳/۸	۶۳/۷	۶۴/۷	۶۰۰۹۲/۹	
کشورهای عضو OECD	۲۸۲۴۴/۵	۲۸۵۱۴/۳	۲۹۶۱۴/۵	۳/۹	۵/۸	۳۱/۴	۳۲/۵	۲۹۰۸۸/۶	
اوپک	۳۱۱۰۷/۰	۳۱۹۲۷/۸	۳۴۰۴۸/۳	۷/۳	-۰/۶	۳۶/۳	۳۵/۳	۳۵۰۷۹/۴	
ایران	۳۲۳۰/۰	۳۷۶۶/۰	۳۹۴۵/۰	۴/۸	۱۸/۲	۴/۲	۴/۸	۳۵۱۰/۰	

ماخذ: نشریه آماری ۲۰۲۴، Energy Institute, Statistical Review of World Energy

۱- شامل نفت خام (Crude Oil)، پلمه سنگ نفتی (Shale Oil)، شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands)، میعانات (Condensates) و مایعات گاز طبیعی (NGLs) می‌باشد.
 ۲- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

	سال		درصد تغییر		سهام (درصد)	
	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲
آمریکای شمالی	۲۳۷۲۷/۲	۲۰۹۰۶/۵	۲۲۷۷۳/۵	۲۳۱۰۵/۶	۲۳۲۹۶/۳	۱/۵
ایالات متحده آمریکا	۱۹۴۲۳/۶	۱۷۱۸۳/۳	۱۸۷۸۴/۷	۱۸۸۶۲/۲	۱۸۹۸۳/۶	۰/۴
کانادا	۲۴۸۶/۰	۲۱۲۱/۲	۲۲۱۹/۰	۲۳۱۲/۰	۲۳۵۱/۲	۴/۲
مکزیک	۱۸۱۷/۶	۱۶۰۲/۰	۱۷۶۹/۸	۱۹۳۱/۴	۱۹۶۱/۶	۹/۱
آمریکای جنوبی و مرکزی	۵۹۸۶/۴	۵۱۸۳/۸	۵۸۰۴/۷	۶۲۴۴/۲	۶۴۴۴/۹	۷/۶
اروپا	۱۴۸۸۱/۷	۱۲۹۲۵/۶	۱۳۵۹۱/۱	۱۴۰۰۹/۲	۱۳۹۰۳/۸	۳/۱
نروژ	۲۱۵/۵	۲۰۰/۶	۲۰۶/۵	۲۰۸/۷	۲۱۳/۴	۱/۱
انگلستان	۱۵۲۷/۸	۱۱۸۳/۳	۱۲۱۷/۳	۱۳۰۹/۵	۱۳۲۴/۸	۷/۶
سایر کشورهای اروپایی	۱۳۱۳۸/۴	۱۱۵۴۱/۶	۱۲۱۶۷/۳	۱۲۴۹۱/۱	۱۲۳۶۵/۷	۲/۷
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۴۳۶۹/۱	۴۲۳۴/۸	۴۴۹۳/۹	۴۵۸۳/۵	۴۶۳۵/۸	۲/۰
خاورمیانه	۸۹۶۱/۰	۸۳۲۲/۹	۸۷۸۶/۴	۹۳۹۹/۰	۹۶۴۵/۵	۷/۰
آفریقا	۴۱۱۳/۴	۳۶۹۴/۱	۴۰۳۲/۲	۴۲۳۱/۳	۴۲۳۳/۰	۴/۹
آسیا پاسیفیک	۳۶۱۸۴/۱	۳۴۱۷۹/۹	۳۵۲۴۹/۹	۳۶۱۱۰/۵	۳۸۰۶۱/۱	۲/۴
جمع کل (۲)	۹۸۲۲۲/۹	۸۹۴۴۷/۶	۹۴۷۳۱/۷	۹۷۶۸۳/۳	۱۰۰۲۲۰/۶	۳/۱
کل غیر اوپک	۸۹۷۸۵/۴	۸۱۶۸۳/۳	۸۶۵۴۷/۳	۸۸۸۹۳/۰	۹۱۰۸۹/۹	۲/۷
کشورهای عضو OECD	۴۶۴۷۴/۸	۴۰۸۸۶/۵	۴۳۸۰۷/۲	۴۴۷۶۹/۹	۴۴۷۳۱/۴	۲/۲
اوپک (۳)	۸۴۳۷/۵	۷۷۶۴/۳	۸۱۸۴/۳	۸۷۹۰/۳	۹۱۳۰/۷	۷/۴
ایران	۱۷۹۶/۲	۱۷۲۲/۴	۱۷۹۳/۸	۱۸۵۳/۰	۱۸۱۶/۸	۳/۳

ماخذ: نشریه آماری ۲۰۲۴، Energy Institute, Statistical Review of World Energy

۱- شامل تقاضای داخلی نفت، سوخت‌های هوایی و دریایی، سوخت پالایشگاه‌ها و ضایعات نفتی می‌باشد.

۲- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

۳- آنگولا، لیبی، گابن، گینه استوایی، نیجریه و کنگو را شامل نمی‌شود.

جدول شماره ۹									تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک (۱)	(هزار بشکه در روز)
	سال		درصد تغییر		سهام (درصد)					
	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۳				
اعضای خاورمیانه (۲)	۲۷۰۸۱/۷	۲۴۷۸۳/۴	۲۵۱۶۹/۰	۲۷۷۱۱/۳	۲۷۲۳۶/۰	۱۰/۱	-۱/۷	۸۰/۹	۸۰/۰	
عربستان سعودی	۱۱۸۳۲/۳	۱۱۰۳۹/۰	۱۰۹۵۳/۸	۱۲۱۹۰/۹	۱۱۳۸۹/۰	۱۱/۳	-۶/۶	۳۵/۶	۳۳/۴	
ایران	۳۵۱۰/۰	۳۲۳۰/۰	۳۷۶۶/۰	۳۹۴۵/۰	۴۶۶۲/۰	۴/۸	۱۸/۲	۱۱/۵	۱۳/۷	
عراق	۴۷۷۹/۵	۴۱۱۳/۷	۴۱۰۲/۴	۴۵۱۹/۷	۴۳۵۵/۳	۱۰/۲	-۳/۶	۱۳/۲	۱۲/۸	
کویت	۲۹۷۶/۲	۲۷۲۱/۳	۲۷۰۶/۴	۳۰۳۵/۷	۲۹۰۸/۲	۱۲/۲	-۴/۲	۸/۹	۸/۵	
امارات متحده عربی	۳۹۸۳/۸	۳۶۷۹/۵	۳۶۴۰/۴	۴۰۲۰/۱	۳۹۲۱/۵	۱۰/۴	-۲/۵	۱۱/۷	۱۱/۵	
سایر اعضا (۳)	۷۹۹۷/۷	۶۳۲۳/۶	۶۷۵۸/۷	۶۵۳۶/۱	۶۸۱۲/۲	-۳/۳	۴/۲	۱۹/۱	۲۰/۰	
ونزوئلا	۱۰۵۱/۱	۶۷۹/۷	۶۷۸/۵	۷۳۵/۲	۸۵۳/۳	۸/۴	۱۶/۱	۲/۱	۲/۵	
نیجریه	۲۰۹۳/۴	۱۸۹۴/۲	۱۶۷۸/۲	۱۴۴۵/۰	۱۵۴۰/۳	-۱۳/۹	۶/۶	۴/۲	۴/۵	
لیبی	۱۲۳۱/۸	۴۱۹/۸	۱۲۸۶/۰	۱۱۴۲/۶	۱۲۷۱/۱	-۱۱/۱	۱۱/۲	۳/۳	۳/۷	
الجزایر	۱۴۸۶/۶	۱۳۳۲/۲	۱۳۵۳/۱	۱۴۴۲/۷	۱۴۰۸/۲	۶/۶	-۲/۴	۴/۲	۴/۱	
آنگولا	۱۴۲۰/۴	۱۳۲۵/۱	۱۱۷۷/۳	۱۱۹۰/۷	۱۱۵۰/۱	۱/۱	-۳/۴	۳/۵	۳/۴	
گابن	۲۱۷/۸	۲۰۷/۴	۱۸۱/۲	۱۹۰/۵	۲۲۳/۰	۵/۲	۱۷/۰	۰/۶	۰/۷	
گینه استوایی	۱۶۰/۳	۱۵۸/۴	۱۳۰/۸	۱۲۰/۸	۸۸/۲	-۷/۷	-۲۷/۰	۰/۴	۰/۳	
جمهوری کنگو	۳۳۶/۲	۳۰۶/۷	۲۷۳/۶	۲۶۸/۶	۲۷۸/۰	-۱/۸	۳/۵	۰/۸	۰/۸	
جمع کل	۳۵۰۷۹/۴	۳۱۱۰۷/۰	۳۱۹۲۷/۸	۳۴۲۴۷/۴	۳۴۰۴۸/۳	۷/۳	-۰/۶	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	

ماخذ: نشریه آماری ۲۰۲۴ Energy Institute, Statistical Review of World Energy.

- ۱- شامل نفت خام (Crude Oil)، پلمه سنگ نفتی (Shale Oil)، شن‌های آغشته به نفت (Oil Sands)، میعانات (Condensates) و مایعات گاز طبیعی (NGLs) می‌باشد.
- ۲- بر اساس آمار مندرج در گزارش ماهانه بازار نفت اوپک در آوریل ۲۰۲۳، تولید مایعات گاز طبیعی (NGLs) و نفت غیرمتعارف (Non-Conventional oil) در کشورهای عضو اوپک، طی سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲، به ترتیب معادل ۵/۲۸ و ۵/۳۹ میلیون بشکه در روز بوده است.
- ۳- تفاوت در جمع کل ناشی از گرد کردن ارقام است.

جدول شماره ۱۰

متوسط قیمت‌های تک‌محموله‌ای (Spot) نفت خام

(بشکه - دلار)

سال ۲۰۲۳	ایران								WTI
	سبک	سنگین	متوسط	سبک	امارات متحده عربی	سید نفتی اوپک	انگلیس	آمریکا	
ژانویه	۷۶/۸	۸۱/۶	۷۹/۲	۸۳/۸	۸۰/۸	۸۱/۶	۸۲/۹	۷۸/۲	
فوریه	۷۸/۷	۸۱/۹	۸۰/۳	۸۳/۶	۸۲/۱	۸۱/۹	۸۲/۵	۷۶/۸	
مارس	۷۵/۶	۷۸/۸	۷۷/۲	۸۰/۳	۷۸/۴	۷۸/۵	۷۸/۳	۷۳/۴	
آوریل	۸۲/۸	۸۴/۶	۸۳/۷	۸۵/۷	۸۳/۴	۸۴/۱	۸۴/۹	۷۹/۴	
مه	۷۴/۲	۷۶/۵	۷۵/۳	۷۷/۷	۷۵/۱	۷۵/۸	۷۵/۸	۷۱/۶	
ژوئن	۷۳/۵	۷۵/۳	۷۴/۴	۷۷/۲	۷۴/۷	۷۵/۲	۷۴/۷	۷۰/۳	
ژوئیه	۸۰/۸	۸۱/۵	۸۱/۱	۸۳/۵	۸۰/۳	۸۱/۱	۸۰/۱	۷۵/۹	
اوت	۸۷/۳	۸۷/۶	۸۷/۴	۸۹/۶	۸۶/۵	۸۷/۳	۸۶/۱	۸۱/۴	
سپتامبر	۹۳/۹	۹۴/۶	۹۴/۳	۹۶/۵	۹۲/۹	۹۴/۶	۹۴/۰	۸۹/۴	
اکتبر	۹۱/۸	۹۱/۶	۹۱/۷	۹۳/۴	۸۹/۸	۹۱/۸	۹۱/۱	۸۵/۶	
نوامبر	۸۲/۱	۸۵/۰	۸۳/۵	۸۷/۳	۸۳/۳	۸۴/۹	۸۳/۱	۷۷/۴	
دسامبر	۷۴/۱	۷۹/۱	۷۶/۶	۸۱/۳	۷۷/۳	۷۹/۰	۷۸/۰	۷۲/۱	
متوسط سال ۲۰۲۳	۸۱/۰	۸۳/۲	۸۲/۱	۸۵/۰	۸۲/۱	۸۳/۰	۸۲/۶	۷۷/۶	
سال ۲۰۲۴									
ژانویه	۷۶/۴	۸۰/۱	۷۸/۳	۸۲/۱	۷۸/۷	۸۰/۰	۸۰/۳	۷۳/۹	
فوریه	۸۰/۹	۸۰/۳	۸۰/۶	۸۲/۳	۸۰/۸	۸۱/۲	۸۳/۹	۷۶/۹	
مارس	۸۲/۴	۸۳/۵	۸۲/۹	۸۵/۶	۸۴/۲	۸۴/۲	۸۵/۴	۸۰/۵	
متوسط تقریبی									
سال ۲۰۲۳ (۲)	۸۱/۷	۸۳/۳	۸۲/۵	۸۵/۲	۸۲/۳	۸۳/۳	۸۳/۱	۷۷/۹	

ماخذ: بولتن‌های ماهانه اوپک

۱- شامل انواع نفت خام به شرح: سبک عربستان سعودی، سبک بصره (عراق)، سبک بونی نیجریه، دینو کنگو، اس سیدر لیبی، گراسول آنگولا، سنگین ایران، صادراتی کویت، مری ونزوئلا، موبیلان امارات متحده عربی، سبک رابی گابن، ترکیب صحرای الجزایر، زفیرو گینه استوایی می‌باشد.

۲- میانگین سه ماهه دوم، سوم و چهارم سال ۲۰۲۳ و سه ماهه اول سال ۲۰۲۴ می‌باشد.

جدول شماره ۱۱		مصرف داخلی گاز طبیعی						(میلیارد متر مکعب)	
		سال		درصد تغییر		سهم (درصد)		۱۳۹۸	۱۳۹۹
		۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱		
خانگی، تجاری و صنعتی	۱۱۲/۶	۱۲۱/۶	۱۲۰/۹	۱۱۷/۹	۰/۷	-۳/۱	۵۰/۵	۴۷/۵	
نیروگاهها	۶۰/۸	۶۵/۹	۷۱/۳	۷۱/۴	۰/۱	۱۱/۳	۲۹/۶	۳۲/۰	
صنایع عمده	۴۲/۰	۴۵/۳	۴۵/۶	۴۷/۹	۵۰/۹	۶/۳	۱۹/۹	۲۰/۵	
جمع کل	۲۱۵/۴	۲۳۲/۷	۲۳۷/۸	۲۴۱/۰	۲۴۸/۲	۱/۳	۳/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۲		صادرات و واردات گاز طبیعی						(میلیارد متر مکعب)	
		سال		درصد تغییر		سهم (درصد)		۱۳۹۸	۱۳۹۹
		۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱		
صادرات	۱۷/۵	۱۷/۰	۱۷/۳	۲۰/۰	۰۰	۱۵/۸	۰	۰	
واردات	۰/۴	۰/۳	۰/۵	۱/۵	۰۰	۱۸۶/۹	۰	۰	
خالص صادرات	۱۷/۱	۱۶/۷	۱۶/۷	۱۸/۵	۰۰	۱۰/۴	۰	۰	

ماخذ: شرکت ملی گاز ایران

جدول شماره ۱۳		مصرف داخلی برق (۱)						(میلیارد کیلو وات ساعت)	
		سال		درصد تغییر		سهم (درصد)		۱۳۹۸	۱۳۹۹
		۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱		
خانگی	۸۸/۵	۹۸/۵	۹۸/۳	۱۰۳/۲	-۰/۲	۵/۰	۳۱/۰	۳۱/۰	
صنعتی	۹۵/۷	۱۱۰/۲	۱۱۵/۶	۱۲۱/۹	۴/۹	۵/۵	۳۶/۶	۳۶/۶	
عمومی	۲۵/۶	۲۶/۵	۲۸/۵	۳۰/۳	۷/۶	۶/۴	۹/۰	۹/۱	
سایر مصارف (۲)	۲۰/۱	۲۲/۴	۲۴/۱	۲۶/۰	۷/۶	۸/۰	۷/۸	۷/۸	
کشاورزی	۳۸/۸	۴۴/۰	۴۵/۲	۴۶/۴	۲/۸	۲/۶	۱۴/۳	۱۳/۹	
روشنایی معابر	۵/۰	۴/۹	۵/۰	۴/۹	-۲/۱	۱/۷	۱/۶	۱/۵	
جمع کل	۲۷۳/۷	۲۹۰/۹	۳۰۶/۶	۳۱۶/۶	۳۳۲/۸	۳/۳	۵/۱	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

۱- فروش برق به مشترکان

۲- تعرفه تجاری در سایر مصارف منظور گردیده است.

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۴

تولید برق کشور

(میلیارد کیلو وات ساعت)

	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
بخش خصوصی	۱۷۶/۵	۱۹۷/۲	۲۲۲/۴	۲۲۸/۶	۲۳۶/۰	۲۴۱/۱
چرخه ترکیبی	۱۰۶/۳	۱۳۱/۱	۱۴۵/۸	۱۵۲/۶	۱۶۰/۸	۱۶۷/۳
گازی	۴۷/۰	۴۲/۳	۵۱/۳	۴۹/۱	۴۹/۴	۵۱/۳
بخاری	۲۲/۳	۲۲/۷	۲۴/۰	۲۵/۱	۲۳/۹	۲۳/۹
انرژی‌های نو	۱/۰	۱/۰	۱/۲	۱/۸	۲/۰	۲/۰
وزارت نیرو	۱۴۴/۱	۱۳۹/۱	۱۳۶/۹	۱۳۲/۱	۱۴۰/۴	۱۴۵/۱
چرخه ترکیبی	۲۴/۹	۲۶/۱	۲۷/۶	۲۹/۰	۲۸/۳	۲۸/۳
گازی	۲۰/۶	۲۵/۱	۲۲/۶	۲۴/۸	۲۷/۲	۲۷/۲
بخاری	۶۰/۶	۶۰/۰	۵۹/۹	۵۷/۲	۵۷/۲	۵۷/۲
آبی	۳۱/۱	۲۲/۲	۱۲/۳	۱۶/۷	۲۰/۲	۲۰/۲
دیزلی	۰/۴	۰/۱	۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۰۳	۰/۰۳
اتمی	۶/۸	۵/۵	۴/۴	۴/۴	۷/۵	۷/۵
انرژی‌های نو	۰/۱	۰/۲	۰/۲	۰/۰	۰/۰	۰/۰
صنایع بزرگ	۵/۹	۶/۱	۶/۶	۶/۷	۹/۵	۹/۵
چرخه ترکیبی	۵۵	۵۵	۵۵	۵۵	۵۵	۵۵
گازی	۳/۶	۴/۰	۴/۶	۳/۹	۶/۲	۶/۲
بخاری	۲/۳	۲/۱	۲/۰	۲/۰	۲/۲	۲/۲
جمع کل	۳۲۶/۴	۳۴۲/۴	۳۵۵/۹	۳۶۷/۴	۳۸۶/۰	۳۹۱/۱

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۵

صادرات و واردات برق

(میلیارد کیلو وات ساعت)

	سال		درصد تغییر	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
صادرات	۸/۲	۹/۵	۵/۷	۴/۶
واردات	۱/۳	۲/۷	۳/۰	۴/۱
خالص صادرات	۶/۹	۶/۸	۲/۷	۰/۶

ماخذ: وزارت نیرو

جدول شماره ۱۶

تسهیلات اعطایی بانک کشاورزی برحسب نوع عقود اسلامی

(میلیارد ریال)

	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
قرض الحسنه	۷/۰	۷/۲	۸/۲	۱۵۹/۱	۱۴۵۶۱۰	۱۳۴۵۷۸	۵۱۹۵۰	۳۴۷۴۵	۳۵۹۶۹
فروش اقساطی	۱۶/۸	۹/۰	۱۰۷/۵	۱۴۰/۴	۳۵۱۴۵۵	۱۶۹۴۰۶	۷۰۴۶۸	۴۲۲۶۶	۵۴۴۸۷
مشارکت مدنی	۱۶/۷	۵۲/۹	-۶۴/۸	۵۶/۸	۳۴۹۸۱۹	۹۹۵۰۱۲	۶۳۴۵۱۷	۴۱۲۲۳۱	۲۵۵۸۱۸
مضاربه	۰/۳	۰/۵	-۳۹/۱	۴۴/۷	۵۲۳۸	۸۶۰۱	۵۹۴۵	۷۳۵۰	۶۶۹۴
سلف	۱/۹	۲/۲	-۶/۴	۱۷۹/۹	۳۹۰۶۷	۴۱۷۳۲	۱۴۹۱۲	۳۲۷۷	۲۰۰۳
جعاله	۰/۰	۰/۰	-۷۵/۸	-۸/۵	۲۵	۱۰۴	۱۱۴	۵۰۲	۲۷۴۸
اجاره به شرط تملیک	۴/۶	۳/۱	۶۶/۲	-۲۷/۹	۹۵۶۶۰	۵۷۵۵۳	۷۹۷۷۴	۵۲۲۰۱	۳۵۱۵۱
خرید دین و مرابحه	۵۲/۸	۲۵/۲	۱۳۳/۲	۱۱۲/۰	۱۱۰۳۳۹۸	۴۷۳۱۹۲	۲۲۳۲۲۵	۱۵۹۰۸۸	۱۳۷۷۱۱
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۲	۷۳/۹	۲۰۹۰۲۷۳	۱۸۸۰۱۷۸	۱۰۸۰۹۰۵	۷۱۱۶۵۹	۵۳۰۵۸۳

ماخذ: بانک کشاورزی

جدول شماره ۱۷

برآورد تولید و سطح زیر کشت محصولات عمده زراعی و باغی

(هزار هکتار - هزار تن)

	۱۴۰۰-۱۴۰۱		۱۴۰۱-۱۴۰۲		درصد تغییر	
	سطح زیر کشت	تولید	سطح زیر کشت	تولید	سطح زیر کشت	تولید
تولیدات زراعی						
گندم	۶۹۰۹	۱۳۲۸۴	۷۵۱۲	۱۶۶۲۰	۸/۷	۲۵/۱
جو	۱۶۸۵	۳۱۷۷	۱۷۳۵	۳۶۰۵	۳/۰	۱۳/۵
شلتوک برنج	۷۹۲	۳۶۲۹	۷۹۳	۳۴۸۶	۰/۱	-۴/۰
ذرت دانه‌ای	۱۵۹	۱۱۳۶	۱۴۰	۹۶۲	-۱۲/۳	-۱۵/۳
پنبه	۱۱۸	۳۷۴	۹۱	۲۶۵	-۲۳/۳	-۲۹/۲
نیشکر	۹۷	۶۰۹۲	۱۰۲	۷۵۹۴	۵/۷	۲۴/۷
چغندر قند	۱۳۲	۷۴۶۷	۱۱۷	۶۶۷۰	-۱۱/۹	-۱۰/۷
دانه‌های روغنی	۲۵۱	۴۴۸	۲۰۵	۳۳۲	-۱۸/۳	-۲۵/۹
توتون و تنباکو	۹	۲۱	۷	۱۵	-۲۲/۴	-۲۷/۷
حبوبات	۶۱۳	۵۱۵	۶۲۹	۵۶۵	۲/۶	۹/۶
سیب‌زمینی	۱۳۱	۴۶۸۷	۱۴۲	۵۲۴۶	۸/۰	۱۱/۹
پیاز(۱)	۵۴	۲۵۶۷	۵۲	۲۴۲۳	-۳/۶	-۵/۶
تولیدات باغی						
مرکبات	۲۶۶	۵۹۷۶	۲۶۰	۵۹۸۹	-۱/۹	۰/۲
انگور	۲۷۸	۳۱۳۹	۲۸۱	۳۰۰۴	۱/۰	-۴/۳
سیب	۲۳۷	۳۹۸۲	۲۴۰	۴۰۱۴	۱/۴	۰/۸
پسته	۵۶۰	۲۸۷	۶۰۰	۴۳۹	۷/۱	۵۲/۹
برگ سبز جای	۲۳	۱۷۹	۲۲	۱۸۱	-۴/۸	۰/۸

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی
 ۱- ارقام پیاز، مجموع پیاز و موسیر می‌باشد.

عملکرد در واحد سطح محصولات عمده زراعی و باغی (۱)			جدول شماره ۱۸
سال زراعی			درصد تغییر
۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲		
تولیدات زراعی			
گندم	۱۹۲۳	۲۲۱۲	۱۵/۱
جو	۱۸۸۵	۲۰۷۸	۱۰/۲
شلتوک برنج	۴۵۸۵	۴۳۹۸	-۴/۱
ذرت دانهای	۷۱۳۹	۶۸۹۶	-۳/۴
پنبه	۳۱۶۱	۲۹۱۵	-۷/۸
نیشکر	۶۳۰۵۱	۷۴۳۴۹	۱۷/۹
چغندر قند	۵۶۴۸۸	۵۷۲۵۳	۱/۴
دانه‌های روغنی	۱۷۸۰	۱۶۱۳	-۹/۳
توتون و تنباکو	۲۳۷۰	۲۲۰۷	-۶/۹
حبوبات	۸۴۱	۸۹۸	۶/۹
سیب‌زمینی	۳۵۷۵۶	۳۷۰۴۸	۳/۶
پیاز	۴۷۹۰۵	۴۶۹۱۵	-۲/۱
تولیدات باغی			
مرکبات	۲۲۵۰۵	۲۲۹۹۷	۲/۲
انگور	۱۱۲۹۲	۱۰۷۰۷	-۵/۲
سیب	۱۶۸۲۸	۱۶۷۳۳	-۰/۶
پسته	۵۱۳	۷۳۳	۴۲/۸
برگ سبز چای	۷۶۶۸	۸۱۲۲	۵/۹

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی
۱- نسبت اعداد کامل تولید به سطح زیر کشت بارور

جدول شماره ۱۹			قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی	(کیلوگرم-ریال)
			سال زراعی	
			۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲
			درصد تغییر	
گندم	۱۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۳۰/۴	
گندم دوروم	۱۱۸۰۰۰	۱۵۳۰۰۰	۲۹/۷	
جو	۳۴۰۰۰	۶۷۸۰۰	۹۹/۴	
برنج خزر	۱۱۷۹۹۲	۰۰	۰	
برنج سفیدرود	۱۰۳۵۸۶	۰۰	۰	
برنج نعمت و ندا	۸۴۵۷۹	۰۰	۰	
ذرت دانه‌ای	۳۵۲۵۰	۶۷۸۰۰	۹۲/۳	
چغندر قند(بهاره)	۱۷۰۰۰	۲۸۰۰۰	۶۴/۷	
دانه آفتابگردان	۱۲۲۳۱۹	۲۷۰۰۰۰	۱۲۰/۷	
دانه سویا	۱۵۳۵۶۶	۳۰۰۰۰۰	۹۵/۴	
دانه کلزا	۱۵۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰	۱۲۰/۰	
چای(برگ سبز درجه یک)	۹۲۰۰۰	۱۳۹۹۰۰	۵۲/۱	
عدس	۹۷۲۴۶	۱۹۵۶۱۲	۱۰۱/۲	
لوبیا قرمز	۷۹۷۹۱	۱۶۷۸۵۴	۱۱۰/۴	
لوبیا چیتی	۸۳۴۸۵	۲۶۳۲۶۱	۲۱۵/۳	
نخود	۸۹۸۳۸	۱۹۴۷۹۷	۱۱۶/۸	
سیب‌زمینی پاییزه	۱۲۰۱۵	۳۴۲۱۴	۱۸۴/۸	
پیاز(پاییزه)	۸۰۱۲	۲۲۲۳۸	۱۷۷/۶	
وش پنبه	۱۵۴۶۳۸	۲۸۰۰۰۰	۸۱/۱	

ماخذ: مصوبات هیات وزیران

جدول شماره ۲۰	تولید محصولات دامی								
	سال			درصد تغییر		سهام(درصد)			(هزار تن)
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳	
گوشت قرمز	۸۵۹	۸۸۴	۹۰۹	۹۰۰	۹۰۳	-۱/۰	۰/۳	۵/۵	۵/۲
شیر خام	۱۱۰۰۲	۱۱۲۶۸	۱۱۰۴۹	۱۱۶۴۸	۱۲۲۳۰	۵/۴	۵/۰	۷۰/۶	۷۰/۹
گوشت مرغ	۲۷۳۳	۲۶۴۱	۲۶۷۹	۲۵۹۳	۲۷۳۷	-۳/۲	۵/۶	۱۵/۷	۱۵/۹
تخم مرغ	۱۰۱۷	۱۰۸۲	۱۱۷۷	۱۲۳۱	۱۲۶۲	۴/۶	۲/۵	۷/۵	۷/۳
عسل	۱۱۳	۱۱۵	۱۱۲	۱۳۶	۱۱۹	۲۱/۴	-۱۲/۵	۰/۸	۰/۷
جمع کل	۱۵۷۲۴	۱۵۹۹۱	۱۵۹۲۶	۱۶۵۰۸	۱۷۲۵۱	۳/۷	۴/۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت جهاد کشاورزی، معاونت امور دام

جدول شماره ۲۱

تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن

(هزار میلیارد ریال)

	درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
شبکه بانکی	۲۰/۳	۵۵/۲	۱۷۲۱۱/۰	۱۴۳۱۰/۷	۹۲۱۹/۷	۳۱۷۲/۴
بانک صنعت و معدن (از محل منابع داخلی)(۱)	۱۶/۸	۹/۱	۵۰۸/۹	۴۳۵/۶	۳۹۹/۳	۲۳۲/۶
سهم بانک صنعت و معدن از کل تسهیلات شبکه بانکی(۲)	-۰/۱	-۱/۳	۳/۰	۳/۰	۴/۳	۳/۹

۱- مآخذ: بانک صنعت و معدن

۲- تغییرات برحسب واحد درصد می‌باشد.

جدول شماره ۲۲

عملکرد تولید صنایع منتخب

(میلیون تن)

	درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
پتروشیمی	۴/۸	۹/۴	۷۱/۱	۶۷/۹	۶۲/۱	۵۵/۷
فولاد خام	۵/۵	۸/۲	۳۲/۱	۳۰/۴	۲۸/۱	۲۸/۶
محصولات فولادی	-۰/۰۴	-۱۴/۱	۲۱/۶	۲۱/۶	۲۵/۱	۲۶/۵
سیمان	۱۱/۳	۱/۸	۷۱/۴	۶۴/۲	۶۳/۱	۶۹/۴
خودرو سواری(هزار دستگاه)	۷/۱	۲۳/۹	۱۱۴۷/۰	۱۰۷۱/۰	۸۶۴/۴	۹۰۳/۹

مآخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت

جدول شماره ۲۳

تسهیلات پرداختی به بخش ساختمان و مسکن

(هزار میلیارد ریال)

	درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
شبکه بانکی	-۴/۰	۱۳۸/۸	۲۸۷۴/۱	۲۹۹۲/۹	۱۲۵۳/۱	۱۱۲۵/۶
بانک مسکن	-۲۶/۳	۱۸۱/۳	۷۲۹/۲	۹۸۹/۲	۳۵۱/۶	۳۰۴/۱
سهم بانک مسکن از کل تسهیلات شبکه بانکی(۱)	-۷/۷	۵/۰	۲۵/۴	۳۳/۱	۲۸/۱	۲۷/۰

۱- تغییرات برحسب واحد درصد می‌باشد.

سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری (۱)

جدول شماره ۲۴								
(به قیمت‌های جاری)								
	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
تهران	۱۲/۴	۱۴/۴	۲۶/۲	۱۲/۴	۱۱۱۶/۲	۸۸۴/۴	۷۸۶/۷	۷۷۳/۶
شهرهای بزرگ	۳۸/۰	۳۸/۲	۴۵/۴	۳۲/۱	۳۴۲۰/۸	۲۳۵۳/۲	۱۷۸۱/۷	۱۱۶۸/۱
سایر مناطق شهری	۴۹/۶	۴۷/۵	۵۲/۶	۴۳/۹	۴۴۶۴/۶	۲۹۲۴/۸	۲۰۳۲/۱	۱۳۲۹/۹
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۶/۱	۳۴/۰	۹۰۰۱/۶	۶۱۶۲/۵	۴۶۰۰/۵	۳۲۷۱/۵

۱- بدون در نظر گرفتن ارزش زمین است.

پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری‌های مناطق شهری

جدول شماره ۲۵								
(تعداد هزار فقره)								
	سهام (درصد)		درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
تهران	۶/۳	۵/۲	۲۹/۱	۰/۴	۷/۵	۵/۸	۵/۸	۷/۲
شهرهای بزرگ	۲۵/۳	۲۴/۹	۷/۵	-۷/۷	۲۹/۹	۲۷/۹	۳۰/۲	۴۱/۹
سایر مناطق شهری	۶۸/۴	۶۹/۹	۳/۵	-۸/۲	۸۱/۰	۷۸/۲	۸۵/۲	۱۱۴/۳
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۵/۸	-۷/۶	۱۱۸/۴	۱۱۱/۹	۱۲۱/۲	۱۶۳/۴
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها (میلیون متر مربع)								
تهران	۱۱/۱	۱۰/۰	۱۹/۹	-۷/۱	۹/۷	۸/۱	۸/۷	۱۰/۸
شهرهای بزرگ	۳۴/۹	۳۵/۱	۷/۴	-۷/۶	۳۰/۵	۲۸/۴	۳۰/۷	۴۰/۱
سایر مناطق شهری	۵۴/۰	۵۴/۹	۶/۳	۲/۶	۴۷/۲	۴۴/۴	۴۳/۲	۴۹/۵
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۸/۱	-۲/۲	۸۷/۴	۸۰/۸	۸۲/۷	۱۰۰/۴
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان (متر مربع)								
تهران			-۷/۱	-۷/۵	۱۲۹۰	۱۳۸۸	۱۵۰۰	۱۴۹۵
شهرهای بزرگ			-۰/۱	۰/۱	۱۰۱۸	۱۰۱۹	۱۰۱۸	۹۵۸
سایر مناطق شهری			۲/۸	۱۱/۶	۵۸۳	۵۶۷	۵۰۸	۴۳۳
کل مناطق شهری			۲/۱	۶/۰	۷۳۸	۷۲۳	۶۸۲	۶۱۴

جدول شماره ۲۶								
ساختمان‌های شروع شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری								
	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
تعداد (هزار دستگاه)								
تهران	۵/۸	۳/۷	۷۳/۱	-۱۰/۸	۷/۹	۴/۵	۵/۱	۹/۲
شهرهای بزرگ	۲۲/۲	۲۴/۸	-۰/۲	-۱۰/۲	۳۰/۲	۳۰/۳	۳۳/۷	۴۲/۵
سایر مناطق شهری	۷۲/۱	۷۱/۵	۱۲/۳	-۱۴/۶	۹۸/۲	۸۷/۵	۱۰۲/۴	۱۱۸/۹
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۴	-۱۳/۴	۱۳۶/۳	۱۲۲/۳	۱۴۱/۲	۱۷۰/۶
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها (میلیون متر مربع)								
تهران	۸/۷	۹/۱	۷/۱	-۱۹/۵	۷/۷	۷/۲	۹/۰	۱۳/۵
شهرهای بزرگ	۳۶/۱	۳۵/۴	۱۴/۹	-۱۳/۲	۳۲/۲	۲۸/۰	۳۲/۳	۳۷/۵
سایر مناطق شهری	۵۵/۲	۵۵/۵	۱۲/۳	۳/۳	۴۹/۳	۴۲/۹	۴۲/۵	۵۲/۳
کل مناطق شهری	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۲/۷	-۵/۵	۸۹/۲	۷۹/۱	۸۳/۷	۱۰۳/۳
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان (متر مربع)								
تهران			-۳۸/۲	-۹/۶	۹۸۵	۱۵۹۳	۱۷۶۳	۱۴۶۷
شهرهای بزرگ			۱۵/۰	-۳/۳	۱۰۶۴	۹۲۵	۹۵۷	۸۸۱
سایر مناطق شهری			-۰/۰	۲۰/۷	۵۰۱	۵۰۱	۴۱۵	۴۴۰
کل مناطق شهری			۱/۱	۹/۱	۶۵۴	۶۴۷	۵۹۳	۶۰۵

ساختمان‌های تکمیل شده توسط بخش خصوصی در مناطق شهری

	سال		درصد تغییر		سهم(درصد)		
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
تعداد(هزار دستگاه)							
تهران	۷/۹	۱۰/۲	۸/۲	۶/۷	۴/۳	-۱۷/۷	-۳۶/۸
شهرهای بزرگ	۲۸/۳	۳۷/۶	۳۲/۰	۳۱/۸	۲۸/۵	-۰/۵	-۱۰/۶
سایر مناطق شهری	۷۷/۹	۹۱/۴	۹۳/۴	۸۴/۱	۸۵/۸	-۹/۹	۲/۰
کل مناطق شهری	۱۱۴/۰	۱۳۹/۱	۱۳۳/۶	۱۲۲/۷	۱۱۸/۵	-۸/۱	-۳/۴
برآورد سطح کل زیربنای طبقات ساختمان‌ها(میلیون متر مربع)							
تهران	۱۰/۳	۱۴/۱	۱۰/۳	۱۲/۰	۶/۷	۱۵/۸	-۴۴/۳
شهرهای بزرگ	۲۴/۶	۲۸/۹	۲۵/۶	۲۷/۷	۲۸/۰	۸/۳	۱/۲
سایر مناطق شهری	۳۰/۷	۳۶/۰	۳۷/۱	۳۸/۶	۴۰/۴	۴/۰	۴/۹
کل مناطق شهری	۶۵/۶	۷۹/۰	۷۳/۰	۷۸/۳	۷۵/۱	۷/۲	-۴/۰
متوسط سطح زیربنای طبقات هر ساختمان(متر مربع)							
تهران	۱۳۱۴	۱۳۷۶	۱۲۶۲	۱۷۷۷	۱۵۶۶	۴۰/۸	-۱۱/۹
شهرهای بزرگ	۸۷۱	۷۷۰	۷۹۹	۸۷۰	۹۸۵	۸/۹	۱۳/۲
سایر مناطق شهری	۳۹۴	۳۹۴	۳۹۷	۴۵۸	۴۷۱	۱۵/۴	۲/۸
کل مناطق شهری	۵۷۵	۵۶۷	۵۴۶	۶۳۸	۶۳۴/۰	۱۶/۸	-۰/۶

جدول شماره ۲۸

شاخص‌های ساختمانی

(۱۴۰۰=۱۰۰)

	درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۸
شاخص خدمات ساختمانی	۴۹/۶	۵۱/۲	۲۲۶/۱	۱۵۱/۲	۱۰۰/۰	۴۰/۲
شاخص مزد یک روز بنای سفت‌کار	۴۵/۸	۴۲/۳	۲۰۷/۴	۱۴۲/۳	۱۰۰/۰	۳۹/۷
شاخص مزد یک روز کارگر ساده ساختمانی	۴۱/۹	۴۰/۱	۱۹۸/۸	۱۴۰/۱	۱۰۰/۰	۳۵/۸
شاخص اجرت نقاش ساختمان	۵۴/۲	۵۹/۲	۲۴۵/۵	۱۵۹/۲	۱۰۰/۰	۴۱/۲
شاخص اجرت ایزوگام	۵۲/۸	۴۶/۲	۲۲۳/۴	۱۴۶/۲	۱۰۰/۰	—
شاخص اجرت سیمان‌کار	۴۴/۱	۵۶/۹	۲۲۶/۱	۱۵۶/۹	۱۰۰/۰	۳۹/۵
شاخص اجرت کاشی‌کار	۴۳/۵	۴۹/۳	۲۱۴/۲	۱۴۹/۳	۱۰۰/۰	۴۱/۴
شاخص اجرت گچ‌کار	۵۰/۳	۶۰/۰	۲۴۰/۵	۱۶۰/۰	۱۰۰/۰	۳۷/۴
شاخص اجرت کارگر ماهر لوله‌کش	۵۷/۸	۵۹/۴	۲۵۱/۴	۱۵۹/۴	۱۰۰/۰	۴۱/۵
شاخص اجرت کارگر ماهر برق‌کار	۵۹/۹	۵۸/۷	۲۵۲/۸	۱۵۸/۷	۱۰۰/۰	۴۱/۷
شاخص اجرت بازدهنده دوره‌ای آسانسور	۴۶/۵	۴۶/۲	۲۱۴/۲	۱۴۶/۲	۱۰۰/۰	—
شاخص اجرت بازدید و سرویس پکیج دیواری	۴۵/۴	۴۲/۴	۲۰۷/۰	۱۴۲/۴	۱۰۰/۰	—
شاخص بهای تولیدکننده مصالح ساختمانی	۳۳/۵	۳۱/۱	۱۷۵/۰	۱۳۱/۱	۱۰۰/۰	۶۳/۹
شاخص بهای تولیدکننده مصالح فلزی	۳۴/۲	۲۱/۳	۱۶۲/۷	۱۲۱/۳	۱۰۰/۰	۳۳/۲
شاخص بهای تولیدکننده مصالح غیر فلزی	۳۲/۸	۴۳/۲	۱۹۰/۱	۱۴۳/۲	۱۰۰/۰	۳۸/۱

جدول شماره ۲۹

توزیع جمعیت کل کشور برحسب مناطق شهری و روستایی (۱)

(هزار نفر)

	سهم (درصد)		سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۸
مناطق شهری	۷۶/۷	۷۶/۳	۶۵۴۲۷	۶۴۶۵۵	۶۳۸۷۶	۶۳۰۵۶
مناطق روستایی (۲)	۲۳/۳	۲۳/۷	۱۹۹۰۲	۲۰۰۴۵	۲۰۱۷۹	۲۰۳۵۳
جمعیت فعال	۳۱/۲	۳۰/۸	۲۶۶۳۸	۲۶۰۶۵	۲۵۸۲۲	۲۵۷۳۷
جمعیت کل کشور	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۸۵۳۲۹	۸۴۷۰۰	۸۴۰۵۵	۸۳۴۰۹

ماخذ: مرکز آمار ایران

۱- مرکز آمار ایران با توجه به تغییرات اجتماعی و فرهنگی جامعه از جمله همه‌گیری کرونا، در آبان ماه ۱۴۰۰ پیش‌بینی‌های جمعیتی را مورد بازنگری قرار داده است.

۲- شامل جمعیت غیر ساکن نیز می‌باشد.

جدول شماره ۳۰

میزان حداقل مزد اسمی و واقعی ماهانه

(هزار ریال)

	سال				
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
حداقل مزد اسمی	۱۵۱۶۹	۱۹۱۰۴	۲۶۵۵۵	۴۱۷۹۸	۵۳۰۸۳
متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (۱۴۰۰=۱۰۰)	۴۶/۵	۶۸/۴	۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۲۵/۸
حداقل مزد واقعی	۳۲۶۳۳	۲۷۹۳۸	۲۶۵۵۵	۲۷۲۹۴	۲۳۵۱۲

ماخذ: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

جدول شماره ۳۱

شاخص‌های کیفیت آموزش در ایران (۱)

(نفر)

	سال تحصیلی					درصد تغییر
	۱۳۹۸-۹۹	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	
دانش‌آموز به مدرسه	۱۳۸/۳	۱۳۷/۲	۱۴۰/۱	۱۴۳/۴	۱۴۵/۳	۱/۳
دانش‌آموز به کلاس	۲۴/۸	۲۴/۵	۲۵/۱	۲۵/۲	۲۵/۴	۰/۸
دانش‌آموز به معلم	۲۱/۵	۲۱/۶	۲۱/۲	۲۰/۵	۲۲/۳	۸/۹

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
 ۱- در محاسبه شاخص‌های کیفیت آموزش، دانش‌آموزان بزرگسال در نظر گرفته نشده‌اند.

جدول شماره ۳۲

دانش‌آموزان مدارس کشور

(هزار نفر)

	سهم (درصد)		درصد تغییر		سال تحصیلی				
	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۳۹۹-۱۴۰۰	
پیش‌دبستان یا آمادگی (۱)	۵/۶	۴/۹	۱۶/۵	۱۸/۳	۹۸۳	۸۴۴	۷۱۳	۶۲۰	۱۰۲۵
ابتدایی	۵۲/۹	۵۲/۷	۱/۵	۳/۴	۹۲۱۰	۹۰۷۸	۸۷۸۳	۸۴۴۴	۸۲۹۴
متوسطه اول	۲۱/۹	۲۱/۶	۲/۴	۱/۶	۳۸۰۴	۳۷۱۵	۳۶۵۶	۳۵۴۰	۳۴۲۲
متوسطه دوم (۲)	۱۰/۲	۱۰/۶	-۲/۵	-۱/۲	۱۷۸۳	۱۸۲۸	۱۸۵۰	۱۷۹۶	۱۷۴۴
مدارس فنی و حرفه‌ای	۳/۲	۲/۹	۱۴/۷	۵/۶	۵۶۴	۴۹۲	۴۶۶	۴۴۰	۴۲۲
کار و دانش	۳/۵	۳/۴	۴/۸	۴/۱	۶۱۰	۵۸۲	۵۵۹	۵۲۹	۵۱۷
سایر	۲/۶	۴/۰	-۳۴/۱	۱۶۰/۱	۴۵۴	۶۹۰	۲۶۵	۲۲۰	۲۷۰
جمع	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱/۰	۵/۷	۱۷۴۰۹	۱۷۲۲۹	۱۶۲۹۴	۱۵۵۹۰	۱۵۶۹۴

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
 ۱- آمار مربوط به سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ برآوردی است.
 ۲- شامل رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش نمی‌باشد.

جدول شماره ۳۳

تعداد مدارس، کلاس‌ها و کادر آموزشی

	سال تحصیلی		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۸-۹۹	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲
مدارس						
مناطق شهری	۶۰۴۹۰	۶۰۹۳۵	۶۱۱۹۷	۶۵۷۶۸	۶۳۳۳۹	۷/۵
مناطق روستایی	۵۷۲۰۵	۵۷۶۱۰	۵۹۰۸۶	۵۹۲۶۹	۵۹۰۴۹	۰/۳
کل کشور	۱۱۷۶۹۵	۱۱۸۵۴۵	۱۲۰۲۸۳	۱۲۵۰۳۷	۱۲۲۳۸۹	۴/۰
کلاس‌ها (۱)						
مناطق شهری	۴۳۶۰۲۶	۴۴۰۲۱۹	۴۴۹۷۳۳	۴۶۴۳۱۳	۴۷۵۶۵۸	۲/۴
مناطق روستایی	۱۸۵۹۲۰	۱۸۸۰۰۴	۱۸۸۱۷۵	۱۹۱۶۷۹	۱۹۱۴۳۷	۰/۱
کل کشور	۶۲۱۹۴۶	۶۲۸۲۲۳	۶۳۷۹۰۸	۶۵۵۹۹۲	۶۶۷۰۹۵	۱/۷
کادر آموزشی آموزشگاه‌ها (نفر)						
مناطق شهری	۴۹۸۴۴۹	۴۹۶۵۶۷	۵۲۱۹۳۶	۵۶۱۹۳۵	۵۱۴۰۶۲	۷/۷
مناطق روستایی	۲۱۸۵۹۳	۲۱۵۱۲۷	۲۳۲۳۶۵	۲۴۶۱۶۷	۲۴۶۳۷۸	۵/۹
کل کشور	۷۱۷۰۴۲	۷۱۱۶۹۴	۷۵۴۳۰۱	۸۰۸۱۰۲	۷۶۰۴۴۰	۷/۱

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
۱- بدون احتساب دانش‌آموزان بزرگسال

جدول شماره ۳۴

ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی

	۱۴۰۱-۱۴۰۲			۱۴۰۲-۱۴۰۳		
	شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل
ابتدایی	۷۲/۳	۲۷/۷	۱۰۰/۰	۷۳/۱	۲۶/۹	۱۰۰/۰
متوسطه اول	۷۷/۸	۲۲/۲	۱۰۰/۰	۷۸/۴	۲۱/۶	۱۰۰/۰
متوسطه دوم (۱)	۸۹/۳	۱۰/۷	۱۰۰/۰	۸۹/۱	۱۰/۹	۱۰۰/۰
جمع	۷۶/۷	۲۳/۳	۱۰۰/۰	۷۶/۴	۲۳/۶	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۵

دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی بر حسب جنس

	۱۴۰۱-۱۴۰۲		۱۴۰۲-۱۴۰۳		درصد تغییر	
	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر
ابتدایی	۴۴۱۱/۸	۴۶۶۶/۱	۴۴۷۳/۸	۴۷۳۵/۹	۱/۴	۱/۵
متوسطه اول	۱۸۰۹/۶	۱۹۰۵/۴	۱۸۵۹/۲	۱۹۴۴/۸	۲/۷	۲/۱
متوسطه دوم (۱)	۱۴۴۸/۲	۱۴۵۴/۷	۱۴۹۴/۲	۱۴۶۳/۵	۳/۲	۰/۶
جمع	۷۶۶۹/۶	۸۰۲۶/۲	۷۸۲۷/۱	۸۱۴۴/۲	۲/۱	۱/۵

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش
۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۶

دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی

(هزار نفر)

	سال تحصیلی		درصد تغییر		سهم در کل دانش‌آموزان (درصد)	
	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳
ابتدایی	۱۳۸۰/۷	۱۴۷۴/۲	۱۶/۰	۶/۸	۱۵/۲	۱۶/۰
متوسطه اول	۴۴۷/۷	۵۰۰/۶	۱۵/۸	۱۱/۸	۱۲/۱	۱۳/۲
متوسطه دوم (۱)	۳۶۵/۹	۳۸۴/۱	۱۲/۰	۵/۰	۱۲/۶	۱۳/۰
جمع	۲۱۹۴/۳	۲۳۵۸/۹	۱۵/۳	۷/۵	۱۴/۰	۱۴/۸

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۱- شامل دانش‌آموزان متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کار و دانش می‌باشد.

جدول شماره ۳۷

دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی

(هزار نفر)

	سال تحصیلی (۱)		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳
علوم تربیتی	۲۰۴/۰	۱۵۴/۸	۱۶۷/۳	۱۷۵/۴	۴/۹	۲/۹
علوم انسانی و هنر	۲۸۵/۶	۲۳۵/۴	۲۴۷/۱	۲۴۵/۸	-۰/۵	-۵/۱
علوم اجتماعی، بازرگانی و حقوق (۲)	۱۰۳۹/۲	۶۰۰/۷	۵۹۶/۳	۵۵۲/۳	-۳/۴	-۴/۱
علوم، ریاضیات و محاسبات	۲۱۴/۲	۱۴۸/۳	۱۴۷/۳	۱۴۱/۰	-۴/۳	-۶/۷
مهندسی، تولید و ساخت (۳)	۹۷۳/۹	۵۸۸/۰	۵۹۵/۷	۵۷۴/۶	-۳/۵	-۰/۸
کشاورزی و دامپزشکی	۸۰/۶	۶۱/۹	۶۱/۵	۶۱/۲	-۰/۵	-۳/۸
بهداشت و رفاه (بهبه‌یستی)	۲۷۷/۷	۲۳۷/۴	۲۴۲/۸	۲۳۶/۸	-۲/۵	-۲/۴
خدمات	۱۰۷/۹	۷۷/۸	۸۰/۲	۷۶/۷	-۴/۴	-۳/۳
جمع (۴)	۳۱۸۳/۰	۲۱۰۴/۴	۲۱۳۸/۳	۲۰۸۷/۵	-۲/۴	-۱/۹

ماخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱- براساس طبقه‌بندی جدید یونسکو، از سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶، تعداد گروه رشته‌های تحصیلی دانشجویان از ۸ به ۱۰ گروه افزایش یافته است. لذا، به منظور مقایسه آمار تعداد دانشجویان گروه رشته‌های تحصیلی سال ۱۳۹۵-۹۶ به بعد با سال‌های گذشته، اطلاعات برخی گروه‌ها جمع شده است. به همین دلیل، تغییرات تعداد دانشجویان هر گروه رشته تحصیلی باید با احتیاط مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

۲- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته‌های تحصیلی «علوم اجتماعی، روزنامه‌نگاری و اطلاع‌رسانی» و «بازرگانی، علوم اداری و حقوق» می‌باشد.

۳- در طبقه‌بندی جدید یونسکو، شامل گروه رشته تحصیلی «فناوری اطلاعات و ارتباطات» نیز می‌باشد.

۴- آمار دانشگاه آزاد اسلامی طی سال‌های تحصیلی، ۱۴۰۱-۱۴۰۰، ۱۴۰۲-۱۴۰۱ و ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در دسترس نیست.

جدول شماره ۳۸

دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی (۱)

(هزار نفر)

	سال تحصیلی		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۲-۱۴۰۳
پزشکی	۷۷/۵	۸۴/۱	۸۶/۲	۸۷/۳	۲/۵	۱/۳
علوم انسانی	۶۱۶/۴	۶۹۰/۰	۷۴۲/۳	۷۷۵/۷	۷/۶	۴/۵
علوم پایه	۶۵/۳	۷۰/۰	۷۲/۴	۷۳/۰	۳/۴	۰/۸
فنی و مهندسی	۲۴۰/۲	۲۵۱/۱	۲۵۰/۶	۲۵۴/۲	-۰/۲	۱/۵
کشاورزی و دامپزشکی	۳۲/۵	۳۴/۹	۳۳/۰	۳۳/۹	-۵/۳	۲/۶
هنر	۷۵/۸	۷۶/۰	۷۷/۳	۷۹/۵	۱/۷	۲/۹
جمع	۱۱۰۷/۷	۱۲۰۶/۱	۱۲۶۱/۸	۱۳۰۳/۷	۴/۶	۳/۳

ماخذ: دانشگاه آزاد اسلامی

۱- طی سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ آماری از سوی دانشگاه آزاد اسلامی ارائه نشده است.

درآمدهای مالیاتی دولت

(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

جدول شماره ۴۰

(هزار میلیارد ریال)

	سهام(درصد)		درصد تغییر		عملکرد سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
مالیات اشخاص حقوقی	۳۶/۱	۳۵/۷	۶۵/۱	۶۶/۲	۳۱۲۹/۷	۱۸۹۵/۸	۱۱۴۰/۴	۵۶۰/۰	۴۳۸/۲
اشخاص حقوقی دولتی	۶/۹	۴/۴	۱۵۲/۹	۵۳/۱	۵۹۷/۲	۲۳۶/۲	۱۵۴/۲	۱۰۱/۶	۱۸۱/۷
اشخاص حقوقی غیر دولتی	۲۹/۲	۳۱/۲	۵۲/۶	۶۸/۳	۲۵۳۲/۵	۱۶۵۹/۶	۹۸۶/۱	۴۵۸/۴	۲۵۶/۵
مالیات بر درآمد	۱۶/۳	۱۶/۰	۶۶/۱	۴۸/۶	۱۴۱۴/۹	۸۵۱/۶	۵۷۳/۰	۳۶۸/۷	۲۹۱/۰
حقوق	۹/۳	۱۰/۰	۵۲/۴	۴۳/۴	۸۰۸/۶	۵۳۰/۵	۳۶۹/۸	۲۳۸/۲	۱۵۲/۹
مشاغل	۶/۰	۵/۱	۹۱/۷	۵۷/۹	۵۱۶/۴	۲۶۹/۳	۱۷۰/۶	۱۰۴/۴	۱۱۵/۹
مستغلات	۱/۰	۰/۹	۶۸/۷	۹۵/۸	۸۲/۴	۴۸/۹	۲۵/۰	۲۱/۸	۱۵/۳
سایر	۰/۱	۰/۱	۱۵۶/۰	-۶۱/۰	۷/۶	۳/۰	۷/۶	۴/۳	۶/۹
مالیات بر ثروت	۳/۳	۳/۶	۴۸/۴	۳۶/۰	۲۸۶/۳	۱۹۲/۹	۱۴۱/۹	۲۳۴/۴	۸۳/۹
مالیات بر ارث	۰/۳	۰/۴	۲۹/۷	۳۷/۶	۲۹/۵	۲۲/۷	۱۶/۵	۹/۳	۶/۲
نقل و انتقالات سرقفلی	۰/۴	۰/۵	۳۹/۴	۶۳/۱	۳۸/۰	۲۷/۳	۱۶/۷	۱۸/۰	۱۵/۶
حق تمبر و اوراق بهادار	۰/۴	۰/۴	۳۷/۰	۴۷/۷	۳۰/۶	۲۲/۳	۱۵/۱	۱۵/۹	۱۱/۸
سایر	۲/۲	۲/۳	۵۶/۱	۲۹/۰	۱۸۸/۲	۱۲۰/۶	۹۳/۵	۱۹۱/۱	۵۰/۳
جمع مالیات‌های مستقیم	۵۵/۷	۵۵/۳	۶۴/۳	۵۸/۵	۴۸۳۰/۹	۲۹۴۰/۴	۱۸۵۵/۲	۱۱۶۳/۱	۸۱۳/۱
مالیات بر واردات	۱۰/۴	۱۱/۱	۵۱/۹	۱۳۸/۶	۸۹۷/۵	۵۹۰/۸	۲۴۷/۶	۱۷۹/۷	۲۰۳/۱
حقوق ورودی	۹/۰	۹/۷	۵۱/۲	۱۷۲/۰	۷۸۳/۵	۵۱۸/۰	۱۹۰/۵	۱۴۰/۷	۱۵۸/۸
سایر(۱)	۱/۳	۱/۴	۵۶/۶	۲۷/۴	۱۱۴/۰	۷۲/۸	۵۷/۲	۳۹/۰	۴۴/۳
مالیات بر کالاها و خدمات	۳۳/۹	۳۳/۵	۶۵/۰	۵۴/۲	۲۹۴۰/۹	۱۷۸۲/۷	۱۱۵۵/۸	۷۲۵/۱	۵۹۲/۲
فراآورده‌های نفتی	۰/۱	۰/۸	-۸۱/۸	-۲۲/۳	۷/۴	۴۰/۶	۵۲/۳	۵۹/۹	۶۹/۸
مالیات بر ارزش افزوده	۲۱/۹	۲۲/۹	۵۵/۹	۴۹/۴	۱۸۹۴/۳	۱۲۱۵/۳	۸۱۳/۳	۵۲۵/۴	۳۹۲/۴
فروش سیگار	۰/۷	۰/۶	۷۷/۰	۱۴۶/۴	۵۶/۷	۳۲/۰	۱۳/۰	۹/۰	۷/۹
نقل و انتقالات اتومبیل	۱/۷	۱/۷	۶۳/۴	۴۷۲/۱	۱۴۸/۸	۹۱/۰	۱۵/۹	۲۰/۵	۱۴/۵
مالیات شماره‌گذاری خودرو	۱/۵	۱/۲	۹۲/۶	۱۸۱/۸	۱۲۵/۷	۶۵/۳	۲۳/۲	۷/۵	۵/۳
عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور	۰/۲	۰/۴	۶/۱	۶۹/۶	۲۱/۷	۲۰/۴	۱۲/۰	۱/۳	۱۱/۵
سایر(۲)	۷/۹	۶/۰	۱۱۵/۸	۴۰/۷	۶۸۶/۴	۳۱۸/۰	۲۲۶/۱	۱۰۱/۵	۹۰/۸
جمع مالیات‌های غیر مستقیم	۴۴/۳	۴۴/۷	۶۱/۷	۶۹/۱	۳۸۳۸/۴	۲۳۷۳/۶	۱۴۰۳/۴	۹۰۴/۸	۷۹۵/۳
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۶۳/۱	۶۳/۱	۸۶۶۹/۴	۵۳۱۳/۹	۳۲۵۸/۶	۲۰۶۷/۸	۱۶۰۸/۴

ماخذ: خزانه‌داری کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- شامل حقوق ورودی دستگاه‌های اجرایی (جمع - خرجی) نیز می‌باشد.

۲- شامل ۲ درصد مالیات سایر کالاها، یک درصد نرخ مالیات بر موضوع ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، ۰/۲۷ درصد از ۳ درصد تعرفه مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها و مالیات بر مصرف سیگار می‌باشد.

سایر درآمدهای دولت
(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

(هزار میلیارد ریال)

جدول شماره ۴۱

	سه‌م (درصد)		درصد تغییر		عملکرد سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۵۷/۲	۶۱/۱	۲۹/۳	۳۹/۸	۱۳۰۴/۵	۱۰۰۸/۶	۷۲۱/۴	۳۷۰/۲	۲۳۸/۹
سود سهام شرکت‌های دولتی	۳۰/۴	۳۲/۸	۲۸/۲	۳۹/۵	۶۹۳/۴	۵۴۰/۸	۳۸۷/۸	۱۵۸/۶	۱۱۹/۸
درآمدهای حاصل از اجاره	۰/۲	۰/۲	۸۰/۹	۸۵/۷	۵/۶	۳/۱	۱/۷	۰/۹	۰/۶
سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۲۶/۵	۲۸/۲	۳۰/۳	۴۰/۰	۶۰۵/۵	۴۶۴/۶	۳۳۱/۹	۲۱۰/۸	۱۱۸/۴
درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات	۱۳/۳	۱۳/۷	۳۳/۵	۴۳/۱	۳۰۲/۲	۲۲۶/۴	۱۵۸/۲	۱۱۰/۲	۸۷/۵
درآمد حاصل از خدمات	۱۲/۹	۱۳/۴	۳۲/۵	۴۱/۳	۲۹۳/۸	۲۲۱/۸	۱۵۷/۰	۱۰۹/۶	۸۶/۳
خدمات قضایی و ثبتی	۵/۶	۶/۵	۱۸/۴	۳۰/۵	۱۲۶/۷	۱۰۷/۱	۸۲/۰	۶۶/۳	۵۲/۰
خدمات آموزشی و فرهنگی	۰/۵	۰/۴	۷۰/۹	۷۴/۶	۱۱/۰	۶/۵	۳/۷	۲/۲	۱/۵
خدمات کشاورزی، صنعتی و معدنی	۰/۱	۰/۲	-۵۲/۴	۳۶۲/۵	۱/۸	۳/۹	۰/۸	۰/۵	۰/۳
سایر (۱)	۶/۸	۶/۳	۴۷/۷	۴۸/۲	۱۵۴/۲	۱۰۴/۴	۷۰/۴	۴۰/۶	۳۲/۵
درآمدهای حاصل از فروش کالاها	۰/۴	۰/۳	۸۰/۷	۲۷۶/۰	۸/۴	۴/۷	۱/۲	۰/۵	۱/۲
درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات	۷/۵	۶/۱	۷۰/۱	۷/۲	۱۷۱/۹	۱۰۱/۱	۹۴/۳	۵۷/۰	۴۶/۷
جرایم رانندگی	۲/۹	۰/۶	☐	-۶۸/۵	۶۵/۹	۹/۶	۳۰/۶	۳۴/۲	۲۷/۴
درآمدهای حاصل از مبارزه با مواد مخدر	*	*	-۱۸/۳	۴۴/۲	۰/۶	۰/۸	۰/۵	۰/۳	۰/۲
جرایم و مجازات‌های موضوع قانون کار، ورود و اقامت غیر مجاز	۰/۱	۰/۱	۳/۶	۱۰۹/۸	۲/۱	۲/۰	۱/۰	۰/۴	۰/۲
سایر	۴/۵	۵/۴	۱۶/۵	۴۲/۵	۱۰۳/۳	۸۸/۶	۶۲/۲	۲۲/۲	۱۸/۹
درآمدهای متفرقه	۲۲/۰	۱۹/۰	۶۰/۲	-۵۷/۲	۵۰۲/۳	۳۱۳/۶	۷۳۳/۳	۱۸۶/۴	۱۹۰/۳
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۳۸/۳	-۳/۴	۲۲۸۱/۰	۱۶۴۹/۶	۱۷۰۷/۲	۷۲۳/۸	۵۶۳/۴

ماخذ: خزانه‌داری کل کشور وزارت امور اقتصادی و دارایی
۱- شامل درآمدهای حاصل از خدمات بهداشتی و درمانی، مخبراتی، آزمایشگاهی و فروش سایر خدمات می‌باشد.

واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

(هزار میلیارد ریال)

	سهام (درصد)		درصد تغییر		عملکرد سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
واگذاری دارایی‌های مالی	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۴/۴	۱۸/۲	۶۲۸۱/۲	۴۳۴۹/۴	۳۶۷۸/۸	۲۶۵۳/۹	۱۶۹۸/۶
استفاده از منابع خارجی	۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	*
استفاده از تسهیلات خارجی	۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	*
دریافت اصل وام‌های خارجی دولت	۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
استفاده از منابع داخلی	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۴/۴	۱۸/۲	۶۲۸۱/۲	۴۳۴۹/۴	۳۶۷۸/۸	۲۶۵۳/۹	۱۶۹۸/۶
فروش اوراق مشارکت و اسناد خزانه اسلامی (۱)	۵۱/۴	۳۵/۷	۱۰۷/۸	-۲۳/۲	۳۲۲۸/۳	۱۵۵۳/۴	۲۰۲۳/۹	۱۹۱۴/۱	۹۶۲/۷
وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی	۱۴/۴	۳۳/۵	-۳۸/۰	۷۳/۳	۹۰۳/۷	۱۴۵۸/۲	۸۴۱/۵	۳۵۱/۱	۵۴/۱
منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی	۴/۴	۷/۵	-۱۶/۴	□	۲۷۳/۶	۳۲۷/۴	۱۷/۰	۳۱/۱	۳۶/۴
منابع حاصل از واگذاری سهام سهام‌الشرکه اموال	۱۰/۰	۰/۰	۰	۰	۶۲۹/۹	۰/۰	۰/۰	۲۳۴/۶	۱۶/۵
منابع حاصل از فروش واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق ETF	۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۵۵/۹	۰/۰
فروش سهام و سهام‌الشرکه شرکت‌های دولتی وابسته به جهاد کشاورزی	*	*	۱/۶	-۵۷/۵	۰/۳	۰/۳	۰/۶	۰/۹	۰/۶
منابع حاصل از فروش سهام و دارایی‌های مالی جهت تادیه بدهی	۰/۰	۲۶/۰	-۱۰۰/۰	۳۷/۲	۰/۰	۱۱۳۰/۵	۸۲۳/۹	۰/۰	۰/۰
سایر واگذاری‌ها (۲)	۰/۰	۰/۰	۰	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۸/۷	۰/۶
منابع حاصل از دریافت وام‌های داخلی دولت	۰/۲	۰/۷	-۵۳/۰	-۵۷/۶	۱۴/۶	۳۱/۱	۷۳/۲	۲۴/۱	۲۲/۱
منابع حاصل از برگشتی سال‌های قبل	۰/۷	۰/۶	۵۶/۴	۳۷/۸	۴۲/۶	۲۷/۲	۱۹/۸	۱۰/۵	۶/۰
منابع حاصل از استفاده از صندوق توسعه ملی	۲۷/۶	۲۹/۴	۳۵/۴	۷۷/۶	۱۷۳۲/۰	۱۳۷۹/۶	۷۲۰/۴	۳۵۴/۱	۶۵۳/۶
تنخواه‌گردان خزانه دولت	۵/۷	۰/۰	۰	۰	۳۶۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
تملک دارایی‌های مالی	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۴۰/۴	-۹/۴	۱۹۶۳/۷	۱۳۹۸/۷	۱۵۴۴/۱	۵۲۶/۴	۴۷۱/۸
موجودی حساب درآمد عمومی (حساب شماره ۸۰۰۱)	۰/۰	۳/۸	-۱۰۰/۰	۰	۰/۰	۵۳/۳	۰/۰	۷/۲	۰/۰
بازپرداخت سررسید اسناد خزانه اسلامی	۸۶/۱	۹۲/۶	۳۰/۶	۱۰۸/۵	۱۶۹۰/۷	۱۲۹۴/۷	۶۲۰/۹	۳۹۴/۷	۲۹۶/۹
سایر (۳)	۱۳/۹	۳/۶	۴۳۸/۳	-۹۴/۵	۲۷۳/۰	۵۰/۷	۹۲۳/۱	۱۲۴/۴	۱۷۴/۹
خالص واگذاری دارایی‌های مالی	-	-	۴۶/۳	۳۸/۲	۴۳۱۷/۵	۲۹۵۰/۸	۲۱۳۴/۸	۲۱۲۷/۵	۱۲۲۶/۷

ماخذ: خزانه‌داری کل کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱- شامل اوراق تسویه نوع اول و دوم می‌باشد.

۲- شامل منابع حاصل از واگذاری معادن و طرح‌های عمرانی می‌باشد.

۳- شامل اوراق تسویه خزانه (جمع - خرجی) و سایر می‌باشد.

جدول شماره ۴۳

وزن صادرات گمرکی (۱)

(هزار تن)

سال	درصد تغییر		سهم (درصد)		۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱						
۶۳۷۲	۷۷۵۱	۷۶۸۰	۷۱۳۵	۸۱۰۷	-۷/۱	۱۳/۶	۵/۸	۵/۹	۱۴۰۲	کالاهای سنتی و کشاورزی
۲۶۴۸	۳۲۴۶	۳۳۶۳	۳۱۰۸	۳۲۶۹	-۷/۶	۵/۲	۲/۵	۲/۴	۱۴۰۱	میوه‌های تازه و خشک
۳	۴	۴	۳	۳	-۲۳/۷	-۱۸/۱	*	*	۱۴۰۲	فرش دست‌بافت
۲	۲	۲	۱۶	۳	□	-۸۱/۸	*	*	۱۴۰۱	حیوانات زنده
۲۶۴۱	۳۳۲۸	۳۰۱۸	۲۷۰۳	۳۳۵۵	-۱۰/۴	۲۴/۱	۲/۲	۲/۴	۱۴۰۲	سبزیجات و نباتات
۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۲	-۱۷/۰	۲/۴	*	*	۱۴۰۱	زعفران
۲۱	۱۸	۲۸	۳۴	۲۷	۱۹/۳	-۲۱/۶	*	*	۱۴۰۲	انواع پوست و چرم
۳	۶	۶	۵	۶	-۱۴/۷	۱/۲	*	*	۱۴۰۱	روده
۱۰۵۳	۱۱۴۸	۱۲۵۸	۱۲۴۵	۱۴۴۶	۰/۶	۱۴/۲	۱/۰	۱/۰	۱۴۰۲	سایر
۱۳۸۷۵	۳۵۶۲	۴۵۵۰	۸۵۵۵	۲۲۱۳۷	۸۸/۰	۱۵۸/۸	۶/۹	۱۶/۰	۱۴۰۱	کلوخه‌های کانی فلزی
۱۱۳۰۲۶	۱۰۰۱۹۷	۱۰۹۸۹۲	۱۰۸۳۵۳	۱۰۷۷۶۰	-۱/۴	-۰/۵	۸۷/۳	۷۸/۱	۱۴۰۲	کالاهای صنعتی
۴۵۵۷۸	۳۴۹۶۷	۴۲۲۶۸	۴۲۹۸۹	۳۶۰۱۱	۱/۷	-۱۶/۲	۳۴/۷	۲۶/۱	۱۴۰۱	فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز
۳۱۵۲۰	۱۹۰۲۷	۳۰۴۱۵	۳۱۵۷۷	۲۳۳۸۹	۳/۸	-۲۵/۹	۲۵/۵	۱۶/۹	۱۴۰۲	گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی
۳۶۷	۳۳۴	۷۷۲	۱۳۹۸	۱۹۵۷	۸۱/۰	۴۰/۱	۱/۱	۱/۴	۱۴۰۱	نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار
۹۰۲۲	۱۰۳۹۴	۶۲۳۰	۴۱۰۹	۴۰۰۴	-۳۴/۰	-۲/۶	۳/۳	۲/۹	۱۴۰۲	روغن‌های سبک و فرآورده‌ها
۱۲۰۲۳	۱۰۸۰۲	۱۳۰۲۲	۱۲۶۲۷	۱۳۹۴۴	-۳/۰	۱۰/۴	۱۰/۲	۱۰/۱	۱۴۰۱	چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها
۹۶۷۰	۱۰۹۷۱	۱۱۱۰۲	۱۰۹۸۹	۱۲۹۰۰	-۱/۰	۱۷/۴	۸/۹	۹/۳	۱۴۰۲	محصولات شیمیایی آلی
۱۲۳۰	۱۰۹۹	۹۰۵	۱۱۰۳	۴۴۹	۲۱/۹	-۵۹/۳	۰/۹	۰/۳	۱۴۰۱	هیدروکربورهای حلقوی (بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)
۷۰۹۴	۸۶۳۱	۹۱۱۸	۸۷۱۹	۱۰۷۱۷	-۴/۴	۲۲/۹	۷/۰	۷/۸	۱۴۰۲	متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول
۲۲۸	۳۲۵	۵۳۶	۶۲۳	۶۱۴	۱۶/۲	-۱/۴	۰/۵	۰/۴	۱۴۰۱	آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها
۴۶۰۰	۵۰۱۴	۵۱۵۴	۴۷۶۸	۴۴۸۵	-۷/۵	-۵/۹	۳/۸	۳/۳	۱۴۰۲	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد
۳۰۵۷۰	۲۷۰۷۳	۲۶۶۵۳	۲۴۳۳۶	۲۶۶۸۲	-۸/۷	۹/۶	۱۹/۶	۱۹/۳	۱۴۰۱	خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی
۶۶	۷۴	۷۵	۸۴	۸۱	۱۲/۰	-۴/۳	۰/۱	۰/۱	۱۴۰۲	ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه
۳۷	۳۵	۴۳	۵۰	۵۹	۱۶/۰	۱۷/۸	*	*	۱۴۰۱	وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن
۱۶۴۷	۱۸۶۰	۱۸۵۰	۱۷۸۳	۲۰۴۳	-۳/۶	۱۴/۶	۱/۴	۱/۵	۱۴۰۲	محصولات شیمیایی غیر آلی
۱۰۸	۲۰۷	۲۲۰	۲۲۵	۲۴۴	۲/۳	۸/۴	۰/۲	۰/۲	۱۴۰۱	اکسید و هیدروکسیدهای فلزی
۶۵۶	۵۸۷	۵۳۳	۵۸۳	۶۴۲	۹/۶	۱۰/۰	۰/۵	۰/۵	۱۴۰۲	آمونیاک
۳۲۸	۳۱۹	۲۷۳	۱۹۲	۲۴۱	-۲۹/۷	۲۵/۴	۰/۲	۰/۲	۱۴۰۱	انواع گوگرد
۸۹	۹۶	۹۱	۹۸	۹۸	۷/۴	-۰/۱	۰/۱	۰/۱	۱۴۰۲	فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها
۰/۰۱	۰/۰	۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۱	۶۸/۸	۱۶۹/۴	*	*	۱۴۰۱	زیورآلات و جواهرآلات
۲۷۲	۳۱۷	۳۴۶	۳۵۸	۴۱۲	۳/۷	۱۴/۹	۰/۳	۰/۳	۱۴۰۲	صابون، پودر و سایر مواد شوینده
۳۴	۴۶	۳۶	۴۰	۴۶	۱۱/۶	۱۵/۱	*	*	۱۴۰۱	کفش
۸۲۲۲	۸۶۱۹	۸۷۱۷	۹۶۰۶	۱۰۳۸۶	۱۰/۲	۸/۱	۷/۷	۷/۵	۱۴۰۲	سایر
۱۸	۱۱۰۷	۱۴	۱۰	۳	-۲۸/۳	-۶۸/۶	*	*	۱۴۰۱	کالاهای طبقه‌بندی نشده
۱۳۳۳۰۲	۱۱۲۶۱۶	۱۲۲۱۳۷	۱۲۴۰۵۳	۱۳۸۰۰۷	۱/۶	۱۱/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۴۰۲	جمع کل

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران
۱- بدون احتساب صادرات میعانات گازی

ارزش صادرات گمرکی (۱)

(میلیون دلار)

	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
کالاهای سنتی و کشاورزی	۴۹۷۸	۵۲۰۱	۴۶۳۸	۴۶۵۶	۵۶۶۵	۱۱/۳
میوه‌های تازه و خشک	۲۳۹۴	۲۹۲۰	۲۳۵۸	۱۸۹۴	۲۴۹۷	۵/۰
فرش دست‌بافت	۷۲	۷۲	۶۴	۵۱	۴۰	۰/۱
حیوانات زنده	۶	۶	۸	۴۷	۹	*
سبزیجات و نباتات	۹۹۳	۹۴۱	۸۷۰	۸۱۲	۱۱۷۳	۲/۳
زعفران	۲۹۷	۱۹۰	۱۵۴	۲۴۷	۲۱۲	۰/۴
انواع پوست و چرم	۵۰	۴۶	۵۶	۴۵	۴۷	۰/۱
روده	۳۶	۵۲	۵۸	۶۴	۵۴	۰/۱
سایر	۱۱۳۱	۱۰۷۴	۱۰۷۰	۱۴۹۷	۱۶۳۴	۳/۳
کل‌وجه‌های کانی فلزی	۱۰۸۵	۲۹۱	۵۶۰	۱۰۶۳	۲۳۳۸	۴/۷
کالاهای صنعتی	۳۴۷۰۴	۲۸۲۸۸	۴۲۸۲۸	۴۸۱۵۳	۴۱۸۹۲	۸۳/۹
فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز	۱۴۹۹۸	۹۵۰۶	۱۳۱۶۰	۱۹۸۷۹	۱۵۰۵۳	۳۰/۱
گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	۹۱۳۷	۴۶۵۳	۸۳۰۱	۱۴۳۱۷	۹۵۶۲	۱۹/۱
نفتالین و سایر مخلوط‌های هیدروکربورهای بودار	۱۷۱	۸۷	۴۰۸	۸۵۴	۹۴۴	۱/۹
روغن‌های سبک و فرآورده‌ها	۴۴۰۲	۳۶۸۷	۲۸۲۵	۲۵۸۲	۲۰۵۹	۴/۱
چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	۴۸۹۷	۴۵۵۵	۸۱۷۸	۶۶۴۶	۷۰۹۱	۱۴/۲
محصولات شیمیایی آلی	۲۹۴۵	۲۳۸۷	۴۰۸۰	۴۰۷۰	۳۹۶۵	۷/۹
هیدروکربورهای حلقوی (بنزن، واکسیلن‌ها، تولوئن و ...)	۷۴۸	۴۶۲	۶۴۵	۸۱۰	۳۰۹	۰/۶
متانول (الکل متیلیک) و اتیلن گلیکول	۱۵۷۷	۱۵۳۹	۲۸۴۶	۲۵۲۵	۲۶۸۱	۵/۴
آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها	۱۱۶۶	۱۲۳۹	۲۸۷۴	۲۶۳۱	۲۵۵۱	۵/۱
مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۴۳۳۳	۴۶۵۸	۶۳۲۱	۵۴۴۱	۴۶۷۴	۹/۴
خاک و سنگ، سیمان، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	۹۲۸	۹۰۰	۹۷۴	۱۰۶۹	۱۲۵۳	۲/۵
ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	۱۵۴	۲۰۱	۱۸۶	۱۷۸	۱۸۰	۰/۴
وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	۱۳۵	۱۱۸	۱۳۸	۱۵۷	۲۱۱	۰/۴
محصولات شیمیایی غیر آلی	۲۶۵	۲۶۱	۵۱۱	۸۳۵	۶۳۴	۱/۳
اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	۶۳	۶۳	۱۰۱	۱۶۵	۲۳۵	۰/۵
آمونیاک	۸۴	۶۸	۲۰۵	۴۴۴	۲۰۶	۰/۴
انواع گوگرد	۲۲	۱۵	۴۹	۴۷	۲۰	*
فرش ماشینی و سایر کف‌پوش‌ها	۳۰۱	۲۴۸	۲۷۷	۲۹۰	۲۸۹	۰/۶
زیورآلات و جواهرآلات	۶۰	۳۲	۱۳۷	۴۵	۵۴	۰/۱
صابون، پودر و سایر مواد شوینده	۱۰۹	۱۳۰	۱۴۶	۱۵۱	۲۱۱	۰/۴
کفش	۸۲	۱۰۶	۹۲	۸۹	۹۴	۰/۲
سایر	۴۳۳۰	۳۹۴۶	۵۷۵۳	۶۶۷۲	۵۶۳۲	۱۱/۳
کالاهای طبقه‌بندی نشده	۱۱۹	۶۰۵	۲۷۲	۱۶۶	۴۳	۰/۱
جمع کل	۴۰۸۸۶	۳۴۴۸۵	۴۸۲۹۷	۵۴۰۳۸	۴۹۹۳۷	۱۰۰/۰

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران
۱- بدون احتساب صادرات میعانات گازی

جدول شماره ۴۵

وزن واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا

(هزار تن)

	سال		درصد تغییر		سهیم (درصد)	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۳
مواد غذایی و حیوانات زنده	۲۰۸۳۴	۱۹۸۴۶	۲۶۰۰۴	۲۰۸۲۸	۲۰۴۱۵	۵۱/۶
لبنیات و تخم‌مرغ	۶۱	۲۱	۳۰	۱۲	۲۳	۰/۱
غلات و فرآورده‌های آن	۱۵۳۷۴	۱۶۰۸۸	۲۱۰۵۰	۱۶۸۰۵	۱۶۳۶۳	۴۱/۴
شکر و فرآورده‌های آن و عسل	۱۸۵۰	۱۰۳۲	۱۲۱۷	۱۲۸۱	۷۴۶	۱/۹
قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه	۱۷۳	۱۴۹	۱۷۵	۲۲۲	۱۶۸	۰/۴
میوه‌ها و سبزی‌ها	۷۳۹	۶۲۱	۹۶۷	۹۵۹	۹۸۸	۲/۵
سایر	۲۶۳۷	۱۹۳۴	۲۵۶۵	۱۵۵۰	۲۱۲۸	۵/۴
نوشابه‌ها و دخانیات	۳۸	۴۸	۳۳	۵۴	۴۸	۰/۱
مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی	۴۶۳۹	۴۵۲۶	۴۷۴۳	۵۱۵۲	۵۷۱۰	۱۴/۴
کائوچوی خام	۱۲۴	۱۳۹	۱۱۹	۱۲۷	۱۴۸	۰/۴
الیاف نساجی ذکر نشده	۲۸۱	۲۴۰	۲۲۱	۲۶۰	۲۹۹	۰/۸
انواع کودهای خام و مواد معدنی	۴۱۴	۳۸۶	۴۹۰	۳۸۰	۴۱۹	۱/۱
سایر	۳۸۲۰	۳۷۶۲	۳۹۱۳	۴۳۸۶	۴۸۴۳	۱۲/۲
مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن	۱۱۸۸	۱۴۸۰	۱۷۴۰	۱۷۴۷	۲۰۶۰	۵/۲
روغن‌های گیاهی و حیوانی	۱۶۰۶	۱۲۷۷	۱۹۷۷	۱۴۸۷	۱۶۹۰	۴/۳
روغن‌های گیاهی	۱۶۰۵	۱۲۷۶	۱۹۷۶	۱۴۸۶	۱۶۸۹	۴/۳
سایر	۱	۱	۱	.	.	*
مواد شیمیایی	۲۴۸۲	۱۷۶۲	۱۷۵۶	۲۱۱۶	۲۵۰۸	۶/۳
مواد و ترکیبات شیمیایی	۹۹۶	۶۸۴	۶۰۰	۷۸۹	۸۴۸	۲/۱
موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود	۱۱۰	۹۰	۹۴	۱۰۳	۱۰۸	۰/۳
محصولات پزشکی و دارویی	۲۸	۲۰	۲۶	۳۱	۵۸	۰/۱
مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی	۵۷۳	۴۷۶	۵۶۱	۶۱۴	۷۳۴	۱/۹
مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده	۲۹۸	۲۵۱	۲۲۷	۲۷۵	۲۹۶	۰/۷
سایر	۴۷۶	۲۴۲	۲۴۷	۳۰۴	۴۶۴	۱/۲
کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها صورت گرفته است	۳۷۱۸	۳۴۶۲	۳۲۷۳	۳۹۴۶	۴۷۴۶	۱۲/۰
کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها	۱۰۶۸	۶۲۳	۵۸۵	۷۲۲	۷۳۵	۱/۹
انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن	۳۳۹	۲۳۳	۲۹۸	۲۵۰	۴۶۹	۱/۲
کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی	۱۷۲	۱۷۳	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۱	۰/۴
آهن و فولاد	۱۰۱۸	۱۴۳۷	۱۲۰۲	۱۵۲۴	۱۹۶۱	۵/۰
سایر	۱۱۲۱	۹۹۶	۱۰۱۹	۱۱۹۵	۱۴۳۰	۳/۶
ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل	۱۲۲۱	۱۲۵۷	۱۵۹۶	۱۹۳۰	۲۲۵۹	۵/۷
ماشین‌آلات غیر الکتریکی	۶۷۶	۷۰۵	۸۳۳	۹۴۱	۱۰۶۷	۲/۷
ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی	۳۰۶	۲۹۳	۳۲۳	۲۷۵	۳۱۴	۰/۸
وسایل حمل و نقل	۲۴۰	۲۵۸	۴۴۰	۷۱۴	۸۷۸	۲/۲
کالاهای ساخته شده متفرقه	۹۵	۶۹	۷۰	۹۸	۱۳۰	۰/۳
لوازم علمی و حرفه‌ای	۳۶	۲۸	۲۸	۳۳	۳۳	۰/۱
اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده	۴۹	۳۶	۳۶	۵۳	۷۱	۰/۲
سایر	۱۰	۶	۷	۱۲	۱۶	*
کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند	۴	۱	۱	۱	۱	*
جمع کل	۳۵۸۲۵	۳۳۷۳۰	۴۱۱۹۳	۳۷۳۵۸	۳۹۵۵۶	۱۰۰/۰

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

ارزش واردات گمرکی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی کالا

(میلیون دلار)

	درصد تغییر		سال		سهام (درصد)	
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱
مواد غذایی و حیوانات زنده	۹۵۹۶	۷۶۷۲	۱۱۶۸۰	۱۲۷۳۹	۱۱۵۷۹	۱۷/۳
لبنیات و تخم‌مرغ	۳۶۸	۱۱۵	۱۳۰	۷۴	۱۶۴	۰/۲
غلات و فرآورده‌های آن	۵۱۲۶	۴۸۵۷	۷۶۳۲	۸۶۹۲	۷۰۰۵	۱۰/۵
شکر و فرآورده‌های آن و عسل	۶۶۸	۳۹۵	۵۶۶	۷۱۱	۵۱۹	۰/۸
قهوه، چای، کاکائو، ادویه‌جات و سایر محصولات مشابه	۶۴۵	۵۵۳	۶۵۸	۹۸۱	۶۵۱	۱/۰
میوه‌ها و سبزی‌ها	۵۷۰	۴۸۱	۷۷۲	۸۱۹	۸۲۴	۱/۲
سایر	۲۲۱۹	۱۲۷۱	۱۹۲۲	۱۴۶۲	۲۴۱۷	۳/۶
نوشابه‌ها و دخانیات	۲۲۸	۲۵۵	۳۱۱	۳۱۲	۳۰۰	۰/۴
مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی	۳۱۵۷	۲۹۶۶	۳۶۲۴	۴۶۸۲	۴۸۶۴	۷/۳
کائوچو خام	۲۳۷	۲۵۴	۲۵۶	۲۸۶	۳۱۰	۰/۵
الیاف نساجی ذکر نشده	۶۴۲	۵۰۵	۵۹۷	۷۴۷	۷۳۷	۱/۱
انواع کودهای خام و مواد معدنی	۱۲۰	۱۰۱	۱۱۶	۱۱۸	۱۴۶	۰/۲
سایر	۲۱۵۸	۲۱۰۷	۲۶۵۴	۳۵۳۲	۳۶۷۱	۵/۵
مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن	۴۵۹	۴۸۸	۸۵۰	۱۱۹۹	۱۱۵۶	۱/۷
روغن‌های گیاهی و حیوانی	۱۲۳۵	۱۱۵۵	۲۷۳۴	۲۵۴۷	۲۴۰۴	۳/۶
روغن‌های گیاهی	۱۲۲۹	۱۱۴۸	۲۷۲۷	۲۵۴۱	۲۳۹۸	۳/۶
سایر	۶	۷	۷	۶	۶	*
مواد شیمیایی	۷۴۱۹	۶۲۱۶	۷۸۰۲	۸۲۹۴	۸۵۳۸	۱۲/۸
مواد و ترکیبات شیمیایی	۲۰۰۲	۱۶۳۰	۲۰۳۰	۲۴۴۲	۲۲۸۷	۳/۴
موادی که در رنگرزی و دباغی به کار می‌رود	۴۴۴	۳۹۹	۴۰۶	۴۳۴	۴۶۱	۰/۷
محصولات پزشکی و دارویی	۱۸۳۵	۱۵۸۷	۲۴۰۱	۱۸۹۴	۱۶۸۴	۲/۵
مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ‌های مصنوعی	۱۳۴۴	۱۱۵۴	۱۴۲۱	۱۷۰۵	۱۸۶۵	۲/۸
مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده	۱۲۴۱	۱۰۷۴	۱۰۶۷	۱۲۰۹	۱۴۰۸	۲/۱
سایر	۵۵۵	۴۲۳	۴۷۷	۶۱۰	۸۳۳	۱/۲
کالاهایی که طبقه‌بندی آنها برحسب ماده به کار رفته در آنها صورت گرفته است	۵۷۴۳	۴۹۸۱	۵۶۰۸	۷۰۶۱	۷۷۷۱	۱۱/۶
کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آنها	۱۲۸۵	۸۱۳	۸۰۱	۱۰۷۹	۱۰۹۰	۱/۶
انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن	۹۴۶	۶۹۷	۱۱۵۲	۱۲۱۲	۱۴۷۳	۲/۲
کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی	۴۱۶	۴۴۹	۴۷۹	۵۰۰	۵۱۹	۰/۸
آهن و فولاد	۱۳۶۳	۱۶۸۸	۱۶۸۶	۲۳۷۶	۲۳۶۵	۳/۵
سایر	۱۷۳۳	۱۳۳۴	۱۴۹۰	۱۸۹۴	۲۳۲۳	۳/۵
ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل	۱۴۳۷۳	۱۳۶۱۶	۱۸۸۵۴	۲۱۳۳۶	۲۵۶۰۰	۳۸/۳
ماشین‌آلات غیر الکتریکی	۶۶۷۷	۵۸۰۶	۶۹۰۰	۷۷۳۶	۹۳۸۷	۱۴/۰
ماشین‌آلات، دستگاه‌ها و ابزارهای الکتریکی	۵۷۵۳	۵۸۳۸	۷۹۹۱	۷۰۵۵	۸۱۳۹	۱۲/۲
وسایل حمل و نقل	۱۹۴۳	۱۹۷۲	۳۹۶۲	۶۵۴۶	۸۰۷۴	۱۲/۱
کالاهای ساخته شده متفرقه	۱۶۶۸	۱۴۵۶	۱۵۹۲	۲۰۰۰	۲۶۸۱	۴/۰
لوازم علمی و حرفه‌ای	۱۰۸۵	۹۴۶	۹۵۶	۱۰۸۰	۱۲۶۷	۱/۹
اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده	۶۱۴	۴۶۱	۵۸۳	۸۳۷	۱۲۸۷	۱/۹
سایر	۶۸	۴۹	۵۳	۸۲	۱۲۷	۰/۲
کالاهایی که براساس نوع طبقه‌بندی نشده‌اند	۱۱۳	۸۶	۴۲	۱۳۷	۱۹۹۱	۳/۰
جمع کل	۴۴۰۹۲	۳۸۸۹۰	۵۲۹۹۶	۶۰۳۰۹	۶۶۸۸۳	۱۰۰/۰

ماخذ: استخراج شده از آمارهای گمرک ایران

درصد تغییر		سال					
۱۴۰۲	۱۴۰۱	□۱۴۰۲	□۱۴۰۱	□۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
-۳۹/۵	۲۷/۵	۸۵۹۲	۱۴۲۰۵	۱۱۱۴۴	-۳۶۵۱	-۱۶۵۲	حساب جاری
۱۱/۵	۴۸/۶	-۴۵۷۰۰	-۴۰۹۷۷	-۲۷۵۷۹	-۲۶۹۶۳	-۲۷۵۹۱	حساب جاری غیر نفتی
-۵/۳	۴۰/۴	۲۱۰۷۷	۲۲۲۴۷	۱۵۸۴۴	-۵۹۱	۱۸۸۵	حساب کالا
۲/۹	۲۲/۹	۱۰۰۵۱۹	۹۷۶۵۶	۷۹۴۷۰	۵۱۶۰۱	۵۹۹۷۵	صادرات کالا
۲/۵	۴۳/۱	۵۶۷۹۶	۵۵۴۱۰	۳۸۷۲۳	۲۳۳۱۲	۲۶۰۴۹	صادرات نفتی(۱)
۳/۵	۳/۷	۴۳۷۲۳	۴۲۲۴۶	۴۰۷۴۸	۲۸۲۸۹	۳۳۹۲۶	صادرات غیر نفتی
۵/۳	۱۸/۵	۷۹۴۴۲	۷۵۴۰۹	۶۳۶۲۶	۵۲۱۹۱	۵۸۰۹۰	واردات کالا
☐	☐	۲۵۰۴	۲۲۸	۰/۲	۰/۱	۱۱۱	گاز و فرآورده‌های نفتی(۲)
۲/۳	۱۸/۲	۷۶۹۳۷	۷۵۱۸۲	۶۳۶۲۶	۵۲۱۹۱	۵۷۹۷۹	سایر کالاها
۶۶/۸	۲۴/۸	-۱۱۱۵۹	-۶۶۹۱	-۵۳۵۹	-۳۸۵۳	-۴۵۰۴	حساب خدمات
۱۵/۰	۵۱/۹	۱۱۳۹۰	۹۹۰۲	۶۵۱۸	۳۸۲۴	۱۱۵۰۹	صادرات خدمات
۹/۰	۸/۹	۳۰۳۵	۲۷۸۵	۲۵۵۷	۲۰۶۸	۳۷۶۲	حمل و نقل
۶۳/۱	۱۷۸/۵	۶۱۶	۳۷۸	۱۳۶	۳۴	۶۴۹	مسافر
۰/۵	-۰/۶	۲۲۴۸	۲۲۳۶	۲۲۵۱	۱۸۳۸	۲۷۷۰	بار
۰/۰	۰/۰	۱۷۱	۱۷۱	۱۷۱	۱۹۶	۳۴۳	سایر
۲۴/۴	۱۶۳/۹	۶۰۸۵	۴۸۹۳	۱۸۵۴	۴۲۲	۶۳۴۵	مسافرت
۱۵/۳	۲۰۸/۵	۱۲۵۵	۱۰۸۹	۳۵۳	۱۵۴	۱۲۸۰	تجاری
۲۷/۰	۱۵۳/۴	۴۸۳۰	۳۸۰۴	۱۵۰۱	۲۶۸	۵۰۶۵	شخصی
۰/۰	۰/۰	۵۸	۵۸	۵۸	۳۶	۳۶	خدمات ارتباطی
۲۴/۸	-۱/۷	۶۸۲	۵۴۶	۵۵۶	۲۸۱	۱۵۶	خدمات ساختمانی
۱۱/۱	۲۳/۷	۷۷	۷۰	۵۶	۳۹	۷۲	خدمات بیمه
-۷/۴	۹/۵	۱۴۷	۱۵۹	۱۴۵	۱۰۳	۱۲۳	خدمات مالی(بجز بیمه)
-۱/۸	۲/۱	۱۱۰	۱۱۲	۱۱۰	۲۱	۲۵	خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی
-۷/۴	۹/۵	۱۷	۱۹	۱۷	۱۲	۱۴	مالکیت معنوی و حق امتیازها
-۷/۴	۹/۵	۵۶۳	۶۰۸	۵۵۵	۳۹۵	۴۶۸	سایر خدمات تجاری
-۷/۴	۹/۵	۲۷۰	۲۹۲	۲۶۷	۱۹۰	۲۲۵	خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی
-۴/۳	۵/۴	۳۴۵	۳۶۱	۳۴۳	۲۵۷	۲۸۳	خدمات دولتی
۳۵/۹	۳۹/۷	۲۲۵۴۹	۱۶۵۹۳	۱۱۸۷۷	۷۶۷۷	۱۶۰۱۳	واردات خدمات
۶۲/۲	۲۱/۰	۵۹۳۲	۳۶۵۶	۳۰۲۱	۲۴۲۹	۴۱۱۳	حمل و نقل
۷۲/۱	۱۰۰/۰	۱۳۵۶	۷۸۸	۳۹۴	۷۰	۱۰۴۸	مسافر
۹۰/۲	۱۴/۳	۳۸۷۰	۲۰۳۵	۱۷۸۱	۱۷۶۲	۱۸۵۴	بار
-۱۵/۳	-۱/۵	۷۰۵	۸۳۳	۸۴۶	۵۹۶	۱۲۱۱	سایر

مسافرت	۹۰۱۲	۲۵۴۹	۴۹۹۳	۸۷۸۸	۱۱۷۸۱	۷۶/۰	۳۴/۱
تجاری	۱۸۸۳	۲۹۲	۱۰۰۹	۱۵۲۰	۱۹۹۹	۵۰/۶	۳۱/۵
شخصی	۷۱۲۹	۲۲۵۷	۳۹۸۴	۷۲۶۸	۹۷۸۲	۸۲/۴	۳۴/۶
خدمات ارتباطی	۶۷	۴۸	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۰/۰	۰/۰
خدمات ساختمانی(فنی و مهندسی)	۳۶	۱۲۴	۶۰۹	۵۶۳	۳۰۹	-۷/۶	-۴۵/۱
خدمات بیمه	۴۷	۲۳	۲۲	۲۹	۳۷	۳۳/۶	۲۹/۳
خدمات مالی(بجز بیمه)	۶۶۱	۵۸۳	۴۷۷	۵۳۷	۱۳۲۴	۱۲/۵	۱۴۶/۶
خدمات کامپیوتری و اطلاعاتی	۲۷۳	۲۴۱	۳۲۹	۳۷۰	۳۶۴	۱۲/۵	-۱/۶
مالکیت معنوی و حق امتیازها	۱۳۲	۱۱۷	۱۵۹	۱۷۹	۱۸۵	۱۲/۵	۳/۶
سایر خدمات تجاری	۷۴۴	۶۵۹	۸۷۶	۹۹۷	۱۰۱۵	۱۳/۸	۱/۸
خدمات شخصی، فرهنگی و تفریحی	۲۲۱	۱۸۹	۲۶۵	۲۹۸	۳۳۱	۱۲/۵	۱۱/۰
خدمات دولتی	۷۰۷	۷۱۴	۹۸۷	۱۰۳۵	۱۱۳۰	۴/۹	۹/۲
حساب درآمد	۱۴	-۲۰۶	-۴۹۵	-۱۰۵۳	-۱۲۸۸	۱۱۲/۹	۲۲/۳
دریافت	۲۱۲۲	۱۲۸۴	۱۲۷۶	۱۴۱۴	۱۱۷۳	۱۰/۸	-۱۷/۱
جبران خدمات کارگران	۳۵۸	۵۳	۲۱۷	۳۳۰	۳۴۵	۵۱/۸	۴/۸
درآمد سرمایه‌گذاری	۱۷۶۵	۱۲۳۱	۱۰۵۹	۱۰۸۵	۸۲۸	۲/۴	-۲۳/۷
پرداخت	۲۱۰۹	۱۴۹۰	۱۷۷۱	۲۴۶۸	۲۴۶۱	۳۹/۴	-۰/۳
جبران خدمات کارگران	۲۰۴	۱۸۳	۲۰۰	۹۳۱	۸۹۸	۳۶۵/۶	-۳/۶
هزینه سرمایه‌گذاری	۱۹۰۴	۱۳۰۸	۱۵۷۱	۱۵۳۶	۱۵۶۲	-۲/۲	۱/۷
حساب انتقالات جاری	۹۵۳	۹۹۸	۱۱۵۳	-۲۹۸	-۳۸	—	-۸۷/۱
دریافت	۱۱۷۳	۱۲۱۳	۱۵۴۱	۸۰۹	۱۰۳۴	-۴۷/۵	۲۷/۹
دولت	۱۴	۱۱	۵۱۹	۱	۱	-۹۹/۹	۰/۰
سایر بخش‌ها	۱۱۵۹	۱۲۰۳	۱۰۲۲	۸۰۸	۱۰۳۴	-۲۰/۹	۲۷/۹
پرداخت	۲۲۰	۲۱۵	۳۸۷	۱۱۰۶	۱۰۷۳	۱۸۵/۶	-۳/۰
دولت	۳۳	۳۳	۱۲۲	۱۲۲	۱۱۸	۰/۰	-۳/۴
سایر بخش‌ها	۱۸۷	۱۸۲	۲۶۵	۹۸۴	۹۵۴	۲۷۱/۴	-۳/۰
حساب مالی و سرمایه	-۱۰۳۶	-۴۳۹۸	-۱۰۲۲۹	-۱۹۱۰۲	-۱۹۷۷۰	۸۶/۷	۳/۵
حساب سرمایه	-۶۰۱۹	-۵۹۰۶	-۷۵۴۴	-۶۰۶۳	-۷۶۷۴	-۱۹/۶	۲۶/۶
دریافت	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پرداخت	-۶۰۱۹	-۵۹۰۶	-۷۵۴۴	-۶۰۶۳	-۷۶۷۴	-۱۹/۶	۲۶/۶
حساب مالی(۳)	۴۹۸۲	۱۵۰۸	-۲۶۸۵	-۱۳۰۶۹	-۱۲۰۹۷	۳۸۵/۷	-۷/۲
اشتباهات و از قلم افتادگی‌ها	۲۶۸۹	۸۰۴۹	-۹۱۵	۴۸۹۷	۱۱۱۷۸	—	۱۲۸/۳

۱- ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، گاز ایران، پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پتروشیمی و سایرین(گمرکی و غیر گمرکی)

۲- ارزش فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (تعرفه‌های ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، گاز ایران، پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و سایرین(گمرکی و غیر گمرکی)

۳- شامل تغییرات حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و دارایی‌های خارجی بانک مرکزی می‌باشد.

جدول شماره ۴۸						
خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های سیستم بانکی (۱)(۲)						
(هزار میلیارد ریال)						
	درصد تغییر		مانده در پایان سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
دارایی‌ها						
دارایی‌های خارجی	۸۵/۱	۲۰/۹	۴۴۰۶۹/۵	۲۳۸۱۰/۳	۱۹۶۹۷/۳	۱۲۵۵۳/۴
بدهی بخش دولتی (۳)	۲۹/۱	۵۴/۲	۱۴۴۹۲/۲	۱۱۲۲۵/۰	۷۲۷۹/۴	۶۴۷۶/۳
دولت	۲۸/۱	۵۹/۰	۱۱۹۶۲/۶	۹۳۳۶/۱	۵۸۷۰/۱	۵۱۲۱/۹
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۳۳/۹	۳۴/۰	۲۵۲۹/۶	۱۸۸۸/۹	۱۴۰۹/۳	۱۳۵۴/۴
بدهی بخش غیر دولتی	۳۰/۶	۴۲/۴	۶۶۵۰۹/۰	۵۰۹۳۴/۴	۳۵۷۵۸/۴	۲۴۰۶۵/۴
سایر دارایی‌ها	۲۵/۰	۳۹/۷	۵۲۴۳۲/۶	۴۱۹۳۹/۸	۳۰۰۲۶/۴	۲۲۷۰۶/۹
جمع	۳۸/۸	۳۷/۹	۱۷۷۵۰۳/۳	۱۲۷۹۰۹/۵	۹۲۷۶۱/۵	۶۵۸۰۲/۰
اقلام زیر خط	۵۱/۵	۴۷/۸	۳۹۴۳۳/۹	۲۶۰۲۸/۹	۱۷۶۱۰/۹	۱۰۰۸۳/۸
جمع دارایی‌ها	۴۰/۹	۳۹/۵	۲۱۶۹۳۷/۲	۱۵۳۹۳۸/۴	۱۱۰۳۷۲/۴	۷۵۸۸۵/۸
بدهی‌ها						
نقدینگی	۲۴/۳	۳۱/۱	۷۸۷۷۴/۵	۶۳۳۷۶/۸	۴۸۳۲۴/۴	۳۴۷۶۱/۷
پول	۱۷/۵	۶۵/۲	۱۹۱۴۶/۴	۱۶۲۹۶/۹	۹۸۶۵/۸	۶۹۰۹/۶
شبه پول	۲۶/۷	۲۲/۴	۵۹۶۲۸/۱	۴۷۰۷۹/۹	۳۸۴۵۸/۶	۲۷۸۵۲/۱
وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی	۲۳/۵	۵۸/۸	۶۹۲۱/۶	۵۶۰۵/۳	۳۵۲۹/۸	۲۵۲۴/۳
دولت	۲۳/۹	۵۹/۲	۶۷۹۰/۸	۵۴۷۹/۴	۳۴۴۱/۸	۲۴۵۳/۹
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۳/۹	۴۳/۱	۱۳۰/۸	۱۲۵/۹	۸۸/۰	۷۰/۴
حساب سرمایه	۱۲/۴	☐	۲۹۲۸/۴	۲۶۰۶/۳	۲/۷	۶۲/۳
وام‌ها و اعتبارات دریافتی از خارج و سپرده‌های ارزی	۲۶/۷	۲۴/۸	۲۲۱۵۸/۰	۱۷۴۸۴/۵	۱۴۰۰۸/۶	۸۴۲۷/۴
پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی	۶۶/۷	-۲۵/۰	۰/۵	۰/۳	۰/۴	۰/۴
سایر بدهی‌ها	۷۱/۸	۴۴/۴	۶۶۷۲۰/۳	۳۸۸۳۶/۳	۲۶۸۹۵/۶	۲۰۰۲۵/۹
جمع	۳۸/۸	۳۷/۹	۱۷۷۵۰۳/۳	۱۲۷۹۰۹/۵	۹۲۷۶۱/۵	۶۵۸۰۲/۰
اقلام زیر خط	۵۱/۵	۴۷/۸	۳۹۴۳۳/۹	۲۶۰۲۸/۹	۱۷۶۱۰/۹	۱۰۰۸۳/۸
جمع بدهی‌ها	۴۰/۹	۳۹/۵	۲۱۶۹۳۷/۲	۱۵۳۹۳۸/۴	۱۱۰۳۷۲/۴	۷۵۸۸۵/۸

۱- شامل بانک مرکزی و بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی می‌باشد. شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد.

۲- با توجه به تکلیف مجمع عمومی سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت. علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین‌المللی پول (MFSMCG, ۲۰۱۶) و با در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی، طبقه‌بندی اجزای پایه پولی در راستای انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی مورد بازبینی قرار گرفت. براین اساس، مقادیر پایه پولی و اجزای آن از سال ۱۳۹۹ به بعد با لحاظ موارد مذکور ارایه شده است.

۳- شامل اوراق مشارکت بخش دولتی نیز می‌باشد. شایان ذکر است، ارقام مربوط به بدهی بخش دولتی به بانک‌ها و موسسات اعتباری تهیه شده و به صورت حسابرسی نشده، می‌باشد.

	مانده در پایان سال						درصد تغییر
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲
دارایی‌ها							
دارایی‌های خارجی	۵۳۶۴/۶	۳۳۶۰/۶	۳۴۲۹/۸	۳۴۷۳/۹	۲۰۲۱۵/۴	۱/۳	۴۸۱/۹
اسکناس و مسکوک	۱۶/۱	۱۲/۴	۱۵/۹	۶۱/۱	۲۰/۳	۲۸۴/۳	-۶۶/۸
بدهی بخش دولتی	۱۱۵۸/۵	۲۳۵۹/۸	۲۵۰۷/۶	۳۲۹۳/۲	۴۷۴۲/۸	۳۱/۳	۴۴/۰
دولت	۷۶۴/۳	۱۱۵۲/۲	۱۳۲۷/۴	۱۸۳۹/۰	۳۱۹۱/۸	۳۸/۵	۷۳/۶
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۳۹۴/۲	۱۲۰۷/۶	۱۱۸۰/۲	۱۴۵۴/۲	۱۵۵۱/۰	۲۳/۲	۶/۷
بدهی بانک‌ها	۱۱۰۶/۹	۱۱۷۱/۴	۱۴۶۳/۴	۳۹۱۲/۴	۷۷۱۳/۵	۱۶۷/۴	۹۷/۲
سایر دارایی‌ها	۳۱۹/۱	۲۸۳۶/۷	۴۵۹۸/۲	۶۲۳۸/۳	۲۷۸۹/۰	۳۵/۷	-۵۵/۳
جمع	۷۹۶۵/۲	۹۷۴۰/۹	۱۲۰۱۴/۹	۱۶۹۷۸/۹	۳۵۴۸۱/۰	۴۱/۳	۱۰۹/۰
اقدام زیر خط	۲۸/۱	۲۹/۶	۲۷/۴	۲۵/۵	۲۴۰/۰	-۶/۹	⊞
جمع دارایی‌ها	۷۹۹۳/۳	۹۷۷۰/۵	۱۲۰۴۲/۳	۱۷۰۰۴/۴	۳۵۷۲۱/۰	۴۱/۲	۱۱۰/۱
بدهی‌ها							
اسکناس و مسکوک	۷۱۷/۵	۸۱۵/۰	۹۹۱/۳	۱۴۸۱/۰	۱۶۸۱/۰	۴۹/۴	۱۳/۵
در دست اشخاص	۶۱۱/۴	۷۳۵/۰	۸۶۴/۳	۱۲۲۶/۱	۱۴۶۸/۸	۴۱/۹	۱۹/۸
نزد بانک‌ها	۹۰/۰	۶۷/۶	۱۱۱/۱	۱۹۳/۸	۱۹۱/۹	۷۴/۴	-۱/۰
نزد بانک مرکزی	۱۶/۱	۱۲/۴	۱۵/۹	۶۱/۱	۲۰/۳	۲۸۴/۳	-۶۶/۸
سپرده‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری	۲۸۲۷/۱	۳۷۰۴/۱	۵۰۰۵/۷	۷۱۲۸/۱	۹۲۶۰/۶	۴۲/۴	۲۹/۹
قانونی	۲۶۰۴/۷	۳۵۴۹/۸	۴۹۵۸/۶	۷۰۸۲/۳	۹۱۶۷/۵	۴۲/۸	۲۹/۴
دیداری(۲)	۲۲۲/۴	۱۵۴/۳	۴۷/۱	۴۵/۸	۹۳/۱	-۲/۸	۱۰۳/۳
سپرده‌های بخش دولتی	۱۰۰۲/۲	۲۱۸۷/۸	۳۰۶۶/۸	۵۱۴۲/۱	۶۵۲۹/۶	۶۷/۷	۲۷/۰
دولت	۹۴۵/۷	۲۱۱۷/۴	۲۹۷۸/۸	۵۰۱۶/۲	۶۳۹۸/۸	۶۸/۴	۲۷/۶
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۵۶/۵	۷۰/۴	۸۸/۰	۱۲۵/۹	۱۳۰/۸	۴۳/۱	۳/۹
حساب سرمایه(۳)	۱۱۶/۳	۱۳۲/۱	۱۶۷/۵	۲۲۲/۰	۳۲۸/۸	۳۲/۵	۴۸/۱
بدهی‌های ارزی	۱۸۸۸/۹	۴۰۸/۴	۴۹۷/۱	۴۴۹/۰	۱۶۷۸/۳	-۹/۷	۲۷۳/۸
پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بخش دولتی	۱/۸	۰/۴	۰/۴	۰/۳	۰/۵	-۲۵/۰	۶۶/۷
سایر بدهی‌ها(۲)	۱۴۱۱/۴	۲۴۹۳/۱	۲۲۸۶/۱	۲۵۵۶/۴	۱۶۰۰۲/۲	۱۱/۸	⊞
جمع	۷۹۶۵/۲	۹۷۴۰/۹	۱۲۰۱۴/۹	۱۶۹۷۸/۹	۳۵۴۸۱/۰	۴۱/۳	۱۰۹/۰
اقدام زیر خط	۲۸/۱	۲۹/۶	۲۷/۴	۲۵/۵	۲۴۰/۰	-۶/۹	⊞
جمع بدهی‌ها	۷۹۹۳/۳	۹۷۷۰/۵	۱۲۰۴۲/۳	۱۷۰۰۴/۴	۳۵۷۲۱/۰	۴۱/۲	۱۱۰/۱

۱- با توجه به تکلیف مجمع عمومی سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت. علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین المللی پول (MFSMCG، ۲۰۱۶) و با در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی، طبقه‌بندی اجزای پایه پولی در راستای انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی مورد بازبینی قرار گرفت. بر این اساس، مقادیر پایه پولی و اجزای آن از سال ۱۳۹۹ به بعد با لحاظ موارد مذکور ارایه شده است.

۲- از سال ۱۳۹۹ به بعد، حسب بازبینی در طبقه‌بندی اجزای پایه پولی، سپرده‌های دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی صرفاً شامل سپرده‌های دیداری ریالی می‌باشد و سپرده‌های دیداری ارزی بانک‌ها نزد بانک مرکزی به ردیف سایر بدهی‌های بانک مرکزی منتقل شده است.

۳- شامل اندوخته قانونی و احتیاطی نیز می‌باشد.

جدول شماره ۵۰							خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی (۱)	(هزار میلیارد ریال)	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	مانده در پایان سال			درصد تغییر		۱۴۰۱	۱۴۰۲
			۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲				
دارایی‌ها									
دارایی‌های خارجی	۶۲۱۵/۸	۹۱۹۲/۸	۱۶۲۶۷/۵	۲۰۳۳۶/۴	۲۳۸۵۴/۱	۲۵/۰	۱۷/۳		
اسکناس و مسکوک	۹۰/۰	۶۷/۶	۱۱۱/۱	۱۹۳/۸	۱۹۱/۹	۷۴/۴	-۱/۰		
سپرده نزد بانک مرکزی	۲۸۲۷/۱	۳۷۰۴/۱	۵۰۰۵/۷	۷۱۲۸/۱	۹۲۶۰/۶	۴۲/۴	۲۹/۹		
قانونی	۲۶۰۴/۷	۳۵۴۹/۸	۴۹۵۸/۶	۷۰۸۲/۳	۹۱۶۷/۵	۴۲/۸	۲۹/۴		
دیداری (۲)	۲۲۲/۴	۱۵۴/۳	۴۷/۱	۴۵/۸	۹۳/۱	-۲/۸	۱۰۳/۳		
بدهی بخش دولتی (۳)	۳۰۰۶/۴	۴۱۱۶/۵	۴۷۷۱/۸	۷۹۳۱/۸	۹۷۴۹/۴	۶۶/۲	۲۲/۹		
دولت	۲۹۳۲/۸	۳۹۶۹/۷	۴۵۴۲/۷	۷۴۹۷/۱	۸۷۷۰/۸	۶۵/۰	۱۷/۰		
شرکت‌ها و موسسات دولتی	۷۳/۶	۱۴۶/۸	۲۲۹/۱	۴۳۴/۷	۹۷۸/۶	۸۹/۷	۱۲۵/۱		
بدهی بخش غیر دولتی	۱۶۲۲۰/۲	۲۴۰۶۵/۴	۳۵۷۵۸/۴	۵۰۹۳۴/۴	۶۶۵۰۹/۰	۴۲/۴	۳۰/۶		
سایر دارایی‌ها	۱۱۱۱۰/۸	۱۴۹۱۴/۷	۱۸۸۳۲/۱	۲۴۴۰۶/۱	۳۲۴۵۷/۳	۲۹/۶	۳۳/۰		
جمع	۳۹۴۷۰/۳	۵۶۰۶۱/۱	۸۰۷۴۶/۶	۱۱۰۹۳۰/۶	۱۴۲۰۲۲/۳	۳۷/۴	۲۸/۰		
اقلام زیر خط	۶۷۳۹/۸	۱۰۰۵۴/۲	۱۷۵۸۳/۵	۲۶۰۰۳/۴	۳۹۱۹۳/۹	۴۷/۹	۵۰/۷		
جمع دارایی‌ها	۴۶۲۱۰/۱	۶۶۱۱۵/۳	۹۸۳۳۰/۱	۱۳۶۹۳۴/۰	۱۸۱۲۱۶/۲	۳۹/۳	۳۲/۳		
بدهی‌ها									
سپرده‌های بخش غیر دولتی	۲۴۱۱۰/۱	۳۴۰۲۶/۷	۴۷۴۶۰/۱	۶۲۱۵۰/۷	۷۷۳۰۵/۷	۳۱/۰	۲۴/۴		
دیداری	۳۶۶۱/۶	۶۱۷۴/۶	۹۰۰۱/۵	۱۵۰۷۰/۸	۱۷۶۷۷/۶	۶۷/۴	۱۷/۳		
سرمایه‌گذاری مدت‌دار	۱۸۵۶۸/۰	۲۴۹۴۵/۰	۳۳۹۸۹/۵	۳۹۹۵۳/۲	۵۰۰۰۹/۳	۱۷/۵	۲۵/۲		
قرض الحسنه (۴)	۱۴۴۸/۱	۲۲۶۸/۲	۳۲۶۱/۷	۵۴۹۷/۳	۷۶۰۳/۵	۶۸/۵	۳۸/۲		
سایر	۴۳۲/۴	۶۳۸/۹	۱۲۰۷/۴	۱۶۲۹/۴	۲۰۱۵/۳	۳۵/۰	۲۳/۷		
بدهی به بانک مرکزی	۱۱۰۶/۹	۱۱۷۱/۴	۱۴۶۳/۴	۳۹۱۲/۴	۷۷۱۳/۵	۱۶۷/۴	۹۷/۲		
وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی	۳۶۴/۷	۴۳۶/۵	۴۶۳/۰	۴۶۳/۲	۳۹۲/۰	۰/۰	-۱۵/۴		
حساب سرمایه	-۵۵۵/۲	-۶۹/۸	-۱۶۴/۸	۲۳۸۴/۳	۲۵۹۹/۶	⊠	۹/۰		
وام‌ها و سپرده‌های ارزی	۵۰۵۹/۲	۸۰۱۹/۰	۱۳۵۱۱/۵	۱۷۰۳۵/۵	۲۰۴۷۹/۷	۲۶/۱	۲۰/۲		
سایر بدهی‌ها	۹۳۸۴/۶	۱۲۵۷۷/۳	۱۸۰۱۳/۴	۲۴۹۸۴/۵	۳۳۵۳۱/۸	۳۸/۷	۳۴/۲		
جمع	۳۹۴۷۰/۳	۵۶۰۶۱/۱	۸۰۷۴۶/۶	۱۱۰۹۳۰/۶	۱۴۲۰۲۲/۳	۳۷/۴	۲۸/۰		
اقلام زیر خط	۶۷۳۹/۸	۱۰۰۵۴/۲	۱۷۵۸۳/۵	۲۶۰۰۳/۴	۳۹۱۹۳/۹	۴۷/۹	۵۰/۷		
جمع بدهی‌ها	۴۶۲۱۰/۱	۶۶۱۱۵/۳	۹۸۳۳۰/۱	۱۳۶۹۳۴/۰	۱۸۱۲۱۶/۲	۳۹/۳	۳۲/۳		

۱- شامل شعب خارج بانک‌های تجاری نمی‌باشد.

۲- از سال ۱۳۹۹ به بعد، حسب بازبینی در طبقه‌بندی اجزای پایه پولی، سپرده‌های دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی صرفاً شامل سپرده‌های دیداری ریالی می‌باشد و سپرده‌های دیداری ارزی بانک‌ها نزد بانک مرکزی به ردیف سایر دارایی‌های بانک‌ها منتقل شده است.

۳- شامل اوراق مشارکت بخش دولتی نیز می‌باشد.

۴- با توجه به اینکه سپرده‌های قرض‌الحسنه شامل سپرده‌های صندوق پس‌انداز بانک مسکن نیز می‌باشد و مصارف مربوط به صندوق مذکور قبلاً به منظور کمک به حوزه مسکن در بانک مسکن اختصاص داده شده، در بررسی منابع و مصارف قرض‌الحسنه بایستی این منابع را از کل سپرده‌های قرض‌الحسنه خارج و پس از آن نسبت به نحوه مصرف منابع قرض‌الحسنه (پس از کسر منابع مسدود) قضاوت نمود.

جدول شماره ۵۱

بدهی بخش غیر دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی

(هزار میلیارد ریال)

	درصد تغییر		مانده در پایان سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
بانکها و موسسات اعتباری							
	۳۰/۶	۴۲/۴	۶۶۵۰۹/۰	۵۰۹۳۴/۴	۳۵۷۵۸/۴	۲۴۰۶۵/۴	۱۶۲۲۰/۲
تسهیلات اعطایی (۱)	۳۳/۴	۴۰/۰	۶۱۴۰۹/۱	۴۶۰۲۷/۷	۳۲۸۷۵/۹	۲۲۶۷۹/۴	۱۵۵۲۰/۳
وامها و اعتبارات پرداختی (۲)	۴۸/۷	۸۹/۴	۷۳۸/۹	۴۹۶/۹	۲۶۲/۴	۱۱۲/۷	۱۲۰/۶
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	-۱/۱	۶۸/۳	۴۳۶۱/۰	۴۴۰۹/۸	۲۶۲۰/۱	۱۲۷۳/۳	۵۷۹/۳
بانکهای تجاری							
	۳۸/۲	۳۱/۵	۱۳۷۸۹/۳	۹۹۷۶/۹	۷۵۸۴/۳	۳۷۴۶/۳	۲۷۵۲/۹
تسهیلات اعطایی	۳۷/۵	۳۱/۴	۱۳۳۳۹/۹	۹۷۰۴/۳	۷۳۸۳/۱	۳۶۱۹/۸	۲۶۴۹/۱
وامها و اعتبارات پرداختی	۳۸/۰	۴۳/۰	۱۳۸/۷	۱۰۰/۵	۷۰/۳	۴۱/۹	۳۹/۶
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۸۰/۵	۳۱/۵	۳۱۰/۷	۱۷۲/۱	۱۳۰/۹	۸۴/۶	۶۴/۲
بانکهای تخصصی							
	۲۷/۲	۴۵/۴	۹۲۸۸/۷	۷۲۹۹/۸	۵۰۲۱/۹	۳۸۶۳/۸	۳۲۱۰/۵
تسهیلات اعطایی	۲۵/۷	۴۳/۷	۸۹۶۳/۷	۷۱۳۰/۹	۴۹۶۳/۶	۳۸۲۲/۷	۳۱۵۹/۵
وامها و اعتبارات پرداختی	۵۲/۵	۹۳/۰	۴۲/۱	۲۷/۶	۱۴/۳	۳/۶	۱۶/۱
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	۱۰۰/۲	۲۲۱/۱	۲۸۲/۹	۱۴۱/۳	۴۴/۰	۳۷/۵	۳۴/۹
کل بانکهای غیر دولتی (۳)							
	۲۹/۰	۴۵/۴	۴۳۴۳۱/۰	۳۳۶۵۷/۷	۲۳۱۵۲/۲	۱۶۴۵۵/۳	۱۰۲۵۶/۸
تسهیلات اعطایی	۳۴/۰	۴۲/۲	۳۹۱۰۵/۵	۲۹۱۹۲/۵	۲۰۵۲۹/۲	۱۵۲۳۶/۹	۹۷۱۱/۷
وامها و اعتبارات پرداختی	۵۱/۳	۱۰۷/۴	۵۵۸/۱	۳۶۸/۸	۱۷۷/۸	۶۷/۲	۶۴/۹
سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی	-۸/۰	۶۷/۵	۳۷۶۷/۴	۴۰۹۶/۴	۲۴۴۵/۲	۱۱۵۱/۲	۴۸۰/۲

۱- منظور از «تسهیلات اعطایی» در این جدول تسهیلات اعطایی بانکها براساس قانون عملیات بانکی بدون ربا (بدون سرمایه‌گذاری مستقیم و مشارکت حقوقی)، خرید دین و اموال معاملات می‌باشد.

۲- منظور از وامها و اعتبارات پرداختی، تسهیلات مربوط به بدهی مشتریان بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده، بدهکاران بابت ضمانت‌های پرداخت شده، بدهی مشتریان بابت مابه‌التفاوت نرخ ارز، اوراق مشارکت، مطالبات قدیم و سفته‌های واخواستی می‌باشد.

۳- شامل موسسات اعتباری غیر بانکی می‌باشد.

جدول شماره ۵۲						
نقدینگی						
(هزار میلیارد ریال)						
	درصد تغییر		مانده در پایان سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
پول	۱۷/۵	۶۵/۲	۱۹۱۴۶/۴	۱۶۲۹۶/۹	۹۸۶۵/۸	۶۹۰۹/۶
اسکناس و مسکوک در دست اشخاص	۱۹/۸	۴۱/۹	۱۴۶۸/۸	۱۲۲۶/۱	۸۶۴/۳	۷۳۵/۰
سپرده‌های دیداری بخش غیردولتی	۱۷/۳	۶۷/۴	۱۷۶۷۷/۶	۱۵۰۷۰/۸	۹۰۰۱/۵	۶۱۷۴/۶
بانک‌های دولتی	۳۲/۰	۴۵/۲	۵۸۸۳/۲	۴۴۵۷/۹	۳۰۶۹/۲	۱۸۷۰/۷
کل بانک‌های غیر دولتی	۱۱/۱	۷۸/۹	۱۱۷۹۴/۴	۱۰۶۱۲/۹	۵۹۳۲/۳	۴۳۰۳/۹
شبه پول	۲۶/۷	۲۲/۴	۵۹۶۲۸/۱	۴۷۰۷۹/۹	۳۸۴۵۸/۶	۲۷۸۵۲/۱
بانک‌های دولتی	۲۷/۷	۲۲/۴	۲۱۲۰۹/۳	۱۶۶۰۳/۵	۱۳۵۷۰/۳	۷۷۷۸/۹
کل بانک‌های غیر دولتی	۲۶/۱	۲۲/۵	۳۸۴۱۸/۸	۳۰۴۷۶/۴	۲۴۸۸۸/۳	۲۰۰۷۳/۲
سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز	۳۸/۳	۶۸/۵	۷۶۰۳/۵	۵۴۹۷/۳	۳۲۶۱/۷	۲۲۶۸/۲
بانک‌های دولتی	۳۷/۸	۶۲/۰	۲۷۲۰/۵	۱۹۷۴/۸	۱۲۱۸/۹	۸۱۶/۰
کل بانک‌های غیر دولتی	۳۸/۶	۷۲/۴	۴۸۸۳/۰	۳۵۲۲/۵	۲۰۴۲/۸	۱۴۵۲/۲
سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار	۲۵/۲	۱۷/۵	۵۰۰۹/۳	۳۹۹۵۳/۲	۳۳۹۸۹/۵	۲۴۹۴۵/۰
بانک‌های دولتی	۲۵/۹	۱۸/۵	۱۷۸۶۴/۱	۱۴۱۹۲/۳	۱۱۹۷۶/۸	۶۷۶۰/۷
کل بانک‌های غیر دولتی	۲۴/۸	۱۷/۰	۳۲۱۴۵/۲	۲۵۷۶۰/۹	۲۲۰۱۲/۷	۱۸۱۸۴/۳
کوتاه‌مدت	۵/۹	۱۶/۸	۱۶۸۶۵/۴	۱۵۹۳۱/۳	۱۳۶۳۴/۷	۱۰۱۴۹/۲
بلندمدت	۳۸/۰	۱۸/۰	۳۳۱۴۳/۹	۲۴۰۲۱/۹	۲۰۳۵۴/۸	۱۴۷۹۵/۸
سپرده‌های متفرقه (۱)	۲۳/۷	۳۵/۰	۲۰۱۵/۳	۱۶۲۹/۴	۱۲۰۷/۴	۶۳۸/۹
بانک‌های دولتی	۴۳/۱	۱۶/۵	۶۲۴/۷	۴۳۶/۴	۳۷۴/۶	۲۰۲/۲
کل بانک‌های غیر دولتی	۱۶/۶	۴۳/۳	۱۳۹۰/۶	۱۱۹۳/۰	۸۳۲/۸	۴۳۶/۷
نقدینگی	۲۴/۳	۳۱/۱	۷۸۷۷۴/۵	۶۳۳۷۶/۸	۴۸۳۲۴/۴	۳۴۷۶۱/۷

۱- شامل پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی، سپرده‌های نقدی ضمانت‌نامه‌ها، وجوه اداره شده مصرف نشده، پیش‌دریافت بابت تسهیلات و وجوه صندوق بازنشتگی و پس‌انداز کارکنان بانک‌ها و دولت می‌باشد.

فعالیت بورس اوراق بهادار

(۱۳۶۹=۱۰۰)

	درصد تغییر		سال				
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸
سهام مورد معامله							
حجم (میلیارد سهم)	۱۸/۰	۴۴/۲	۲۳۹۴/۰	۲۰۲۹/۶	۱۴۰۷/۴	۲۲۲۹/۹	۱۰۸۶/۲
ارزش (هزار میلیارد ریال)	۳۲/۹	۱۳/۷	۱۳۳۷۵/۴	۱۰۰۶۲/۷	۸۸۴۹/۴	۲۴۴۹۱/۲	۴۶۷۳/۷
شاخص قیمت سهام در پایان دوره							
کل	۱۲/۰	۴۳/۴	۲۱۹۵۰۹۲	۱۹۶۰۴۵۷	۱۳۶۷۲۵۰	۱۳۰۷۷۰۷	۵۱۲۹۰۰
مالی	۱۷/۰	۱۱/۱	۱۹۱۷۷۲۹	۱۶۳۸۹۴۵	۱۴۷۴۹۴۸	۱۷۸۲۲۰۷	۶۳۶۶۶۸
صنعت	۱۱/۹	۴۸/۱	۲۰۸۹۹۸۹	۱۸۶۷۴۰۶	۱۲۶۰۸۹۶	۱۱۵۴۲۹۳	۴۵۸۰۳۲
پنجاه شرکت فعال تر	۱۱/۲	۴۰/۷	۸۶۲۳۳	۷۷۵۸۰	۵۵۱۴۷	۴۹۵۹۰	۱۸۶۲۸
بازار اول	۲۲/۶	۳۱/۳	۱۷۱۲۲۲۰	۱۳۹۶۸۱۵	۱۰۶۴۱۱۱	۹۶۹۰۹۹	۳۶۲۷۳۱
بازار دوم	۱۸/۹	۳۴/۹	۴۱۰۵۰۳۸	۳۴۵۳۲۶۰	۲۵۵۹۴۲۸	۲۶۰۲۷۴۸	۱۰۸۸۰۹۴
ارزش بازار سهام در پایان دوره (هزار میلیارد ریال)	۴/۷	۳۳/۱	۷۶۱۸۸/۴	۷۲۷۵۲/۰	۵۴۶۷۴/۱	۵۲۵۴۷/۶	۱۸۷۳۱/۵
تعداد روزهای فعالیت	۲/۱	-۰/۸	۲۴۲	۲۳۷	۲۳۹	۲۴۳	۲۳۸
تعداد شرکت های درج شده در تابلوها (۱)	۱/۰	۰/۰	۴۱۲	۴۰۸	۴۰۸	۳۹۶	۳۴۹

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- در این ردیف، مقادیر پایانی هر دوره لحاظ گردیده است. شامل تعداد نمادهای معاملاتی درج شده با و بدون سابقه معاملاتی در بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

محل	موضوع اوراق مشارکت	زمان انتشار	میزان انتشار (میلیارد ریال)	مبلغ فروش رفته (میلیارد ریال)	مدت اوراق (سال)	نرخ سود علی الحساب (درصد در سال)
اوراق مشارکت دولت			۰	۰		
دولتی - بودجه‌ای			۰	۰		
شهرداری‌ها			۳۹۱۵۰۰/۰	۱۱۷۹۹۲/۴		
شهرداری تهران*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۱۳۰۰۰	۱۳۰۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری مشهد*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۹۰۰۰	۹۰۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۹۵۰۰	۹۵۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۱۰۵۰۰	۱۰۵۰۰	۴	۱۸
شهرداری شیراز*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۷۰۰۰	۷۰۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۴۰۰۰	۴۰۰۰	۴	۱۸
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری تبریز*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۷۰۰۰	۶۹۹۰	۴	۱۸
شهرداری کرج*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری اصفهان*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری قم*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری اهواز*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری کرمانشاه*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری همدان*	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۴	۱۸
شهرداری تهران**	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۴۰۰۰۰	۰/۲	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۰۰۰۰	۰/۲	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۳۰۰۰	۰/۲	۴	۲۰/۵
	بند (د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۴۰۰۰	۰/۲	۴	۲۰/۵

بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	بافت فرسوده حرم	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	بافت فرسوده غیر حرم	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۱۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۵۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۴۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۴۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۲۰۰	۲/۰	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰	۰/۵	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۵۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۵۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۶۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۵۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۵۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۳۵۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۶۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	اتوبوس	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	بافت فرسوده	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۱۰۰۰	*	۴	۲۰/۵
بند(د) تبصره (۵) قانون بودجه ۱۴۰۲	قطار شهری	۱۴۰۲/۱۲/۲۸	۲۰۰	۰/۱	۴	۲۰/۵
جمع کل ۳۹۱۵۰۰/۰ ۱۱۷۹۹۲/۴						

ماخذ: بانک مرکزی

۱- فقط شامل اوراق مشارکت منتشر شده با مجوز بانک مرکزی است.

• مجوز عرضه مجدد اوراق مشارکتی که در سال ۱۴۰۱ به طور کامل به فروش نرسیده بود، در سال ۱۴۰۲ صادر شد.

• مجوز عرضه اوراق مشارکت برای سال ۱۴۰۲ صادر شد.

جدول شماره ۵۵							
متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری							
(۱۴۰۰=۱۰۰)							
اهمیت نسبی در سال پایه	سال						درصد تغییر
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲
گروه‌های اختصاصی							
شاخص کالا	۵۲/۶	۴۳/۷	۶۸/۱	۱۰۰/۰	۱۵۵/۰	۲۱۸/۸	۵۵/۰
شاخص خدمت	۴۷/۴	۵۱/۱	۶۸/۹	۱۰۰/۰	۱۵۱/۱	۲۳۳/۲	۵۴/۳
شاخص کل	۱۰۰/۰	۴۶/۵	۶۸/۴	۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۲۵/۸	۴۷/۴
گروه‌های اصلی و منتخب فرعی							
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۳۲/۵	۴۳/۵	۶۷/۲	۱۰۰/۰	۱۶۷/۳	۲۳۸/۷	۶۷/۳
غلات و نان	۴/۶	۴۲/۷	۶۴/۳	۱۰۰/۰	۱۸۳/۲	۲۱۰/۲	۸۳/۲
گوشت	۶/۶	۵۶/۸	۷۰/۶	۱۰۰/۰	۱۶۵/۲	۳۱۰/۶	۶۵/۲
ماهی و حیوانات دریایی	۰/۶	۴۳/۸	۶۷/۹	۱۰۰/۰	۱۴۴/۴	۲۵۴/۲	۴۴/۴
لبنیات و تخم پرندگان	۴/۱	۴۰/۶	۶۱/۵	۱۰۰/۰	۱۸۸/۸	۲۵۱/۸	۸۸/۸
روغن‌ها و چربی‌ها	۰/۹	۳۹/۹	۵۸/۶	۱۰۰/۰	۲۹۱/۰	۳۳۷/۰	۱۹۱/۰
میوه‌ها و خشکبار	۷/۱	۳۷/۶	۷۰/۴	۱۰۰/۰	۱۴۲/۵	۲۰۸/۷	۴۲/۵
انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی	۵/۷	۴۵/۳	۶۷/۵	۱۰۰/۰	۱۶۰/۲	۲۰۹/۲	۶۰/۲
قند، شکر، مربا، عسل، شکلات و محصولات قنادی	۱/۲	۴۱/۱	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۶۰/۱	۲۲۵/۶	۶۰/۱
نمک و ادویه، سس‌ها و چاشنی‌ها و ترکیبات خوراکی	۰/۴	۴۸/۸	۶۴/۹	۱۰۰/۰	۱۶۴/۵	۲۲۹/۵	۶۴/۵
آشامیدنی‌ها	۱/۳	۴۱/۴	۶۲/۳	۱۰۰/۰	۱۳۸/۲	۲۰۶/۸	۳۸/۲
دخانیت	۰/۵	۵۵/۹	۷۵/۰	۱۰۰/۰	۱۳۰/۷	۱۷۲/۹	۳۰/۷
پوشاک و کفش	۳/۷	۴۵/۷	۶۳/۸	۱۰۰/۰	۱۴۷/۴	۲۱۶/۹	۴۷/۴
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۳۷/۶	۵۲/۱	۶۸/۴	۱۰۰/۰	۱۵۱/۶	۲۳۵/۷	۵۱/۶
اجاره بهای مسکن پرداختی توسط مستاجر	۶/۱	۵۱/۷	۶۸/۲	۱۰۰/۰	۱۵۳/۱	۲۴۰/۹	۵۳/۱
برآورد ارزش مسکن شخصی	۲۸/۴	۵۲/۱	۶۸/۳	۱۰۰/۰	۱۵۲/۸	۲۳۹/۰	۵۲/۸
تعمیرات و خدمات ساختمانی	۲/۰	۴۰/۲	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۵۱/۲	۲۲۶/۱	۵۱/۲
آب	۰/۳	۷۵/۱	۸۷/۹	۱۰۰/۰	۱۱۲/۴	۱۳۲/۲	۱۲/۴
برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۰/۸	۹۳/۴	۹۶/۶	۱۰۰/۰	۱۰۴/۸	۱۲۰/۵	۴/۸
اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه	۴/۴	۴۲/۷	۶۷/۶	۱۰۰/۰	۱۳۴/۹	۱۹۲/۵	۳۴/۹
بهداشت و درمان	۷/۲	۵۴/۴	۶۸/۷	۱۰۰/۰	۱۳۸/۲	۱۹۰/۰	۳۸/۲
حمل و نقل	۶/۲	۴۰/۶	۶۹/۸	۱۰۰/۰	۱۳۸/۳	۱۹۵/۷	۳۸/۳
ارتباطات	۲/۲	۷۴/۲	۹۷/۱	۱۰۰/۰	۱۱۹/۶	۱۵۶/۳	۱۹/۶
تفریح و امور فرهنگی	۰/۹	۵۳/۴	۷۲/۶	۱۰۰/۰	۱۴۲/۵	۲۰۶/۸	۴۲/۵
تحصیل	۰/۹	۶۶/۶	۷۸/۶	۱۰۰/۰	۱۳۴/۹	۱۸۹/۰	۳۴/۹
رستوران و هتل	۱/۴	۴۵/۵	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۸۰/۵	۲۹۰/۶	۸۰/۵
کالاها و خدمات متفرقه	۲/۸	۴۷/۷	۷۰/۳	۱۰۰/۰	۱۳۹/۸	۲۰۱/۰	۳۹/۸

شاخص کل	اهمیت نسبی در سال پایه	سال					درصد تغییر
		۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	
۱۰۰/۰	۴۰/۱	۶۲/۲	۱۰۰/۰	۱۴۰/۲	۱۸۹/۶	۴۰/۲	۳۵/۲

گروه‌های اصلی

کشاوری، جنگلداری و ماهیگیری	۱۶/۳	۴۴/۲	۶۰/۵	۱۰۰/۰	۱۵۶/۰	۲۱۸/۸	۵۶/۰	۴۰/۲
استخراج معدن	۴/۱	-	-	۱۰۰/۰	۱۰۶/۹	۱۴۴/۳	۶/۹	۳۴/۹
ساخت(صنعت)	۵۷/۱	۳۹/۷	۶۲/۶	۱۰۰/۰	۱۳۶/۵	۱۷۶/۵	۳۶/۵	۲۹/۳
حمل و نقل و انبارداری	۱۲/۱	۳۱/۵	۵۹/۴	۱۰۰/۰	۱۴۶/۹	۲۱۷/۸	۴۶/۹	۴۸/۳
هتل و رستوران	۰/۹	۴۵/۵	۶۰/۹	۱۰۰/۰	۱۸۰/۱	۲۸۹/۶	۸۰/۰	۶۰/۹
اطلاعات و ارتباطات	۱/۵	۸۳/۵	۸۵/۱	۱۰۰/۰	۱۱۲/۸	۱۲۶/۹	۱۲/۸	۱۲/۵
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۰/۱	-	-	۱۰۰/۰	۱۵۵/۲	۲۳۷/۷	۵۵/۲	۵۳/۱
آموزش	۳/۹	۶۶/۶	۷۸/۲	۱۰۰/۰	۱۳۷/۹	۱۹۶/۶	۳۷/۹	۴۲/۵
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۳/۳	۵۵/۸	۶۹/۰	۱۰۰/۰	۱۴۳/۰	۲۰۵/۱	۴۳/۰	۴۳/۴
سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	۰/۷	۵۰/۵	۶۶/۵	۱۰۰/۰	۱۵۳/۵	۲۴۰/۶	۵۳/۴	۵۶/۸

گروه اختصاصی

کالا	۷۷/۵	۴۰/۸	۶۲/۱	۱۰۰/۰	۱۳۹/۰	۱۸۳/۶	۳۹/۱	۳۲/۱
خدمات	۲۲/۵	۳۸/۵	۶۲/۳	۱۰۰/۰	۱۴۴/۱	۲۱۰/۰	۴۴/۱	۴۵/۷

جدول شماره ۵۷

متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی ایران

(۱۳۹۵ = ۱۰۰)

اهمیت نسبی در سال پایه	سال						درصد تغییر
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲
شاخص کل	۱۰۰/۰	۳۲۷/۲	۵۳۱/۴	۸۶۹/۷	۱۲۱۲/۲	۱۴۷۷/۱	۳۹/۴
گروه‌های اصلی							
محصولات حیوانی	۳/۵	۳۲۱/۷	۵۱۲/۷	۶۲۴/۸	۹۱۶/۵	۱۲۱۱/۲	۴۶/۷
محصولات نباتی	۸/۰	۳۵۷/۸	۵۳۸/۲	۶۷۹/۵	۱۱۰۰/۵	۱۵۹۵/۱	۶۲/۰
چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی	۰/۲	۳۰۶/۶	۵۶۴/۵	۶۵۱/۱	۹۳۳/۲	۱۳۹۳/۸	۴۳/۳
محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون	۳/۵	۲۹۳/۴	۴۴۸/۳	۵۴۵/۸	۸۵۷/۰	۱۱۶۸/۷	۵۷/۰
محصولات معدنی	۴۰/۴	۳۳۶/۱	۵۳۲/۷	۹۳۵/۳	۱۳۴۸/۲	۱۵۸۱/۳	۴۴/۱
محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته	۱۴/۵	۳۱۴/۹	۴۹۲/۲	۹۹۶/۶	۱۴۸۵/۶	۱۶۱۲/۷	۴۹/۱
مواد پلاستیک و کائوچو و مصنوعات آنها	۱۲/۱	۲۸۶/۴	۴۹۴/۳	۷۲۹/۲	۸۴۰/۰	۱۰۷۲/۴	۱۵/۲
پوست، چرم و محصولات چرمی	۰/۲	۴۹۲/۶	۷۸۶/۱	۷۴۷/۲	۹۵۳/۶	۱۲۹۶/۰	۲۷/۶
چوب و اشیای چوبی	۰/۱	۱۹۴/۴	۲۶۶/۰	۴۱۲/۶	۵۳۷/۶	۶۸۸/۶	۳۰/۳
خمیر چوب، کاغذ و مقوا	۰/۱	۲۹۲/۰	۴۵۵/۵	۷۴۰/۵	۹۴۲/۷	۱۲۹۰/۷	۲۷/۳
مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۲/۵	۲۴۹/۴	۴۱۸/۸	۴۴۴/۵	۶۳۵/۱	۹۱۳/۲	۴۲/۹
انواع کفش	۰/۲	۱۶۲/۰	۲۸۵/۲	۳۶۵/۴	۵۰۴/۵	۷۲۹/۹	۳۸/۱
مصنوعات ساخته شده از انواع سنگ	۲/۳	۲۶۷/۰	۴۱۴/۸	۴۷۹/۹	۶۴۸/۱	۹۲۷/۷	۳۵/۱
فلزات معمولی و مصنوعات آنها	۱۰/۰	۳۷۹/۲	۶۹۶/۷	۱۱۶۷/۸	۱۳۸۸/۱	۱۷۵۸/۶	۱۸/۹
ماشین‌آلات مکانیکی و ادوات برقی	۲/۰	۳۲۳/۶	۵۰۶/۰	۷۲۱/۷	۱۰۸۶/۷	۱۴۴۸/۸	۵۰/۶
وسایل نقلیه زمینی و تجهیزات ترابری	۰/۴	۳۵۷/۶	۶۳۵/۸	۷۸۵/۹	۱۰۸۳/۹	۱۵۶۹/۳	۳۷/۹
گروه اختصاصی							
محصولات پتروشیمی صادراتی	۳۸/۵	۳۳۷/۸	۵۵۱/۴	۱۰۷۴/۱	۱۴۷۴/۱	۱۵۸۶/۲	۳۷/۲

	سال			درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۱۶۹/۷	۲۵۹/۷	۴۱۲/۰	۷۰۶/۸	۱۰۱۷/۵	۷۱/۶	۴۴/۰
دخانیات	۲/۹	۳/۷	۵/۹	۹/۲	۱۳/۳	۵۶/۹	۴۴/۴
پوشاک و کفش	۱۹/۸	۲۶/۰	۴۸/۰	۸۹/۱	۱۳۱/۹	۸۵/۷	۴۸/۱
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۲۶۷/۹	۳۶۹/۳	۵۳۱/۱	۸۰۵/۰	۱۱۸۲/۲	۵۱/۶	۴۶/۹
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه	۲۵/۳	۳۹/۵	۵۶/۷	۹۱/۵	۱۳۳/۲	۶۱/۳	۴۵/۶
بهداشت و درمان	۳۳/۲	۴۵/۱	۷۷/۱	۱۱۰/۵	۱۶۶/۷	۴۳/۵	۵۰/۸
حمل و نقل	۵۹/۵	۷۳/۳	۱۱۶/۵	۲۱۱/۸	۳۳۴/۲	۸۱/۸	۵۷/۸
ارتباطات	۱۲/۰	۱۸/۹	۲۹/۰	۳۷/۳	۵۱/۱	۲۸/۶	۳۷/۱
تفریح و امور فرهنگی	۱۰/۱	۹/۹	۱۱/۲	۲۴/۲	۴۳/۰	۱۱۶/۳	۷۷/۳
تحصیل	۸/۵	۹/۲	۱۱/۲	۱۹/۰	۲۸/۷	۷۰/۱	۵۱/۱
رستوران و هتل	۱۳/۱	۱۰/۵	۲۲/۴	۴۸/۲	۸۲/۹	۱۱۵/۳	۷۱/۸
کالاها و خدمات متفرقه	۴۹/۸	۶۴/۲	۹۳/۸	۱۴۴/۴	۲۲۰/۷	۵۳/۸	۵۲/۹
جمع	۶۷۱/۸	۹۲۹/۴	۱۴۱۴/۸	۲۲۹۷/۱	۳۴۰۵/۴	۶۲/۴	۴۸/۲
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰					

	سال			درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۳۹۰/۰	۳۸۶/۱	۴۱۲/۰	۴۲۲/۶	۴۲۶/۲	۲/۶	۰/۹
دخانیات	۵/۱	۵/۰	۵/۹	۷/۱	۷/۷	۲۰/۱	۹/۲
پوشاک و کفش	۴۳/۲	۴۰/۷	۴۸/۰	۶۰/۵	۶۰/۸	۲۶/۰	۰/۶
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۵۱۳/۸	۵۳۹/۶	۵۳۱/۱	۵۳۱/۱	۵۰۱/۷	۰/۰	-۵/۵
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در خانه	۵۹/۳	۵۸/۵	۵۶/۷	۶۷/۸	۶۹/۲	۱۹/۶	۲/۰
بهداشت و درمان	۶۱/۱	۶۵/۶	۷۷/۱	۸۰/۰	۸۷/۷	۳/۸	۹/۷
حمل و نقل	۱۴۶/۶	۱۰۵/۰	۱۱۶/۵	۱۵۳/۲	۱۷۰/۸	۳۱/۵	۱۱/۵
ارتباطات	۱۶/۲	۱۹/۵	۲۹/۰	۳۱/۱	۳۲/۷	۷/۶	۵/۰
تفریح و امور فرهنگی	۱۹/۰	۱۳/۷	۱۱/۲	۱۷/۰	۲۰/۸	۵۱/۸	۲۲/۲
تحصیل	۱۲/۸	۱۱/۷	۱۱/۲	۱۴/۱	۱۵/۲	۲۶/۱	۷/۸
رستوران و هتل	۲۸/۸	۱۷/۳	۲۲/۴	۲۶/۷	۲۸/۵	۱۹/۲	۶/۷
کالاها و خدمات متفرقه	۱۰۴/۴	۹۱/۴	۹۳/۸	۱۰۳/۳	۱۰۹/۸	۱۰/۱	۶/۴
جمع (۱)	۱۴۰۰/۴	۱۳۵۴/۱	۱۴۱۴/۸	۱۵۱۴/۴	۱۵۳۱/۱	۷/۰	۱/۱
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰					

۱- هزینه کل واقعی به جای تقسیم هزینه کل به قیمت‌های جاری به شاخص کل قیمت‌ها، از مجموع هزینه‌های واقعی گروه‌های هزینه محاسبه شده است.